

Poznámky ke knize Dalibora Janoty Česká a světová opereta

uzavřeno v únoru 2023

dodatečně uvedena internetová adresa Českého hudebního slovníku, platná od května 2023

zpracoval Mojmir Sobotka (sobotka.his@seznam.cz)

Obsah:

Úvod.....	1
Vysvětlivky.....	1
Poznámky k textu knihy.....	2
Doplňěk ke knize D. Janoty: Obsah knihy.....	70

Úvod

Následující poznámky nejsou míněny jako podklad pro negativní hodnocení knihy, jíž se týkají. Ta má jako celek vysokou hodnotu již svojí jedinečností a obsáhlostí a ačkoliv byla koncipována jako informativní a popularizační příručka, její vznik byl vítán i muzikology. Mnoho zajímavostí ke zrodu knihy poskytuje rozhovor "S Daliborem Janotou o životě" online na <https://operaplus.cz/s-daliborem-janotou-o-zivote-s-operetou/>.

Autor následujících řádků doufá, že tento text se stane jedním z podnětů k důkladnějšímu prověřování údajů, určených pro zveřejnění zejména v muzikologické literatuře, k hojnějšímu uvádění jejich původu a v případech nemožnosti zjištění správného údaje k uvádění všech variant, které se vyskytují nebo alespoň upozornění na ně.

Faktologickou revizí knihy jsem byl pověřen redakcí již při její přípravě k tisku. Jelikož jsem se operetou nikdy nezabýval, porovnával jsem údaje v Janotově knize s údaji v jiných, hodnověrných zdrojích, především v Musik in Geschichte und Gegenwart online, Oxford Music Online, s databází premiér inscenací Divadelního ústavu a s publikacemi, uvedenými ve Vysvětlivkách pod zkratkami Bár, Bauer, Faris, Klotz, Mailer, Prozatímní divadlo, Schmierer, Šulc a Vrbka. U dalších publikací jsem jenom sondoval shody či neshody s údaji, uváděnými Janotou. Nejdříve jsem srovnával údaje o narození a úmrtí skladatelů. U Bendla a Frimla jsem našel reprodukce matričních záznamů o jejich narození v jejich wikipedických článcích, v několika dalších případech rozdílných údajů o životních datech skladatelů se mi podařilo získat reprodukce úředních dokumentů, které jsem doplnil do wikipedických článků o skladatelích, jichž se týkají. Poté jsem porovnával data premiér, údaje o dalších osudech popisovaných děl, životopisné a další údaje. U variabilních údajů z území nynější České republiky od roku 1945 a u údajů o premiérách ve Vídni se mi ve většině případů podařilo zjistit, který údaj je správný. Téměř všechny moje návrhy na změny, dodané před uzávěrkou knihy, byly realizovány, ale i po vyjití Janotovy knihy jsem přicházel na další a rozdílnosti oproti jiným informačním zdrojům, které jsem shrnul v těchto "poznámkách", pokud možno s uvedením správných údajů. Ke konci práce na těchto "poznámkách" jsem začal uvádět alternativní nesprávné údaje i v případech, kdy jsou v Janotově knize uvedeny správné údaje. A to z toho důvodu, abych dal podnět k vytvoření či dopracování databáze skladatelů s jejich základními životními a postupně i dalšími údaji s možností zobrazení pramenných dokumentů. Jako velmi dobré východisko se mi jeví pomocná databáze skladatelů v RISM, i když jsem také tam našel chybná životní data u několika skladatelů. Šířeji o tom viz *Poznámky k 11. vydání Opery A. Hostomské a kol.*

Vysvětlivky

AHMP = spis inv.č. 748 - Tylovo divadlo v Nuslích, 1921-1949 z fondu NAD 5/13 - Divadelní referát v Archivu hl. m. Prahy

Bár = Bár, Pavel: Hudební divadlo Karlín. Od varieté k muzikálu, 2016

Bauer = Bauer, Anton: Opern und Operetten in Wien: Verzeichnis ihrer Erstaufführungen in der Zeit von 1629 bis zur Gegenwart, 1955

Deutscher Bühnen Spielplan = Deutscher Bühnen-Spielplan, roč.1- 48, 1896-1944 (kopie stránek s údaji o

pražských německých divadlech)

Faris = Faris, Alex: Jacques Offenbach, Zürich 1983

Gänzl = Gänzl, Kurt: The encyclopedia of the musical theatre, Oxford 1994

Janota = Janota, Dalibor: Česká a světová opereta, 2020

Klotz = Klotz, Volker: Operette, 2004

Letellier = Letellier, Robert Ignatius: Operetta, A Source book, Volume 1, Cambridge Scholars Publishing 2015, 1525 s., část textu je online na

<https://books.google.cz/books?id=z5jWCgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs#v=onepage&q&f=false>

Mailer = Mailer, Franz: Johann Strauß : kommentiertes Werkverzeichnis, c. 1990

Marklová = Marklová, Milada: Operetní lexikon, 4 svazky, strojopis, 1988

MGG = Musik in Geschichte und Gegenwart Online,

NWT = Neues Wiener Tagblatt (1871-1945), dostupné online na

<https://anno.onb.ac.at/cgi-content/anno?apm=0&aid=nwg>

Obrozené divadlo = Tichý Zdeněk A. (red.): Obrozené divadlo: Divadlo Na Fidlovačce 1921-2001, c2001

Oxford = Oxford Music Online

Paclt = Soupis denního repertoáru Königliches deutsches Landestheater in Prag / Neues deutsches Theater in Prag 1. 8. 1885 - 30. 6. 1927, strojopis

Prozatímní divadlo = Štěpán, Václav/Trávníčková Markéta, Prozatímní divadlo I, 2006

Riemann 1 = Riemann Musiklexikon (12. vyd.), Personenteil, sv. 1, 1959

Riemann 2 = Riemann Musiklexikon (12. vyd.), Personenteil, Ergänzungsband, sv. 1, 1972

RISM = Répertoire International des Sources Musicales, dostupné online na <https://rism.info/>

Schmierer = Schmierer, Elisabeth (Hrsg.): Jacques Offenbach und seine Zeit, Laaber, c2009

Slovník = Slovník divadelních umělců 1945-1975, strojopis, 1979

Šulc = Šulc Miroslav: Česká operetní kronika, 2002

Vrbka: Vrbka, Tomáš: Státní opera Praha: opereta a balet 1888-2008, Praha 2010

40 let = Marklová Milada (red.): 40 let Divadla na Fidlovačce, strojopis, 1961

elektronické zdroje informací zejména o premiérách českých inscenací:

<http://vis.idu.cz/Productions.aspx> = databáze profesionálních inscenací v českých divadlech od roku 1945

<http://stary.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=person&a=detail&id=2318> = Národní divadlo Brno - archiv

<https://www.divadlo-opava.cz/archiv/rejstriky-od-roku-1945/rejstrik-premier-od-roku-1945/>

<https://divadelniarchiv.cz/inscenation> = Národní divadlo moravskoslezské - archiv

<http://encyklopedie.idu.cz/index.php?lang.cs> = Česká divadelní encyklopedie

<https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz> = Český hudební slovník osob a institucí (platnost adresy

<http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník> skončila v květnu 2013)

Poznámky k textu knihy

ÚVOD

s. 7, ř. 6. - 8

"... Já k tomu dodávám, že za předchůdce operety můžeme považovat také německý singspiel, anglickou ballad-operu a zejména francouzský vaudeville. Blízko má i k francouzské opéra - comique..."

- **s doplňkem:**

...Já k tomu dodávám, že za předchůdce operety můžeme považovat také německý singspiel, anglickou ballad-operu a zejména francouzský vaudeville. Blízko má i k francouzské opéra - comique. *Marklová* vede chronologii operetního žánru v Česku od poloviny 19. století, *Letellier*, s. 1 začíná svou chronologii operet premiérou frašky Der Wiener Schusterbub s hudbou K. Bindera ve vídeňském Josefstadtském divadle 3. 10. 1840. Po premiéře další frašky s Binderovou hudbou je jako třetí operetní dílo uvedena fraška Jung lustig, im Alter traurig se Suppého hudbou 5. 3. 1841 rovněž v Josefstadtu. Mezi operery řadí španělské zarzuely od poloviny 19. do poloviny 20. století, muzikály i některé lehčí opery. *Bernard Grun ve svých Dějinách operety*, s. 7.-8. vidí kořeny operety již v rozustilých výstupech při řeckých antických slavnostech. Do operetního žánru

bývá řazena kromě nesčetných jiných hudebně dramatických produkcí kupříkladu Škroupova a Tylova Fidlovačka (premiéra roku 1834)...

s. 7, odst. 2, ř. 7. - 8...."

"...Jedná se samozřejmě o Prodanou nevěstu, jejíž první provedení skutečně neslo některé znaky typické pro operetu..."

správně: ...jejíž první verze skutečně nesla některé znaky typické pro operetu (tato verze se jako historická zajímavost občas uvádí)...

s. 7, odst. 2, dodatek před začátek poslední věty na 2. řádce zdola:

Za první českou (i námětově) operetu bychom mohli označit Tylovu a Škroupovu frašku Fidlovačka, která bývá provozována i operetními soubory a v těchto případech uváděna jako opereta. První známou inscenací české operetní skladby s tímto žánrovým označením byla patrně jednoaktovka Vojtěcha Hřimalého *Jako na divadle*, uvedená v Praze 30. 10. 1868. V té době začali psát operety někteří málo významní skladatelé jako Josef Pihert či Václav Vlastimil Hausmann.

(viz *Pacák, Luděk: Opereta, 1947, s. 277, Československý hudební slovník osob a instituí, 1963, 1965 - příslušná hesla, Marklová - uvádí přehled českých hudebně dramatických děl, které považuje za operety, od poloviny 19. století)*

s. 8, odst.2, ř. 8-10

"...žánrová rozdělení označovaná podle divadelního slangu jako ajnštadka, naturburš, starokominda...tanzsubreta..." - **pro laiky by mělo být uvedeno**, že anštantka je herečka středního věku, hrající klíčové role, naturburš herec nekomplikovaných mladíků - milovníků, starokominda starší herečka komického oboru, tanzsubreta tančící operetní sopranistka...

s. 8, odst. 3, ř. 5-6

"Nelze však všechny házet do jednoho pytle, např. Dunajevského Volný vítr je opereta hudebně velmi hodnotná a cenná, přestože hlavním hrdinou je partyzán..."

Podle dále uvedeného popisu toho díla je zmíněný muž nebojácny námořník-rebelant, který se svými druhy nahází do moře na lodi ilegálně dopravovaný náklad zbraní.

s. 11, odst. 1, ř. 4 zdola

"...zaniklá operetní působiště, např. Tyláček, Velkou operetu, Smíchovskou arénu a jiné..." - **správně:** ...zaniklá operetní působiště, např. Velkou operetu, Smíchovskou arénu a jiné...

odůvodnění: "Tyláček" bylo hovorové pojmenování nynějšího Divadla Na Fidlovačce, které bylo otevřeno roku 1921 s názvem Tylovo divadlo. Mimo provoz bylo pouze v letech 1978-98.

(viz <https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz>)

ABRAHAM PAUL

s. 13, ř. 4.

"...profesor liturgie a církevních dějin..."

(podle *MGG*: "...Prof. für Liturgie, Theorie und Musikgeschichte...")

VIKTORIA A JEJÍ HUSAR

s. 13, ř. 5. zdola

"Osoby: John Cunlight, americký velvyslanec v Tokiu, později v Petrohradu..."

- podle následujícího obsahu operety je třeba doplnit takto: ...později v Petrohradu a nakonec v Budapešti...

s. 14 (komentář k operetě), ř. 5.-6.

"...německy v pražském Neues Deutsches Theater a česky v Olomouci, 25. 10. se také hrála v Aréně na Smíchově..."

- **doplňk:** ...25. 10. se také hrála v Aréně na Smíchově a 20. 12. v Brně...

(viz <http://stary.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=inscenation&a=detail&id=7189>)

s. 15, odst. 2, ř. 7. zdola

"...do skupiny lidí kolem bývalého vyslance, kteří právě opouštějí Petrohrad..."

- podle ostatního textu a logiky je třeba slovo "vyslance" **doplnit** na "velvyslance"

s. 15, odst. 3, ř. 8.

"...je nyní velvyslancem v Budapešti..." - podle ostatního textu a logiky je třeba slovo "vyslance" doplnit na "velvyslance"

V *MGG* je uveden původ libreta takto: "A. Grünwald und F. Löhner nach E. Földes"

V *Oxford Music Online* jsou uvedeni jako libretisté I. Földes a Harmath.

Imre Földes: Viktorie a její husar (české libreto- strojopis v DÚ) se od popisu operety u D. Janoty velmi liší: místo Johna Cunlighta je tu John Webster, který je označen pouze za amerického vyslance, jeho chotí je Viktorie se svou komornou Riquetou, dále je tu Viktoriin bratr s dálněazijskou snoubenkou ale jinými jmény, další osoby se liší od osob operetě i jejich označeními, neshodují se místa děje ani samotný děj

PLES V HOTELU SAVOY

s. 18

"Premiéra: 23. 12. 1932 Berlín..." alternativní datum: 23. 12. 1933

(viz *Letellier*; s. 63, ale *MGG* i *Oxford* uvádějí rok 1932)

s. 18 - **dodatek k popisu operety:**

První brněnská inscenace operety měla premiéru 5. 12. 1937, v poválečné době se jejích devět nových inscenací objevilo na šesti českých scénách (Olomouc 1946 a 1978, Ostrava 1968 a 1995, Teplice 1970, Karlín 1970, Opava 1972 a 2011, Brno 1998)

(viz <http://vis.idu.cz/Productions.aspx>,

<http://stary.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=person&a=detail&id=2318>)

ALEXANDROV BORIS ALEXANROVIČ

s. 26

"* 4. 8. 1905..." - **upřesnění:** ...* 22. 7. / 4. 8. 1905... (první datum je podle kalendáře, platného v Rusku v době narození skladatele, druhé podle současného kalendáře - viz *Bolšaja sovetskaja enciklopedija 1, 1970, sloupec 1211*)

SVATBA V MALINOVCE

s. 27 (komentář k operetě), ř. 5. zdola

"... operetu nastudovaly i amatéři..." - **oprava překlepu:** ...nastudovali...

s. 27 (komentář k operetě), ř. 5.-7. zdola

"...Další insenace se konaly např. 27. 6. 1947 v Brně, 21. 11. 1947 v Českých Budějovicích, 14. 5. 1950 v Jihlavě, 1. 12. 1956 v Kladně atd..."

- **dodatek:** Databáze profesionálních českých inscenací Divadelního ústavu jich od roku 1945 uvádí 17 - poslední dvě byly v Plzni (1972) a v Teplicích (1987)

(viz <http://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

ANGER, MOŘIC STANISLAV

ZÁLETNÍCI

s. 29, Obsah, ř. 1.-2.

"...na svém zámku Wilhölmsöhöhe poblíž Kasselu..."- **správně** ...Wilhelmshöhe...

(viz <https://www.hedvabnastezka.cz/kassel-pohadky-bratri-grimmu-a-moderni-umeni/> aj.)

ASCHER LEO

TANEČEK PANNY MÁRINKY

s. 31 (komentář k operetě), od ř. 8. do konce stránky

"...Česká premiéra se konala 17. 1. 1914 v Chrudimi pod názvem *Taneček Její Vysosti*. Dne 8. 2. 1914 se hrála v Brně a v témže roce 26. 2. 1914 v Praze. Opereta se úspěšně rozléta i po českých amatérských scénách - například roku 1927 Žďár nad Sázavou, 1930 Chlum u Hradce Králové, 1939 Pelhřimov. Upravoval se děj, příběh se z Vídně přesunul do Prahy a dílo dostalo dokonce podtitul „staropražská opereta“. Přitom se i počestvovala jména. Úloha princezny Marie byla oblíbenou rolí legendární subrety Marie Zieglerové, zpívala ji například 9. 7. 1933 jako host v Plzni. Po válce bylo toto dílo inscenováno v Opavě (7. 5. 1946) a Českých Budějovicích (22. 5. 1946)...."

- doplnění s alternativním datem premiéry inscenace v Opavě:

...Česká premiéra se konala 17. 1. 1914 v Chrudimi pod názvem *Taneček Její Výsosti*. V témže roce se hrála 8. 2. 1914 v Brně (další inscenace roku 1930), 26. 2. 1914 v Praze, 1.11.1914 v Plzni, kde byla inscenována ještě v letech 1926, 1931 a 1939, v Ostravě byla inscenována v letech 1920 a 1925 atd. Opereta se úspěšně rozlétla i po českých amatérských scénách - například roku 1927 Žďár nad Sázavou, 1930 Chlum u Hradce Králové, 1939 Pelhřimov. Upravoval se děj, příběh se z Vídně přesunul do Prahy a dílo dostalo dokonce podtitul „staropražská opereta“. Přitom se i počestvovala jména. Úloha princezny Marie byla oblíbenou rolí legendární subrety Marie Zieglerové, zpívala ji například 9. 7. 1933 jako host v Plzni. Po válce bylo dílo inscenováno v Teplicích (6. 2. 1946), v Českých Budějovicích (22. 5. 1946) a v Opavě (7. 5. 1946)...

(viz <http://stary.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=inscenation&a=detail&id=7264>, *Sto let českého divadla v Plzni, 1965, s. 169-170*, <https://www.ndm.cz/cz/archiv/>, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>, -jkt-: *Taneček panny Márinky v Teplicích, in: Severočeská Mladá fronta 6. 2. 1946, 25 let Slezského divadla Zdeňka Nejedlého v Opavě, 1971, s. 47*, ale v <https://www.divadlo-opava.cz/archiv/rejstriky-od-roku-1945/rejstrik-premier-od-roku-1945/>, *Slezské divadlo Zdeňka Nejedlého v Opavě 1945 - 1985, 1985, s. 90* a *Zbavitel, Miloš: Divadlo mezi troskami, 2005, s. 91* je uvedeno jako datum premiéry inscenace v Opavě 7. 5. 1947)
3. 8. 2022 Dotaz do SD Opava, zda to bylo v r. 1946 nebo 1947 (bez odpovědi), tiskovou zprávu se nepodařilo nalézt

AUDRAN EDMOND

s. 33

"(*12. 4. 1840 Lyon/ někdy nesprávně uvedeno 1842/ - †17. 8. 1901 Tierceville..."

Podle *matričního zápisu*, zobrazeného v https://cs.wikipedia.org/wiki/Edmond_Audran, je datum skladatelova narození 12. 4. 1840 a dole je připsáno datum a místo skladatelova úmrtí: 17. 8. 1901 Tierceville
Oxford Music Online uvádí *12. 4. 1840 Lyon, †17. 8. 1901 Tierceville, nr Gisors, Oise
Riemann 1, Gänzl, s. 58 a *MGG Online* uvádějí *11. 4 1842 Lyon, †17. 8. 1901 Tierceville (Oise), *Riemann 2* uvádí *12. [nicht 11.] 4. 1840, [nicht 1842] Lyon, † 16. [nicht 17.] 8. 1901 Bazincourt-sur-epte [nicht Tierceville]

Gänzl, s. 58 uvádí *11. 4 1842 Lyon, †17. 8. 1901 Tierceville

podle https://en.wikipedia.org/wiki/Edmond_Audran#cite_note-1

12 April 1840 – 17 August 1901) Other authorities, notably the Encyclopedia Britannica Eleventh Edition, give date as 11 April 1842

s. 33, ř. 1.-2.

a konzeratoři v Paříži, ale zaměřoval se výhradně na církevní hudbu..." - **správně:**

...studoval v Paříži na École Niedermeyer, zaměřené na církevní hudbu, kde získal roku 1859 skladatelskou cenu.

(viz *Oxford Music Online*)

s. 33, ř. 4.-6.

"...Jeho první kompozice byly ryze církevního rázu, ale najednou změni druh i obsah hudby a věnoval se žánru operety. Psal zvukově pestrou hudbu..." - **správně:**

Vzhledem k oboru jeho studia a původnímu povolání komponoval zprvu výhradě církevní hudbu. Již roku 1862 zhudebnil vaudeville Eugena Scribeho *L'Ours et le Pacha* (Medvěd a Pacha), ale spočátku významných úspěchů nedosáhl tímto, ani dalšími díly podobného charakteru, nýbrž skladbami jako *Pohřební pochod k úmrtí G. Mayerbeera* (1864) či *Mše* (1873). Postupně se mu však podařilo ve scénických dílech psát zvukově pestrou hudbu...

(viz https://en.wikipedia.org/wiki/Edmond_Audran, https://cs.wikipedia.org/wiki/Edmond_Audran)

s. 33, ř. 2.-3. zdola

"...používá i motivy ze slavné Wagnerovy opery. Audran se rovněž pokoušel..." - **doplnění:**

...používá i motivy ze slavné Wagnerovy opery. Audran dále psal hudbu vážného charakteru jako oratorium *La Sulamite* (1876) či motet *Adoro te* (1882), rovněž se pokoušel...

viz *Oxford Music Online*)

LOUTKA

s. 36

"Premiéra: 21. 10. 1896 Paříž..." **alternativní datum:** 31. 10. 1896

(viz *Letellier*; s. 27, ale *Klotz* a *Oxford* uvádějí 21. 10. 1896)

s. 37, komentář k operetě, ř. 5.-7. zdola

"...Z poválečných inscenací připomeňme alespoň uvedení v Ústí nad Labem (14. 11. 1946), v Brně (14. 6. 1985), v Praze (21. 4. 1988) či v Plzni (25. 3. 1989)..." - **doplnění:**

...Ze šesti známých poválečných inscenací ...

BARBU FILARET

s. 39

správnější a úplnější životopis:

V rodném městě (1919-20) a ve městě Caransebeș (1921-22) se vzdělával ve hře na housle a hudební teorii, ve studiu pokračoval na Nové vídeňské konzervatoři (1922-26), kde byl ve hře na housle žákem Rudolfa Malchera. V dalších dvou letech byl profesorem hudby na Liceu Coriolana Brediceanu v Lugoji a dirigentem na Reuniunii române de cântări și muzică din Lugoj 1926-29, 1930-39 (Rumunské setkání zpěvu a hudby v Lugoji 1926-29, 1930-39). V letech 1929-30 ve Vídni soukromě studoval u Edmunda Eyslera (skladba) a Rudolfa Niliuse (dirigování). Vedl Asociaci sborů a dechových orchestrů Banátu (1926 - 49), přičemž dále působil jako sbormistr a dirigent, byl ředitelem konzervatoře v Lugji (1931-39), poté profesorem na konzervatoři v Temešváru (1939-42) a později na hudebním lyceu v Bukurešti (1949-63). Ve své tvorbě vycházel ze svérázného rumunského folklóru a melodického bohatství lidových písní. Vytvořil mnoho sborových skladeb včetně dvou oratorií, ale těžiště jeho díla je v hudebně dramatické tvorbě. Kromě tří oper a jednoho baletu vytvořil raný vaudevil Privighetoarea albă (Bílý slavík, 1924) a 8 operet: Armonii bănățene (Banátské harmonie 1935), Florentina (1940), Ana Lugojana (1950), Plutasul de pe Bistrița (Plavci na Bistrici 1956), Târgul de fete (Veletrh dívek 1964), Ciocirlia (z roku 1966, rev. 1969), Femei fără bărbați (Ženy bez mužů - z roku 1970), Steaua Semenicului (Hvězda Semenic - z roku 1975).

(viz *Cosma, Viorel: Musicienii Romani. Lexicon, 1970, s. 51-53, Oxford Music Online* - zde odlišné vrocení premiér: Banátské harmonie: 1933 a Ana Lugojana: 1951)

Plutasul de pe Bistrița (Plavci na Bistrici vznik 1956) prem. B. 30.10.1956

vydání 1989:

profesorem na konzervatoři v Temešváru (1939-43)

Armonii bănățene (Banátské harmonie, vznik 1933, prem. Lugoj 14. 12. 1933)

Ana Lugojana (vznik 1950), prem. Bucuresti 7.11.1951

Ciocirlia (z roku 1963, rev. 1969 - prem. není

Steluta (vznik 1965)

BEER JOSEF

POLSKÁ SVATBA

s. 42-44

Jména Poláků polským pravopisem: Mietek Ogiński, Staszek Zagorski, Bolesław Zagorski

BENATZKY RALPH

s. 44

"...†16. 10. /někdy bývá nesprávně uváděno 17. 10./..." (nesprávný údaj uvádí mj. *Oxford*)

(správný údaj viz *oznámení Klinik Hirslanden o úmrtí č. 3176*, online:

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Todesanzeige_\(Benatzky\).pdf](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Todesanzeige_(Benatzky).pdf), shodně *Gänzl*, s. 107)

s. 44, ř. 1

"...Ralph Benatzky se narodil..." - **doplnit** ... (pokřtěn jako Rudolf Josef František Benatzky)

(viz <https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/>)

s. 44, ř. 4.-5.

„...Hudbu studoval ve Vídni u Felixe Mottla a u Antonína Dvořáka v Praze...“

pravděpodobněji:

...Studium u Felixe Mottla a zejména u Antonína Dvořáka jsou bezpochyby - jako mnoho jiných údajů, které skladatel uváděl - jeho smyšlenky...

(viz *Fritz Hennenberg: Ralph Benatzky, 2009, s. 21* - o Dvořákovi - a s. 26 - o Mottlovi)

TŘI MUŠKETÝŘI

s. 46

"...Premiéra 31. 8. 1929 Berlín - **alternativní datum** 28. 9.1929

(viz *Oxford, Gänzl, s. 109*)

s. 48, ř. 3. zdola

"...Po válce upadlo dílo v zapomnění, od roku 2006 se však..." - **doplnění:**

...Po válce upadlo dílo v zapomnění, z českých scén ho uvedlo pouze Městské divadlo Teplice-Šanov, 21. 4. 1946, od roku 2006 se však...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

U BÍLÉHO KONÍČKA

s. 49

"Premiéra: 8. 11. 1930 Berlín ..." - **alternativní datum:** 4. 12. 1930

(viz *Grun, s.....*, ale *Letellier, s. 60* a *Oxford* uvádějí 8. 11.)

dodatek: ...premiéra verze z roku 1951: 26. 10. 1951 Mnichov...

s. 50, odst.2 , ř. 13.-14. zdola:

"... a v Neues deutsches Theater v Praze (5. 6. 1931)...“ - **alternativní datum:** ...(10. 6. 1931)...

(viz *T. Vrbka, s. 272, Deutscher Bühnen Spielplan, Juni 1931*)

s. 50, ř. 8.-9.

"...Některá hudební čísla zkomponovali jiní úspěšní skladatelé té doby například Robert Gilbert, Bruno Granichstaedten a Robert Stolz..." - **doplňek:**

...Eduard Künneke napsal sbory a vypracoval původní instrumentaci...

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/U_b%C3%ADl%C3%A9ho_kon%C3%AD%C4%8Dka)

s. 50, odst.2 , ř. 13. zdola

„...proveden poprvé česky 11. 7. 1931 v Městském divadle v Plzni...“ - **doplnění:**

...v Plzni, poté, 29. 8. 1931 v Ostravě, 29. 12. 1931 v pražské Velké operetě a jinde...

(podle *60 let Státního divadla v Ostravě, s. 321* a podle *původního rukopisu D. Janota: Česká a světová opereta*)

s. 50 - **dodatek:**

Od roku 1945 se opereta U bílého koníčka dočkala na českých scénách 12 inscenací, počínaje ostravsku v roce 1969 a konče brněnskou, která měla premiéru 11. května 2001 v brněnském Janáčkově divadle.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

OKOUZLUJÍCÍ SLEČNA

"Premiéra: 24. 5. 1933 Vídeň..."

- **alternativní nesprávné datum:** 26. 4. 1933

(viz *Bauer, s. 13, č. 532*, správné datum 24. 5. 1933 uvádějí *NWT 24. 5. 1933, s. 9* a *Gänzl, s. 109*, u *Letelliera nenalezeno*)

s. 53, ř. 12-13

"...Oldřich Nový pak úspěšně uvedl toto dílo 30. 1. 1936 v pražském Nového divadle..."

přesněji:

...v pražském Novém divadle, které měl pronajato...

(viz [http://encyklopedie.idu.cz/index.php?lang=cs, heslo Oldřich Nový](http://encyklopedie.idu.cz/index.php?lang=cs,heslo%20Oldřich%20Nový))

s. 53, (komentář k operetě) ř. 8.-9. zdola

"...v Opavě 18. 9. 1947..."

- **alternativní datum:** 18. 10. 1947

(<https://vis.idu.cz/Productions.aspx> i <https://www.divadlo-opava.cz/archiv/rejstriky-od-roku-1945/rejstrik-premier-od-roku-1945/> uvádějí: Opava 18. 9. 1947, ale Miloš Zbavitel: *Divadlo mezi troskami (Opava 2005)*, *20 let Slezského divadla ZN v Opavě a 25 let Slezského divadla ZN v Opavě*: 18. 10. 1947, dotaz do SD Opava na správné datum 14. 8. 2022 nezodpovězen)

BENDL Karel

s. 55

"(*16. 4. /Někdy bývá nesprávně uváděno 16. 3./ 1838..."

(nesprávný údaj 16. 3. uvádějí *MGG* a *RISM*, správný údaj 16. 4. je v matričním záznamu online:

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Bendl_\[16.04.1838*\]](https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Bendl_[16.04.1838*]) a

<http://katalog.ahmp.cz/pragapublica/permalink?xid=026AD68F3CA740BAB1FC2B670880E7C1&scan=116#scan116>)

INDICKÁ PRINCEZNA

s. 55

"Premiéra 26. 8. 1877 Praha..." - **alternativní datum:** 30. 8. 1877 Národní aréna

(viz *Marklová, III. díl, s. 1068*, ale *Tauš, s. 149 a Prozatímní divadlo, s. 130* uvádějí 26. 8. 1877)

BENEŠ JÁRA

s. 58, ř. 4-6

" Mezi lety 1920–1930 často cestoval a vydělával si jako korepetitor a skladatel drobných prací pro pražské kabarety. Od roku 1921 také krátce působil jako dirigent ve Vinohradské zpěvohře..." - **doplnění:**

...kabarety. V roce 1920 byl kapelníkem v Bukurešti a v roce 1921 krátce působil jako dirigent ve Vinohradské zpěvohře...

(viz <https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/>)

U SVATÉHO ANTONÍČKA

s. 59, (komentář k operetě), ř. 1.-3.

"... V prosinci roku 1931 probíhala v Praze výstava obrazů moravského malíře Joži Uprky. Mezi exponáty se nacházely i jeho kresby ze Slovácka a slavné obrazy „Pouť u sv. Antoníčka“ a „Poslední pouť k sv.

Antoníčkoví“..." - **upřesnění:**

...Na přelomu let 1931 a 1932 v Praze konala výstava obrazů moravského malíře Joži Uprky, který svou tvorbu naplnil výjevy ze Slovácka. Mezi exponáty bylo i devět olejomalb s tematikou pouti u svatého Antoníčka, konané každoročně před jihomoravskou poutní kaplí sv. Antonína. Obrazy jako „Pouť u sv. Antoníčka“ či „Poslední pouť k sv. Antoníčkoví“... zachycují zástupy krojovaných poutníků, ale také různé detaily, na obraze „Od které?“ kupříkladu v popředí shromážděných poutníků proti sobě sedí tři děvčata, koketující s hochem, všichni v lidových krojích...

(viz katalog: *Jubilejní výstava Joži Uprky v Praze 1931-1932*)

s. 59 (komentář k operetě) ř. 11.

"...Brzy po prvním provedení se dílo dostalo i na scény dalších českých divadel..." - **doplňek:**

... i na scény dalších českých divadel (Ostrava 1932, Brno 1933 a 1939 atd.)...

(viz [http://stary.ndbrno.cz/o-divadle/online-archiv, 60 let Státního divadla Ostrava, s. 323](http://stary.ndbrno.cz/o-divadle/online-archiv,60%20let%20Státního%20divadla%20Ostrava,s.323))

ULIČNICE

s. 68 (komentář k operetě, ř. 3.-4.

"...přežila až do dnešních dnů. Důkazem toho je např. její uvedení 17. 6. 2012 v Opavě..." - **doplnění:**

... Důkazem toho je dalších 5 inscenací na českých scénách, z nichž nejnovější byla uvedena 17. 6. 2012 v Opavě...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

BERTÉ HEINRICH

s. 79, ř. 5-7

"...Jako skladatel na sebe upozornil až ve svých třiceti devíti letech operou Schneeflocke (Sněhová vločka, 1896), ale žádný velký úspěch nesklidil..." - **úplněji:**

... Jeho balet Die goldene Märchenwelt (Zlatý pohádkový svět) byl uveden roku 1893 ve vídeňské Dvorní opeře, ale ani dalšími pěti balety ani operou Schneeflocke (Sněhová vločka, 1896) velký úspěch nesklidil...

(viz *MGG*)

DŮM U TŘÍ DĚVČÁTEK

s. 79

"Premiéra: 15. 1. 1916 Vídeň..." **alternativní datum:** 25. 1. 1916

(viz *Letellier*; s. 46, ale *Gänzl* i *NWT 14. 1. 1916*, s. 16 uvádějí datum 15. 1. 1916)

s. 79 (Osoby) "...Leopold Kupelwiser, kreslíř..." - správné příjmení a výstižněji: ...Leopold Kupelwieser, malíř...

(viz https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=38757 a další životopisy)

s. 80 (komentář k operetě), ř. 13.-14. zdola

"...Z poválečných inscenací jmenujme alespoň tři: 22. 2. 1947 Ústí nad Labem, 11. 5. 1957 Kladno a 16. 12. 1995 Plzeň..." - **doplnění:**

...Z poválečných 26 (!) inscenací na českých scénách jmenujme alespoň tři: 22. 2. 1947 Ústí nad Labem, 11. 5. 1957 Kladno a 16. 12. 1995 Plzeň. Nejnověji se dílo objevilo v Brně, kde jeho průřez provedla Janáčkova konzervatoř 20. 10. 2008...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 80 (Obsah) "...kreslíř bohémské povahy Leopold Kupelwiser..." - je třeba uvádět **správné příjmení**

"Kupelwieser" a označení "malíř", protože jak je i v popisu operety uvedeno šlo o skutečnou osobu a podle všech životopisů je správnější jeho označení jako "malíř"

(viz https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=38757 a další životopisy)

BLAHNÍK ROMAN

s. 82

"(*2. 2. 1897, Plzeň – †22. 12. 1966)..." - **doplnění:**

...†22. 12. 1966, Praha Zbraslav, nesprávně bývá uváděno 23. 12. 1966, též 22. 12. 1968)...

s. 82, ř. 1.- 6.

"...studoval skladbu a hru na varhany na pražské konzervatoři u Josefa Bohuslava Foerster a Josefa Kličky. Studia sice přerušil, mezitím působil také jako harfenista u vojenské hudby, ale v roce 1920 konzervatoř úspěšně absolvoval. Ve hře na klavír se soukromě zdokonaloval u prof. Jana Heřmana. Krátce působil jako korepetitor v plzeňském divadle..." - **přesněji a úplněji:**

... v letech 1913-15 studoval na pražské konzervatoři hru na varhany u Josefa Kličky. V době první světové války nastoupil vojenskou službu v Maďarsku jako harfenista a harmonikář. Po návratu absolvoval kompoziční oddělení pražské konzervatoře ve třídě Josefa Bohuslava Foerster (1921). Svě vzdělání si doplnil soukromým studiem klavíru u Jana Heřmana a skladby u Josefa Suka a Jaroslava Řídkého. V letech 1921–22 působil jako korepetitor v plzeňském divadle..."

(viz <https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/>)

GENTLEMAN JOHNY

s. 83, ř. 5.- 7. zdola

"...po skončení 2. světové války, kdy operety s americkým námětem přestaly být pro operetní scény zajímavé..." - **správněji** ...po skončení 2. světové války, když za komunistického režimu operety s americkými náměty upadly v nemilost..."

s. 84 (obsah), ř. 7.- 8.

"...Evelině, která se těšila na hereckou filmovou práci Mary, oznámí, že s ní již ve svých filmech nepočítá..." - čárku za jménem "Mary" je třeba posunout před něj, aby věta dávala správný význam.

MASKOVANÁ MILENKA

s. 85

"Premiéra 13. 12. 1946 Praha...Karlín..." - **alternativní nesprávné datum:** 10. 2. 1947
viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>, Marklová, *díl I.*, s. 47, ale Šulc, s. 458 a také *Mladá fronta 13. 12. 1946*, s. 4 uvádějí datum 13. 12. 1946, *Tauš, díl I. A-O*, s. 222 uvádí "...provedení nezjištěno...")

s. 85 (komentář k operetě), ř. 1.- 4.

"Romantická novela klasika francouzské literatury Honoré de Balzaca...která Jiřímu Baldovi posloužila jako základ pro libreto této operety, nebyla u nás zpracována poprvé. Prvně ji jako operetu zkomponoval skladatel Josef Petr..." - **správně stylizováno:**
...Prvně na její námět zkomponoval operetu skladatel...

s. 85 (komentář k operetě), ř. 4.- 6. zdola

"...Divákům se však opereta líbila a dosáhla v Karlíně přes 200 repríz. Nejnovější inscenace Maskované milenky se uskutečnila v Plzni 1. 10. 2005..." - **doplnění:**
...Divákům se však opereta líbila a dosáhla v Karlíně přes 200 repríz. Další inscenaci uvedla pražská Komická zpěvohra 10. 2. 1947, po níž však následovala až inscenace v Plzni 1. 10. 2005...
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

BURKHARD PAUL

s. 97

"...† 6. 9. 1977, Zell u Tösstalu..." - **správně** ...Zell v Tösstalu...
(viz <https://de.wikipedia.org/wiki/T%C3%B6sstal>, kde je uvedeno, že Tösstal je údolí řeky Töss, která je přítokem Rýna a mezi městy, která leží podél jejího toku, je také Zell)

OHŇOSTROJ

s. 98, ř. 10.- 11.

"...Správná cesta v interpretaci šansonu je ta, aby působila jako uzavřený celek řeči i hudby..." **správně:**
...aby působil....(jde o působnost šansonu, nikoliv cesty v jeho interpretaci)

s. 98, ř. 1.-2. zdola

"... z další zajímavé inscenace byly uvedeny v Ústí nad Labem 13. 2. 1971..."

oprava stylizace a doplnění:

... z dalších 23 českých inscenací byly zajímavé v Ústí nad Labem 13. 2. 1971...
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

BUKOVSKÝ MIRKO

HANÁCKÁ KREV

s. 95

"Odehrává se v hanácké vesnici v Brochovany..." - **lépe:** ...ve fiktivní hanácké vesnici...

CZIBULKA ALFONS

s. 101

"(*14. 5. 1842 Spišské Podhradí..."

úplný údaj o místě narození: Szepesvárallja (nyní Spišské Podhradie)

odůvodnění: viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Spi%C5%A1sk%C3%A9_Podhradie a

https://cs.wikipedia.org/wiki/Spi%C5%A1sk%C3%A9_Podhradie

- **alternativní chybný údaj** o místě narození:

Szepesvárallja [now Spišská Nová Ves... (viz *Oxford*)

pravděpodobný původ tohoto chybného údaje podle

https://cs.wikipedia.org/wiki/Spi%C5%A1sk%C3%A1_Nov%C3%A1_Ves:

"...Od roku 1772 byla Spišská Nová Ves sídlem správy šestnácti spišských měst..."

DELLINGER RUDOLF

s. 103, životopis, ř. 3. - 5.

"...Nejprve se učil hrát na klarinet, tento obor studoval v letech 1874–1879 i v Praze na odborné hudební škole, později i na konzervatoři..." - **přesněji:**

...Nejprve se učil hrát na klarinet a tento obor studoval v letech 1874–1879 i na Pražské konzervatoři u Julia Písařovice...

(viz *Oxford*, http://biography.hiu.cas.cz/Personal/index.php/DELLINGER_Rudolf_8.7.1857-24.9.1910)

s. 103, životopis, ř. 2. zdola

"...Die Chansonette (Šansoneta, 1901)..." - **alternativní vročení:** ...1894...

(viz *Oxford*, http://biography.hiu.cas.cz/Personal/index.php/DELLINGER_Rudolf_8.7.1857-24.9.1910)

DON CESAR

s. 103, komentář k operetě, ř. 2.-3. zdola

"...V Čechách se Don Cesar objevil pravděpodobně nejdřív v Praze v Neues deutsches Theater 17. 9. 1888..."

- **upřesnění:**

...V Čechách se Don Cesar objevil nejdřív v Praze ve Stavovském divadle (tehdy Königlich deutsches Landestheater) 7. 11. 1886...

(viz *Paclt*, s. 70)

DIVIŠ BŘETISLAV

s. 108, ř. 7.- 8.

"...Po skončení 2. světové války působil jako klavírista a vedoucí kavárenských orchestrů, např. v kavárně „Vltava“ v Praze nebo „Národní kavárně“ v Teplicích..." - **doplnění:**

... Po skončení 2. světové války byl majitelem divadla Jana Snížka (1945–47), potom působil jako klavírista a vedoucí...

(viz www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník)

MAJDALENKA

s. 110

"Premiéra: 15. 8. 1942 Praha..." **alternativní nesprávné datum:** 3.10. 1942

(viz *Marklová*, s. 89, ale *Národní politika* 14. 8., s. 6 uvádí: "Zítří...premiéra....Majdalenka...poté denně...")

MANINA

s. 122

"Odehrává se mezi lety 1900–1910 v jižním Německu a fiktivní balkánské říši Katatea"

s. 122, obsah, ř. 3.

"...do jeho království, malé balkánské země Cataney..."

(zdroj pro určení správnosti názvu fiktivní balkánské země nenalezen)

DUNAJEVSKIJ ISAAK OSIPOVIČ

s. 123

"*30. 1. 1900..." - **upřesnění:** ...18./30. 1. 1900... (první datum je podle kalendáře, platného v Rusku v té době, druhé podle nynějšího kalendáře - viz *Boľšaja sovětskaja encyklopedija 8, 1972, sloupec 1593-4*)

s. 123 - rozšíření životopisu

Dunajevskij vyrůstal v hudbymilovné rodině a pod vedením své matky, výborné zpěvačky, již od pěti let hrál na klavír, od osmi let na housle a ihned po absolvování charkovské konzervatoře se stal koncertním mistrem, později dirigentem a nakonec vedoucím hudební části charkovského divadla, pro které zároveň komponoval hudbu ke všem novým představením. V roce 1924 se stal šéfem hudebního provozu moskevského estrádního divadla „Ermitáž“ a začal komponovat operety. Od roku 1929, jako hudební šéf leningradského Music-hallu, komponoval jazzové rapsodie na domácí melodie včetně vlastních. Počátkem 30. let se začal Dunajevskij věnovat filmové hudbě. S režisérem Aleksandrovem vytvořili žánr filmové hudební komedie. Po filmu „Veselé děti“ (Veselyje rebjata), obsahující „Píseň veselých dětí“, která obletěla celý svět, následovala řada dalších úspěšných titulů s mnoha písněmi, těšícími se všeobecné oblibě. Díky těmto i dalším písním, povzbuzujícím sovětské vlastenectví (Dunajevskij byl od roku 1940 členem komunistické strany) je Dunajevskij pokládán za zakladatele žánru sovětské masové písně. S využitím zkušeností ze své práce ve 30. letech Dunajevskij v následujícím období vytvořil kromě množství skladeb písňových, sborových, klavírních a symfonických a též tři baletů svá vrcholná operetní díla, přičemž uvedení jeho operety Ženichové roku 1927 v Moskvě je považováno za zrod žánru sovětské operety. Dunajevskij zdařile sloučil tradiční ruskou hudebnost se západoevropskými hudebními směry.

(viz <https://www.belcanto.ru/dunajevsky.html>)

VOLNÝ VÍTR

s. 125, ř. 9.- 10.

"...z dalších uvedení např. 5. 5. 1951 Ostrava..." - **doplnění:**z dalších 12 uvedení např. 5. 5. 1951 Ostrava (uzavřené představení pro vybrané publikum), veřejná premiéra 6. 5. 1951

(z e-mailu D. Janoty 15. 10. 2019 "...Jako dítě jsem v této inscenaci i hrál a mám pochopitelně i schován program...první představení Volného větru bylo 5. 5. 1951. Bylo to uzavřené slavnostní představení pro tehdejší politické pracovníky, spolek přátel SSSR a předáky z ostravsko-karvinského revíru. Oficiální operetní premiéra pro veřejnost byla 6. 5. 1951....")

DUSÍK GEJZA

s. 127, ř. 3.- 4.

"...přestoupil na vídeňskou konzervatoř..." - **upřesnění:**

přestoupil na Novou vídeňskou konzervatoř (Neues Wiener Conservatorium)

(viz <https://eugenezador.com/about/>, https://sk.wikipedia.org/wiki/Gejza_Dus%C3%ADk)

HRNČÍŘSKÝ BÁL

s. 130, (komentář k operetě) ř. 5.- 6.

"... s nádherně melodickou hudbou, založenou na slovenském lidovém folklóru..." - **lépe:**

...na slovenském hudebním folklóru...

("folklór" je synonymum termínu "lidová kultura", proto je zde přívlastek "lidovém" pleonasmus, který je možné i když nikoliv nezbytné odstranit použitím přívlastku "hudebním")

EYSLER EDMUND

s. 132, ř. 1.- 2.

"...Jeho otec, tkalcovský mistr..." - **správně:** ...jeho otec, obchodník...

(viz *Grun: Dejiny operety, s. 302, MGG*, https://en.wikipedia.org/wiki/Edmund_Eysler aj.)

s. 132, ř. 9.- 11.

"...první velký úspěch slavil roku 1903 operetou Krajánek Straubinger (Bruder Straubinger). Po tomto triumfálním startu již u operety zůstal. Celkem napsal čtyřicet pět operet..." - **doplnění:**

...Po tomto triumfálním startu již u operety zůstal. Následovalo na padesát dalších operet a deset frašek. Ze 414

operet, které byly uvedeny ve Vídni v období 1908-1923, byl autorem 30 titulů, z toho 4 nadprůměrně úspěšných. Za svou tvorbu byl jmenován rezidenčním skladatelem v Bürgertheater a třikrát poctěn rakouskými vyznamenáními, přesto však jeho práce byly později zastíněny díly klasiků rakouské a maďarské operety a zapomenuty. Významnou roli v tom po připojení Rakouska k Německu (1938) sehrálo odhalení Eyslerova židovského původu. Jemu samotnému se podařilo nalézt úkryt u přátel, ale další provádění jeho děl bylo zakázáno, přestože sám Adolf Hitler měl do té doby v oblibě Eyslerovu operetu Zlatá paní mistrová... (viz *Grun: Dejiny operety*, s. 338-9, MGG, https://en.wikipedia.org/wiki/Edmund_Eysler aj.)

KRAJÁNEK STRAUBINGER

s. 133 (komentář k operetě), ř. 2.-3. zdola

"...na CD, na které zpívá Straubingera Christo Bajew, Oculi Olga Moll. Česky bylo dílo provedeno poprvé v Plzni 6. 3. 1904 s Richardem Branaldem (Straubinger)..." - **doplnění:**

...na CD, na které zpívá Straubingera Christo Bajew, Oculi Olga Moll. Neues deutsches Theater uvedl dílo 6. 9. 1903, česky bylo dílo provedeno poprvé v Plzni 6. 3. 1904, od roku 1945 se na českých scénách neobjevilo. (viz: *T. Vrbka*, s. 120, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

ZLATÁ PANÍ MISTROVÁ

s. 135 (komentář k operetě), ř. 8.-9.

"...valčíkovou hudbou opět poctu staré Vídni." Na české scéně se opereta objevila poprvé 2. 3. 1929 v Olomouci..." - **doplnění:**

...valčíkovou hudbou opět poctu staré Vídni. "Neues deutsches Theater uvedl dílo 22. 7. 1928, na české scéně se opereta objevila poprvé 2. 3. 1929 v Olomouci..."

(viz: *T. Vrbka*, s.256)

s. 135 (komentář k operetě), ř. 8.-9. zdola

"...Poslední českou inscenací bylo uvedení na scéně Komorního divadla v Plzni 24. 5. 1997..." -

doplnění: ...Poslední z 10 poválečných českých inscenací bylo uvedení na scéně Komorního divadla v Plzni 24. 5. 1997 s názvem "Paní mistrová"...

FALL LEO

s. 138

(**alternativní část životopisu**, uvedená v

https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1003861)

"...Po maturitě pokračoval ve studiu na vídeňské konzervatoři, kde byl žákem Roberta Fuchse a Johanna Nepomuka Fuchse. Konzervatoř však předčasně opustil, kvůli nabídce místa eléva v orchestru padesátého pěšího pluku, tou dobou pod vedením Franze Lehára (staršího). Jeho dalším postem byl sólista v berlínském orchestru jeho otce Moritze. Ve svých jednadvaceti letech získal místo vedlejšího dirigenta v berlínském Centraltheater, poté se stal hlavním dirigentem v Belle-Alliance-Theater (též v Berlíně) a v Centralhallen-Theater v Hamburku. Z Hamburku se vrátil zpět do Berlína, aby nastoupil na dirigentské místo v Centraltheater a v Metropoltheater. Dalším jeho působištěm byl kabaret Intimes-Theater, ve kterém byl zaměstnán jako hudební ředitel.

Hudebně činnými se stali i jeho bratři Siegfried a Richard, jeho manželka Berta Jadassohn byla dcerou hudebního teoretika a skladatele Salomona Jadassohna..."

(**alternativní část životopisu**, uvedená v *Oxford Music Online*)

"...Leo received violin lessons from his father and, after schooling in Lemberg, entered the Vienna Conservatory where he studied the violin and piano, as well as harmony and counterpoint with the brothers J.N. and Robert Fuchs. He was briefly a member of the band of the 50th Austrian Infantry Regiment under Franz Lehár senior, playing the violin alongside the young Franz Lehár. Then he moved to Berlin, where he played in his father's orchestra, acted as piano accompanist in cabaret and played the violin in the orchestra of the Reichshallentheater. In 1895 he became an operetta conductor in Hamburg, where he wrote music for various stage pieces. After a further engagement in Cologne he returned to Berlin, composing and conducting

at the Zentral-Theater and Metropoltheater, the city's leading revue theatres, and composing songs for the cabaret 'Die bösen Buben'. Two attempts at opera composition were unsuccessful, as was his first operetta Der Rebell (1905). He gave up conducting in 1906 and settled in Vienna to concentrate on operetta composition. Der fidele Bauer (1907), Die Dollarpinzessin (1907) and Die geschiedene Frau (1908) swiftly established him alongside Lehár and Oscar Straus in the forefront of the new generation of operetta composers and brought him international fame. He visited London several times for productions of his works..."

s. 138 (životopis), ř. 3. zdola

"...Der künstliche Mensch (Umělý člověk, 1915), Der heilige Ambrosius (Svatý Ambrož, 1921) ..." -

doplnění:

...Der künstliche Mensch (Umělý člověk, 1915), Die Kaiserin (Císařovna, 1915, Der heilige Ambrosius (Svatý Ambrož, 1921)...

(viz: *Janota: Opereta, s. 793, ř. 6, MGG*)

DOLAROVÉ PRINCEZNY

s. 139 (komentář k operetě), ř. 6.-7.

"...Česká premiéra, která se konala 4. 7. 1908 v Městském divadle na Královských Vinohradech..." - **doplnění:**

...Neues deutsches Theater je uvedl 8. 3. 1908. Česká premiéra, která se konala 4. 7. 1908...

(viz *T. Vrbka, s. 136*)

ROZVEDENÁ PANÍ

s. 141 (komentář k operetě), poslední řádka, s.142 - první řádka

"...Hned následujícího roku, 20. 7. 1909 byla Rozvedená paní česky uvedena v Praze v Městském divadle na Vinohradech..." - **doplnění:**

....Hned následujícího roku, 16. 5. 1909 byla Rozvedená paní uvedena v Neues deutsches Theater a 20. 7. 1909 byla uvedena poprvé česky v Praze v Městském divadle...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 146*)

STAMBULSKÁ RŮŽE

s. 147 (komentář k operetě), ř. 4.- 6.

"...Opereta se na jevištích objevuje stále, i když v Čechách už tak populární dnes není. Dokazuje to i zdařila inscenace v rakouském Bad Ischlu 23. 7. 2016..." - **přesněji:**

...I když v Čechách byla tato opereta uvedena naposled 21. 1. 1973 v Teplicích, v zahraničí se na jevištích objevuje stále, kupříkladu v rakouském Bad Ischlu 23. 7. 2016...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 147 (komentář k operetě), ř. 12.-14. zdola

"... O první české provedení díla se zasloužila Východočeská divadelní společnost dne 13. 6. 1917..." -

doplnění:

...Na české půdě Stambulská růže poprvé zazněla v Neues deutsches Theater 20. 5. 1917, první české nastudování díla uvedla Východočeská divadelní společnost dne 13. 6. 1917...

(viz *T. Vrbka, s. 194*)

MADAME POMPADOUR

s. 149 (komentář k operetě), ř. 5.- 7.

"...V češtině se Madame Pompadour objevila poprvé v Plzni 4. 3. 1923, dále v pražské Vinohradské zpěvohře 12. 10. 1923, v Ostravě 13. 4. 1924 atd. Naposledy byla v Čechách opereta uvedena v Plzni 18. 12. 1989..."

- doplnění:

...V Čechách a v českém znění se Madame Pompadour objevila poprvé v Plzni 4. 3. 1923, následovalo první uvedení v Neues deutsches Theater 4. 5. 1923 a další české inscenace: v pražské Vinohradské zpěvohře 12. 10. 1923, v Ostravě 13. 4. 1924 atd. Po válce byla Madame Pompadour poprvé a naposledy v Čechách uvedena v Plzni 18. 12. 1989...

(viz T. Vrbka.; s. 222, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

FIALA EMAN

s. 154, ř. 9.-11.

"...vytvořil také řadu rolí ve filmech, např. vodníka Michala, hrál ještě v němém zpracování Jiráskovy Lucerny (1923), později tutéž roli ztvárnil i ve zvukovém filmu (1938)..." - **jasněji:**

...vytvořil také řadu rolí ve filmech, např. v Jiráskově Lucerně vodníka Michala - ještě v němém zpracování (1923), později tutéž roli ztvárnil i ve zvukovém filmu (1938)...

FIALA JIŘÍ

HOŠI Z PRVNÍ LEGIE

s. 156

"Premiéra: Praha, 20. 9. 1919..." - **alternativní nesprávné datum:** 28. 8.1919, Aréna na Smíchově (viz *Marklová, s. 89*, ale *Šulc, s. 424* uvádí 20. 9. 1919, *Národní listy 2. 9. 1919, s. 5*: "Aréna na Smíchově...na jevišti zkouší se...hra "Hoši z první legie"..., jejíž premiérou zahájeno bude období podzimní..." a *Národní listy 24. 9., s. 4*: "...hra Hoši z první legie..., jejíž rozhodný úspěch učinil z ní atrakci zimní sezóny..."

POČESTNÉ PANÍ PARDUBICKÉ

s. 160 (popis operety) - **dodatek:**

Po premiéře v roce 1960 následovaly ještě inscenace v Opavě roku 1965 a v Olomouci roku 1984.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

FANTOM OPERETY

s. 161

"Premiéra: 25. 2. 1961 Olomouc..." - **alternativní datum:** 18. 2. 1961

(viz *Marklová, I. díl, s. 89*, uvedení na pravou míru viz *Janota, s. 161, ř. 6* zdola: "...první představení se odehrálo již 18. 2...", což souhlasí i s údaji v programu)

FRIML RUDOLF

s. 165

"(*2. 12. 1879 Praha..."

(souhlasně se záznamem v matrice,

viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Friml#cite_note-matrika-1 a

<http://katalog.ahmp.cz/pragapublica/permalink?>

xid=C387BE81000240AA955575705BDF8AF&scan=210#scan210)

- **alternativní nesprávné datum:** 7. 12. 1879 (viz *Oxford, MGG, RISM*)

- **jiné alternativní nesprávné datum:** 8. 12. 1879 (viz *Gänzl, s. 498*)

s. 166, ř. 6.- 13.

"...Otázkou zůstává, zdali také studoval kompozici u Antonína Dvořáka, jak Friml sám uvádí. Sice byl v kompozici zdatný samouk, ale je možné, že v době ředitelování konzervatoře Antonínem Dvořákem své znalosti o technice komponování s ním pouze konzultoval. Z konzervatoře však byl Friml pro porušení školního řádu vyloučen. Choreograf Národního divadla Augustin Berger prosadil angažmá hudebně nadaného mladíka, který byl už v té době znamenitým klavíristou a improvizátorem..." - **přesněji:**

...Podle Frimlových vzpomínek si své znalosti o technice skladby, které získal jako samouk, rozšiřoval neformálními konzultacemi u Antonína Dvořáka, který může být i jako tehdejší ředitel konzervatoře v širším slova smyslu považován za Frimlova učitele. Díky svým neobyčejným klavíristickým i skladatelským schopnostem Friml od mládí mohl žít bezstarostným bohémským životem i když byl 1. května 1901 vyloučen z konzervatoře pro účinkování na koncertech stávkujícího orchestru Národního divadla, který v tomto roce začal působit jako samostatná Česká filharmonie, na jejíž podporu uspořádal sám Friml komorní koncert. V letech 1899-1901 byl korepeditorem baletu Národního divadla (byl vůbec prvním klavírním korepeditorem Národního divadla), jehož choreograf Augustin Berger, který jeho přijetí (ještě jako studenta konzervatoře) prosadil, když si všiml jeho improvizčního umění, a zanedlouho ho podnítil ke kompozici baletní vložky do

operety Sydney Jonese Gejša...

(viz *Everett, William A.: Rudolf Friml, 2008, s. 4, odst. 1.* - styk s Dvořákem, dopis (bývalého Frimlova) profesora J. Jiráňka řediteli konzervatoře Krejčímu z 22. 1. 1904, uložený v archivu Pražské konzervatoře - důvod vyloučení z konzervatoře, http://archiv.narodni-divadlo.cz/Default.aspx?jz=cs&pn=356affcc-f301-3000-85ff-c11223344aaa&sz=0&dk=Umelci_Abc.aspx&abc=F - k funkci korepetitora v Národním divadle)

ŠPANĚLSKÁ VYZVĚDAČKA

s.166 (Osoby)

Fouché, francouzský ministr vnitra - je to skutečná osoba, proto lépe přesně: ...ministr policie...

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Joseph_Fouch%C3%A9)

s. 167 - doplněk do řádky 11:

Československá premiéra se uskutečnila v Brně 17. 3. 1934.

(viz *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby. [Díl] III, s. 150, sloupec 1, ř. 12. - 16, v online archivu ND Brno tato inscenace není uvedena*)

KÁTINKA

s. 169

"Premiéra: 2. 12. 1915 New Jersey..."

podle *Letellier, s. 46*: "2.12.1915 Morristown, New Jersey"

podle [https://wikijii.com/wiki/Katinka_\(operetta\)](https://wikijii.com/wiki/Katinka_(operetta)): "...Katinka...Poprvé...v Park Theatre v Morristownu, New Jersey, 2. prosince 1915...a následně... na Broadwayi 23. prosince 1915 ve 44. pouličním divadle...."

podle *Oxford a Gänzl, s. 499*: (premiéra) 23.12. 1915

podle *Everett, William: Rudolf Friml, 2008, s. 117*: "Katinka...44th Street Theatre, Dec. 22, 1915..."

s. 170 (komentář k operetě), ř. 7.- 8. zdola

"...Po 2. světové válce obliba Kátinky v Čechách pohasla, připomínám alespoň plzeňské nastudování 20. 3. 1948..." - **upřesnění:**

...Po 2. světové válce obliba Kátinky v Čechách pohasla - uvedeno bylo jenom jediné nastudování a to v Plzni 20. 3. 1948...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 172, ř. 5.- 6.

"...do Vídně odjela i Helena, která má v čerstvé paměti potupu od manžela v Istanbulu..." - **správně:** ...potupu, které jí podle jejího mínění vystavil její manžel...

ROSE MARY

s. 172

v českém prostředí, ale též např. v monografii W. A. Everetta se uvádí ROSE MARIE

s. 174: - **doplněk k popisu operety:**

Nejnovější ze 33 zaznamenaných českých poválečných inscenací měla premiéru 5. prosince 2014 v Olomouci.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 175, odst. 1., ř. 5.-6. zdola

"...seržanta kanadské jízdní policie..." - **úplným názvem:** ... Královské kanadské...

(viz

https://cs.wikipedia.org/wiki/Kr%C3%A1lovsk%C3%A1_kanadsk%C3%A1_j%C3%ADzn%C3%AD_policie)

KRÁL TULÁKŮ

s. 178, ř. 4. - 5.

"...Pro úplnost je třeba přidat ještě inscenaci v Ústí nad Labem z roku 1978..." - **s doplnkem:**

...Celkem se v poválečném období uskutečnilo 15 českých inscenací Frimlova Krále tuláků. Připomeňme z

nich ještě inscenaci v Ústí nad Labem z roku 1978 s jejím obsazením...
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 178, poslední řádka -179, řádka 1.-2.

"...není možné, aby král pařížského podsvětí osočoval krále Francie..." - **vhodněji:**
...není přípustné...

TŘI MUŠKETÝŘI

s.180

"Premiéra 13. 3. 1928 New York, Broadway" - **úplněji a bez překlepu:**

Premiéra 13. 3. 1928 New York, Broadway, Lyric Theatre

(viz Everett, William A.: *Rudolf Friml, 2008, s. 78* - název divadla,

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Broadway_theatre_\(divadla\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Broadway_theatre_(divadla)) - vysvětlení, že Broadway je část New Yorku

[https://en.wikipedia.org/wiki/Lyric_Theatre_\(1998_New_York_City\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Lyric_Theatre_(1998_New_York_City)) - umístění divadla:

The Lyric Theatre (previously known as the Foxwoods Theatre, the Hilton Theatre and the Ford Center for the Performing Arts) is a Broadway theatre located at 214 West 43rd Street in Manhattan, New York City.)

GILBERT JEAN

CUDNÁ ZUZANA

s. 186, odst. 2, poslední řádka

"...a nakonec i baron d'Aubrais..." - **doplnění:**

...a nakonec, v rozporu se svými zásadami ctnosti, i baron d'Aubrais...

s. 186, odst. 3, ř. 3.

"...za chvíli zmizí v separée s paní Rózou..." - **správně:** ...séparée...

(viz <https://www.heureka.cz/?h%5Bfraz%5D=chambre+separ%C3%A9e>)

s. 187, ř. 1. a 3. zdola

"...séparée..." - **správně:** ...séparée...

(viz <https://www.heureka.cz/?h%5Bfraz%5D=chambre+separ%C3%A9e>)

GRANICHSTAEDTEN BRUNO

s. 189, ř. 4.-5.

"...Krátce působil i jako korepetitor vídeňské opery...." - **upřesnění:** ...vídeňské Dvorní opery....

(viz *MGG, Oxford Music Online* aj.)

s. 189, ř. 2.-3 zdola

"...Svou kariéru začal jako dirigent klasické hudby (např. v Erfurtu)..." - **doplnění:**

..., např. v Erfurtu či v Mnichově, kde byl od roku 1900 šéfdirigentem tamní Dvorní opery...

(viz (https://cs.wikipedia.org/wiki/Bruno_Granichstaedten)...

s. 190, ř. 3.-4. zdola

"...Jako Žid (i když pokřtěný katolík) musel v roce 1940 emigrovat do USA..." - **doplnění:**

Jako Žid, i když pokřtěný katolík, po připojení Rakouska k Německu roku 1938 uprchl nejprve do Lucemburska a v roce 1940 emigroval do USA...

(viz *Oxford Music Online*, https://cs.wikipedia.org/wiki/Bruno_Granichstaedten)

s. 190, ř. 4.- 5.

"... Auf Befehl der Kaiserin (Na rozkaz císařovny, 1915)..." - **doplnění:**

...(Na rozkaz císařovny, 1915), která se za 1. světové války stala nejhranější operetou ve Vídni...

(viz *Grun: Dejiny operety, s. 342*)

HANÁK MIRKO

MILOSTPÁNOVA KOMORNÁ

s. 203 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Od roku 1945 byla Milostpánova komorná uvedena pouze v Českých Budějovicích v roce 1946.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

FRAJEREČKA

s. 204 (komentář k operetě). ř. 2.- 4. zdola

"...Také po 2. světové válce se Frajerečka často hrála (např. v roce 1945 Praha, divadlo Urania, 1946 Opava, 1947 Ústí nad Labem, aj.). Pro inscenaci v Olomouci 29. 11. 1970..." - **doplnění:**

...Po 2. světové válce se Frajerečka dočkala osmi inscenací (např. v roce 1945 divadlo Urania v Praze, 1946 Opava, 1947 Ústí nad Labem, aj.). Pro nejnovější inscenaci, která byla uvedena v Olomouci 29. 11. 1970...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

MISS ČOKOLÁDA

s. 193 (Osoby)

"...François Papetier..." - **správně:** ...François...

HAŠLER KAREL

s. 209, PODSKALÁK

"Premiéra: 12. 8. 1945 Praha..." - **alternativní nesprávné datum:** ...6. 7. 1948...

(viz *M. Marklová (red.): 40 let Divadla na Fidlovačce, nepaginovaný soupis repertoáru*)

- **jiné alternativní, správné datum:** ...6. 8. 1948...

(viz *Marklová, díl I., s. 153*) Že premiéra mohla být až ve druhé polovině roku 1948, vyplývá již z toho, že v programu sice není datum premiéry, ale v záhlaví je vytištěno "DIVADLO NA FIDLOVAČCE / umělecký ředitel Lída Jirů" a oba údaje se podle <http://encyklopedie.idu.cz/index.php?> a všech dalších zdrojů vztahují k začátku sezóny 1948-49.

Doklady o tom, že od května do listopadu 1945 byla na programu Tylova divadla pouze Piskáčkova opereta "Slovácká princezka", jsou uvedeny v poznámce k odstavci DIVADLO NA FIDLOVAČCE (s. 804, ř. 2.- 6.) Že premiéra nebyla nebyla 6. 7. 1948, vyplývá z toho, že *Rudé právo*, 4. 7. 1948, s. 8, uvádí, že na programu Tylova divadla je ve dnech 4. - 7. 7. 1945 "Na tom našem dvoře", *Práce*, 9. 7. 1945, s. 3. oznamuje jedenáctidenní divadelní prázdniny, uvedení Podskaláka v Tylově divadle 6. 8. 1948 oznamuje na př. *Lidová demokracie*, 6. 8. 1948, s. 4.)

s. 209, od ř. 4 (komentář k operetě):

"...vybrali...Antonín Holzinger a Jiří Balda do Šamberkovy veselohry řadu oblíbených...Hašlerových písniček...Šamberkovu veselohru Poslední Podskalák, známou z profesionálních i ochotnických jevišť, upravili...Opereta měla premiéru v pražském Divadle Na Fidlovačce hned po válce v roce 1945, aby se jí i uctila památka proslulého písničkáře..."

k autorství úpravy:

V *programu premiéry inscenace v Nuslích roku 1948* a podle něj vyhotveného záznamu ve <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> o je uveden údaj "Úprava J. A. Holba", stejně tak je tomu u inscenace v Plzni z 26. 5. 1949. U dalších inscenací v <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> až do roku 1990 není uváděn upravovatel, u dalších jsou to většinou osoby, uvedené většinou zároveň jako režiséři, J. A. Holba už nikoliv. V librettech, které vydala DILIA roku 1954, 1975 a 1977 a v klavírním výtahu z r. 1993 a v libretu, vydaném SD Brno r. 1970, jsou shodně jako upravovatelé uvedeni Jiří Balda a Antonín Holzinger, v žádném libretu není uveden upravovatel J.A. Holba. *Marklová, s. 153* uvádí jako autory úpravy rovněž J. Baldu a A. Holzingera. O obou těchto mužích jsou k dispozici jenom skoupé údaje, ale jméno J. A. Holba se vyskytuje jenom na uvedených dvou programech a podle nich pořizovaných záznamech v <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> a nikde jinde. Z toho se dá usuzovat, že "J. A. Holba" je kryptogram jmen, složený ze začátečních písmen křestních jmen J. Baldy a A. Holzinger a ze začátků jejich příjmení v obráceném pořadí. Klavírní výtah (nakl. Universum), který uvádí *Marklová*, je nezvěstný.

k názvu divadla:

Divadlo v Nuslích, o něž jde, se v roce 1945 jmenovalo Tylovo divadlo, což uvádí i *Janota* v kapitole o tomto divadle (str. 804, ř. 4.), kde v rozporu s údaji na str. 209, ř. 3. stojí: "první poválečná sezóna byla zahájena opět v Tylově divadle dne 8. 12. 1945..."

Další údaje ke vzniku a premiéře zpěvohry "Podskalák" s hudbou K. Hašlera

-1. Podle *Rudolf Deyl: Písníkář Karel Hašler (2. vyd. 2007, s. 339)* napsal Hašler v roce 1930 písničku „Podskalák“ a (*tamtéž, s. 344*) také operetní libreto „Podskalák“ (bez vnočení). O jakékoliv hudbě, související se stejnojmennou hrou F. F. Šamberka není zmínka ani v 1. ani ve 2. vydání knihy ani v poznámkách Jaroslava Procházky, který (s. 396) zde mj. uvedl film "Ta naše písnička česká", založený na písních K. Hašlera a pásmo "První a poslední písnička Karla Hašlera" v pražském Divadle hudby.

-2. Podle *monografie o F. F. Šamberkovi od Otakara Roubínka (1985, s. 276, poslední 2 řádky)* „...Podskalák...Ve třicátých letech tento text zhudebnil Karel Hašler a v této podobě žije na našich jevištích dodnes.“

-3. Ve vydáních Šamberkova „Podskaláka“ do r. 1919 je jako autor hudby uváděn Jindřich Hartl.

-4. *K. Tauš: Letopisy české a slovenské zpěvohry, díl I. P-Ž, s. 292: „Podskalák. Obraz ze života pražského ve 4 obr. Od Františka Ferdinanda Šamberka /z r. 1882/, scén. h. Josef Stanislav, pp. Lidová scéna, Praha, 21. IV. 1939. Vydání textové knihy v. Bibliografie, hudeb. materiál v rkp.*

Táž hra - scén. h. Karel Hašler, pp. MD Plzeň, 1919, tamže s Hašlerovou hudbou obnoveno /KOD/ 29. 10. 1949 /toto nastudování dostalo čestné uznání Divadel. žatvy r. 1949.“

Inscenace „Podskaláka“ v Nuslích 12. 8.1945 ani 6. 7. či 6. 8. 1948 zde není uvedena.

-5. O úspěchu plzeňské inscenace na Divadelní žatvě 1949 je zpráva v čsp. *Divadlo, prosinec 1949, s.100* a její premiéra v Plzni 26. 5. 1949 je zaznamenána v <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> souhlasně s údajem v týdeníku *Pravda, 26. 5. 1949, s. 10*, ale inscenace z roku 1919, zmiňovaná výše, není uvedena v soupisu repertoáru v knize *Sto let českého divadla v Plzni (1965)*, archivář tohoto divadla o ní nenašel žádný záznam a bezpochyby není známá ani D. Janotovi, který byl archivářem plzeňského divadla do roku 2017.

-6. *Bár, str. 135, ř. 8.-10 zdola* označuje „Podskaláka“ při uvedení v Nuslích r. 1969 za „předválečnou“ operetu, (str. 207, odst. 2, ř. 1) při uvedení roku 1992 za "prvorepublikovou" (v e-mailu to vysvětlil tak, že tím nechtěl vyjádřit dobu vzniku, ale styl), na str. 161, ř. 2.-3. *zdola* ji spolu s Piskáčkovou "Slováckou princeznou" zařazuje do "domácí klasiky".

-7. (k textu "...Šamberkovu veselohru Poslední Podskalák, známou z profesionálních i ochotnických jevišť, upravili..." na řádce 6.-7.)

Slovo "Poslední" bylo přidáno patrně nedopatřením, o čemž svědčí následující dokumentace:

-divadelní hra "Poslední Podskalák" viz

https://aleph.nkp.cz/F/TKCYCX2HCS9CPPP56PGAHKE19QK7GYUE4I7HALUFNPTYIPHIY5-41916?func=full-set-set&set_number=164146&set_entry=000003&format=999:

Poslední Podskalák : životní román pravého starého Podskaláka a jeho rodu o 5 obr. : podle stejnojmenného filmu a románu F[ranka] H. Arguse / pro divadlo upravil Antonín Valenta

Nakl. údaje Praha : Divad. zastupitelství Thalia : Josef Dolejší [distributor], 1941

Ve <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> není zaznamenána žádná inscenace "Posledního Podskaláka"

-film "Poslední Podskalák" viz:

<https://www.fdb.cz/film/posledni-podskalak/obsazeni/16593>:

"Poslední Podskalák...Rok 1940...Scénář: Josef Neuberg...Námět: Václav Wasserman...Hudba: Josef Dobeš

-román "Poslední Podskalák" viz:

https://aleph.nkp.cz/F/L8LNUU7VLYB7A4QGX62C29CSFJRUVQT2BABAYGPETLAFIEEBSC-00730?func=full-set-set&set_number=168420&set_entry=000002&format=999:

Argus, Frank Hanuš, Poslední Podskalák: román, Praha : Evropské vydavatelstvo, 1942

8. Zmiňované divadlo se v roce 1845 jmenovalo divadlo, název Divadlo na Fidlovačce dostalo divadlo až v roce 1948.

9. Dva z interpretů premiéry "Podskaláka" - Fanda Mrázek a Lída Jíru - které uvádí D. Janota, jsou uvedeni v

programu premiéry v roce 1948.

s. 210, **dodatek k popisu operety:**

Zaznamenáno bylo 29 inscenací na českých profesionálních scénách, z nichž nejnovější měly premiéru roku 2017 v Šumperku a (již po vydání Janotovy knihy) v Olomouci roku 2021.
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

HERBERT VICTOR

s. 212, ROZMARNÁ MARIETTA

"Premiéra: 24. 10. 1910, Syracuse, New York" - **jednoznačněji:**

...Syracuse ve státě New York (USA)

podle [https://cs.wikipedia.org/wiki/Syracuse_\(New_York\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Syracuse_(New_York))

Syracuse je město v okresu Onondaga County ve státě New York.

alternativní datum: 7. 11. 1910 New York Theatre

(viz *Letellier*; s. 41, k tomu *Janota*, s. 212, ř. 1.-2.: "První uvedení...bylo...rozjezd pro pozdější oslnivý start na Broadwayi...7.11.1910...")

s. 212, (obsah), ř. 4.-5.

"...Nikdo však netuší, že pirát není nikdo jiný než Etienne Grandet..." - **přesněji:**

...že vůdcem pirátů...

HERVÉ FLORIMOND

s. 213

"(*30. 6. 1825 Houdain u Arrasu – †3. 11. 1892 Paříž (některé prameny uvádějí 4. 11.)"

správné datum úmrtí je 3. 11. 1892 (viz matriční záznam o úmrtí s českým překladem online:

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Herv%C3%A9>)

MAM'ZELLE NITOUCHE

s. 214 (komentář k operetě), ř. 11. zdola

"...Česka premiéra Mam'zelle Nitouche se konala již 29. 11. 1890..." - **doplnění:**

...Česká premiéra Mam'zelle Nitouche se konala již 29. 11. 1890. V Neues deutsches Theater, kam byla přenesena inscenace přenesena ze Stavovského divadla, poprvé zazněla 26. 12. 1890...

(viz *T.Vrbka*, s. 58)

dodatek:

Celkem bylo na českých scénách v letech 1945-2019 zaznamenáno 86 inscenací Mam'zelle Nitouche a 7 inscenací adaptace Lubomíra Feldeka s názvem Utíkejte, slečno Nituš! nebo Utíkej, Nituško v letech 1988-2019

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> -nutno zadat vyhledávání podle jména autora)

HEUBERGER RICHARD

PLES V OPEŘE

s.218 (popis), ř. 4.- 5. a ř. 10.- 11. zdola

"...Im Chambré separée..." - **správně:**Im Chambre Séparée...

(viz <https://www.heureka.cz/?h%5Bfraz%C3%A9%5D=chambre+separ%C3%A9e>)

s. 218 (popis), ř. 12.- 14.

"... Praha slyšela Heubergerovo dílo poprvé 19. 6. 1898, tedy necelý půlrok po vídeňské premiéře německy v Neues Deutsches Theater. Česky byla opereta poprvé provedena 27. 10. 1898 v Brně..." - **upřesnění:**

...v Neues Deutsches Theater, kde bylo znovu inscenováno v letech 1909, 1915 a 1924. Česky byla opereta poprvé provedena 27. 10. 1898 v Brně s názvem Operní ples...

(viz <http://stary.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/>)

s. 218 (popis), ř. 3.- 4. zdola

"...Prozatím poslední inscenace Plesu v Opeře byla v roce 2015 v Ostravě..." - **doplnění:**

...Poslední ze 20 zaznamenaných českých poválečných inscenací Plesu v Opeře byla v roce 2015 v Ostravě...
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

HIRSCH HUGO

s. 222

ROZPUSTILÁ LOLA

"Premiéra: 20. 8. 1922 Berlín (někdy bývá chybně uváděn rok 1919)..."

Letellier, s. 49 uvádí pouze rok 1919

HONEGGER ARTUR

s. 224

"(*10. 3. 1892, Le Havre – †27. 11. 1955, Paříž)..."

(podle matričního záznamu (viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Arthur_Honegger) je to správně - 11.3. bylo narození zapsáno - i když podle e-mailu ze 14. 10. 2019:

etatcivil-archives etatcivil-archives@lehavre.fr

Komu: sobotka.his@seznam.cz

RE: Demande d'états civils de plus de 100 ans

Bonjour,

Je vous joins avec retard, j'en suis désolée, l'acte de naissance de Arthur HONEGGER Né le 11 mars 1892 au Havre.)

INGRIŠ EDUARD

s. 227, ř. 14.- 16.

"...Během plavby přes oceán jej zastihla zpráva o únorovém komunistickém převratu v roce 1948 a Ingrid se rozhodl do vlasti již nevrátit..." - **doplnění:**

...V době komunistického únorového puče v Československu roku 1948 končilo Ingridovi vízum pro pobyt v Jižní Americe. V Argentině žádal o jeho obnovení, avšak žádost byla zamítnuta, protože Eduard Ingrid se totiž s ohledem na politické změny v Československu stal občanem komunistického státu. Ingrid se již do své vlasti nevrátil...

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Eduard_Ingrid#cite_ref-Sypal_1-2)

JANKOVEC JAROSLAV

NA SVATOU ANNU

s. 233, (Obsah), ř. 1.- 3.

"...Obsah: Je právě 26. července 1914, svátek Anny. Obyvatelé jednoho českého městečka čtou prohlášení císaře Franze Josefa: „Mým národům!“, ve kterém vyhláší válku Srbsku..."

upřesňující údaje:

V libretu (1934, s. 11, ř. 3.- 5.) je uvedeno: "...uprostřed je plakát, vyhláší mobilisaci, počínající známým: "Mým národům" atd..."

podle <https://www.novinky.cz/kultura/salon/341596-pameti-z-velke-valky-dil-prvni-mym-narodum.html>

"...V neděli 26. července 1914 byla vyhlášena částečná mobilizace a do 24 hodin se měli svým velitelům hlásit příslušníci vybraných vojenských těles. ..."

podle

<https://search.seznam.cz/?q=1.+sv%C4%9Btov%C3%A1+v%C3%A1lka+wikipedie&oq=1.+sv%C4%9Btov%C3%A1+v%C3%A1lka&aq=2&sourceid=top&thru=sugend&slId=gHM-yIcCOnMkTOkKunPI&sgId=R0PXxnCXkSQ0xM4IzFjYhwoknRjTSzikiqNYGz7z7%3D%3D>

"...Text slavného manifestu "Mým národům" vydaný císařem Františkem Josefem I. 28. července 1914. V provolání císař zdůvodňuje důvody vyhlášení války Srbsku..."

DĚVČE Z PŘÍSTAVU

s. 237 (komentář k operetě), ř. 4.-5. zdola

"... Lucie Svobodová a Ivan Klečka (Příbram, 30. 5. 1991). Operetu často nastudovaly i amatérské soubory..." -

doplnění:

... Ivan Klečka (Příbram, 30. 5. 1991). Celkem byla zaznamenána čtyři česká poválečná profesionální nastudování....

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

NA TOM NAŠEM DVOŘE

s. 239

"Premiéra: 11. 12 (někdy bývá uvedeno 12. 12.) 1947 Praha"

správné datum premiéry je 12. 12 1947

(viz *Rudé právo*, 11. 12. 1947, s. 5 uvádí, že toho dne bylo představení hry Tři dny štěstí, *Rudé právo*, 12. 12. 1947, s. 3 uvádí, že toho dne bylo představení operety Na tom našem dvoře)

poznámka: 40 let, *nepaginovaný soupis repertoáru* uvádí **nesprávné datum** 11. 1. 1948

JARNO GEORG

s. 240

"(*3. 6. 1868, Budapešť – †25. 5. 1920, Vratislav)..." - **úplněji:**

(*3. 6. 1868, Ofen (Buda, nyní Budapešť – †25. 5. 1920, Vratislav, nikoliv 20. 5. Vídeň)...

(viz *MGG*)

KRISTA Z MYSLIVNY

s. 241 (komentář k operetě), ř. 3. zdola

"...Česky se opereta hrála prvně ve Smíchovské aréně 15. 10. 1908. ..." - **doplnění:**

...Česky se opereta hrála prvně ve Smíchovské aréně 15. 10. 1908, v Neues deutsches Theater zazněla poprvé 16. 2. 1909....

(viz *T. Vrbka*, s. 146)

JEŽEK JAROSLAV

NEBE NA ZEMI

s. 246, ř. 2.-8.

"...Počátky tohoto divadla byly také pokusy hledání o ideální spojení mluveného slova, tance, hudby a hereckého výrazu. Vývoj Osvobozeného divadla však šel dál a také díky hereckému umění Voskovce a Wericha a zejména jejich neopakovatelnými improvizovanými předscénami se staly v prvorepublikové době 20. i 30. let minulého století tyto obsahově i hudebně výborné hry, plné satirické břitkosti a revuální pestrosti mezi obecně velmi oblíbenými. Po válce se však naše operetní soubory potýkaly s nedostatkem vhodných her pro hudebně zábavné divadlo, proto operetní, ale i činoherní divadla sáhla k odkazu Osvobozeného divadla a na našich jevištích se opět objevují..." - **upřesnění:**

...Počátky tohoto divadla, usilujícího o nově pojaté spojení mluveného slova, tance, hudby a hereckého výrazu, sahají do roku 1923. Jeho hlavní zakladatelskou osobností byl Jiří Frejka. Soubor, složený převážně ze studentů, začal oficiálně hrát pod názvem Osvobozené divadlo jako dramatický odbor sdružení moderních umělců Devětsil počátkem roku 1926. O rok později se do něj začlenili Voskovec s Werichem, tehdy ještě studenti právnické fakulty, svou prvou revuální hrou Vest-pocket revue, následovanou brzo dalšími. Díky jejich hereckému umění, spojenému s nepřekonatelnou vtipností improvizovaných předscén se postupně staly ve 20. a 30. letech minulého století jejich obsahově vynikající hry, plné satirické břitkosti a revuální pestrosti, od roku 1928 s nedostižnou hudbou Jaroslava Ježka, mezi obecně velmi oblíbenými. Po válce se naše operetní soubory potýkaly s nedostatkem her pro hudebně zábavné divadlo, dovolených novým politickým režimem. I když se nepodařilo trvale obnovit činnost Osvobozeného divadla, odkaz jeho tvůrců byl hodnocen vcelku kladně a proto se na jevištích operetních, ale i činoherních divadel objevují hry...

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Osvobozen%C3%A9_divadlo, V. Holzknicht: Jaroslav Ježek aj.)

JONES SIDNEY JAMES

GEJŠA

s. 250 (komentář k operetě), ř. 2.-3.

"...česká premiéra byla v pražském Národním divadle 11. 5. 1899 s Vilemínou Hájkovou v titulní roli. Z hudebních čísel je nejznámější..." - **doplnění:**

...česká premiéra byla v pražském Národním divadle 11. 5. 1899 s Vilemínou Hájkovou v titulní roli. Dalších pět českých profesionálních inscenací bylo zaznamenáno v letech 1946 - 1970. Z hudebních čísel... (viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 250 (komentář k operetě), mezi řádky 3. a 4 - **doplňk:**

...Pro tuto inscenaci na výzvu choreografa baletu Národního divadla Augustina Bergera zkomponoval tehdy dvacetiletý Rudolf Friml skvělou baletní vložku, kterou později přepracoval na jednoaktový balet s názvem Slavnost chryzantém... (viz životopis R. Frimla v knize D. Janoty: *Opereta*, s. 165, ř. 7-10)

KACSÓH PONGRÁC

s. 252 - **obsažnější životopis:**

Maďarský skladatel, hudební pedagog a publicista Pongrác Kacsóh studoval hru na klavír a na flétnu na konzervatoři v Kolozváru (nyní Cluj, Rumunsko), kde také roku 1896 získal doktorát v oboru fyziky, načež byl (1898 – 1909) středoškolským učitelem matematiky a fyziky v Budapešti, kde současně studoval skladbu u Viktora Herzfelda a v letech 1903-1905 vydával časopis Zenevilág (Svět hudby), v němž mj. jako jeden z prvních docenil význam hudby Bély Bartóka. Během svého působení ve funkci ředitele reálného gymnázia v Kecskemétu (1909 -12) významně přispěl k hudebnímu rozvoji tohoto města. Poté v Budapešti vedl hudební kurzy, v nichž uplatňoval vlastní nové metody výuky, byl sbormistrem aj. V jeho nepříliš rozsáhlém skladatelském díle jsou významné skladby sborové, písňové, klavírní a především hudebně dramatické, zahrnující tři singspiely, dvě opery, operetu Mary Ann na libreto Sándora Hajó Andora Gábora podle námětu Israela Zangwilla (premiéra v Budapešti 1908) a další díla. Kacsóhova hudba vychází z maďarského hudebního romantismu, jeho singspiely, opery a operety jsou typickými ukázkami maďarské národní hudby. (viz MGG, *Oxford Music Online*)

KALAŠ JULIUS

MLYNÁŘKA Z GRANADY

s. 255

"...Libreto Karel Konstantin..." - **doplnění:**

...Libreto Karel Konstantin, zpěvní texty Karel Hrnčíř...

(viz Janota, str. 256, ř. 6.- 7., <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 256 (komentář k operetě), ř. 11.- 12. zdola

"... dílo se objevuje na repertoáru hudebně zábavných divadel. První představitelky Frasquity byly... - **doplnění:**

... dílo se objevuje na repertoáru hudebně zábavných divadel. Dosud bylo evidováno 13 profesionálních českých inscenací...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

KÁLMÁN EMMERICH

s. 258, ř. 2.- 4.

"... Zato druhá opereta *Ein Herbstmanöver* (Podzimní manévry) – premiéra v Budapešti 22. 2. 1908 mu zajistila obrovskou popularitu..." - upřesnění:

...Dne 22. 2. 1908 měla v Budapešti velmi úspěšnou premiéru opereta *Tatarský vpád* (*Tatárjárás*). Na doporučení skladatele Leo Falla o dílo prakticky neznámého šestadvacetiletého Kálmána projevil zájem ředitel vídeňského divadla Theater an der Wien Wilhelm Karczag a po úpravě libreta zkušeným Robertem Bodanzkym uvedl ve svém divadle operetu pod názvem *Podzimní manévry* v lednu 1909....

(viz Janota, str. 258, ř. 1.-6.)

CIKÁNSKÝ PRIMÁŠ

s. 261 (komentář k operetě), ř. 3.- 5. zdola

"... V Čechách se Cikánský primáš objevil poprvé v Praze 22. 11. 1913, titulní roli ztvárnil Alois Charvát. Z dalších inscenací: Plzeň 20. 12. 1916..." - **doplnění:**

...poprvé v Praze 22. 11. 1913, titulní roli ztvárnil Alois Charvát. Neues deutsches Theater uvedl operetu 24. 5. 1915. Z dalších inscenací: Plzeň 20. 12. 1916...

(viz *T. Vrbka*, s. 184)

ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA

s. 263

"Premiéra: 17. 11. 1915 Vídeň..." - **alternativní správné datum:** 13. 11. 1915

(viz *NWT 13. 11. 1915*, s. 16, shodně *Bauer*, s. 19, č. 842, ale *Oxford*, *Letellier*, s. 46 a *Gänzl*, s. 747 uvádějí 17. 11. 1915)

s. 265, ř. 2 (komentář k operetě) - **dodatek:** Řada 38 poválečných inscenací pokračovala zatím poslední - roku 2022 v Liberci

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 266, odst. 2, ř. 9.

"...Edwina ovšem ví..." - **správně:** ...Edwin...

KARNEVALOVÁ VÍLA

s. 267, (Obsah) ř. 1.-2.

"...probíhá oslava karnevalu. Důvod ke slavení má rovněž malíř Viktor Rónai..." **stylisticky správně:**

...je v plném proudu karnevalové veselí. Důvod k veselosti má zvláště malíř Viktor Rónai...

KÁLMÁN EMMERICH

s. 268, HOLANĎANKA

"Premiéra: 30. 1. 1920 Vídeň..." **alternativní chybné datum:** 31. 1. 1920

(viz *Letellier*, s. 50, ale *Oxford* má 30. 1. 1920, v *NWT 31. 1. 1920*, s. 7 podle recenze taktéž 30. 1. 1920)

s. 290, ARIZONA LADY

"Premiéra: 14. 2. 1954 Bern..." **alternativní datum:** 26. 2. 1954

(viz *Letellier*, s. 70)

jiné alternativní datum: 1. 1. 1954

(viz *Oxford*)

BAJADÉRA

s. 271, ř. 3

"...Kálmánova opojná hudba s použitými leitmotivy..." - **vhodněji:**

...s motivy, příznačnými pro jeho hudbu...

(viz <https://slovník-cizích-slov.abz.cz/web.php/slovo/leitmotiv-lajtmotyv>)

s. 273, odst. 2., ř. 1.-3.

"...Na její námitky, že snad i ona se k plánovanému sňatku může vyjádřit, princ samolibě prohlásí, že silou své vůle ji k tomu může přinutit..." - **stylisticky správně:**

...princ samolibě prohlásí, že silou své vůle ji může ke sňatku přinutit...

HRABĚNKA MARICA

s. 275, ř. 8.- 9.

"...Vymyslela si tedy neexistujícího Kolomana Župana, jehož jméno se vyskytuje v jedné známé operetě (je tím myšlen Cikánský baron)..." - **správně:**

...V domnění, že Koloman Župan je jméno vymyšlené osoby...

VÉVODKYNĚ Z CHICAGA

s. 280, ř. 5.- 6.

"...Dokázal tak, že vedle čardášů a valčíků zvládne i charleston, slowfox a podobné rytmy..." - **smysluplně:**
... charleston, slowfox a podobné tance i s jejich charakteristickými rytmy...
(*charleston a slowfox jsou tance a nikoliv rytmy*)

FIALKA Z MONTMARTRU

s. 283 (Osoby) a dále vícekrát v obsahu operety

"...Raoul Delacroix, malíř..." - **podle skutečnosti:** ...Eugène Delacroix, malíř...

(v knize *D. Janoty: Opereta, s. 283, ř. 1.-2.* je uvedeno "...skutečné postavy - malíř Delacroix...", ale ve strojopisném libretu v Divadelním ústavu je také "Raoul Delacroix")

s. 283 (komentář k operetě), ř. 4.-5. zdola

"...na našich scénách nikdy nezdomácněla. Pražští diváci ji mohli vidět roku 1972..." - **doplnění:**

...V poválečné době byly uvedeny její dvě inscenace: 30. 12. 1956 a 20. 3. 1993 v Teplicích, pražští diváci ji mohli vidět roku 1972...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 285, odst. 2., ř. 11.- 12. zdola

"...Ninoně koupil k premiéře velkou kytici s dopisem na rozloučenou. Divadelní sluha to však poplete a Ninon doručí květiny do šatny během první přestávky..." - **v úplnosti:**

...Ninon koupil k premiéře velkou kytici a vložil do ní dopis na rozloučenou. Divadelní sluha, který měl obojí doručit až po skončení představení to však poplete a Ninon doručí květiny s dopisem již během první přestávky...

ARIZONA LADY

s. 290

"Premiéra: 14. 2. 1954 Bern..."

- **alternativní datum:** 26. 2. 1954

(viz *Letellier, s. 70*)

dodatek (rozhlavová premiéra):

1. 1. 1954 Mnichov, Bayerischer Rundfunk

(viz *Oxford*)

KATTNIGG RUDOLF

s. 299, ř. 2.- 9.

"...Až po 1. světové válce se začal soustavně věnovat studiu hudby, konkrétně kompozice, dirigování a hudební teorie na Vídeňské akademii, kde byl později jmenován i profesorem. Roku 1928 zastával funkci ředitele konzervatoře v Innsbrucku, působil také jako dirigent ve Vídeňské státní opeře, jako sólový klavírista, sbormistr, apod., mimo Rakouska rovněž v Německu a Švýcarsku. Kattniggova kompoziční tvorba zahrnuje díla orchestrální i sborová, symfonie i písně, komorní hudbu, balet, operu, filmovou hudbu, ale i operety, jenž psal úmyslně ve stylu vídeňské tradice. Z operetního odkazu připomínáme díla: Der Prinz von Thule (Princ z Thule – 1935), Kaiserin Catherine (Císařovna Kateřina – 1935)..." - **upřesnění, doplnění, oprava gram.**

chyby:

...Ačkoliv již jako desetiletý projevoval neobyčejné hudební nadání nejen jako klavírista, ale i skladatel, teprve po první světové válce, kterou prošel jako důstojník dělostřelectva, začal studovat hudební teorii, skladbu a dirigování na Akademii hudebních a dramatických umění (Akademie für Musik und darstellende Kunst, nyní Universität für Musik und darstellende Kunst) ve Vídni s takovým úspěchem, že mu bylo již v roce 1923 svěřeno vedení její operní školy. V letech 1928-34 byl ředitelem konzervatoře v Innsbrucku, kde též řídil symfonické a sborové koncerty. Ve Vídni byl za své skladatelské dílo, v němž spočátku převažovala orchestrální a komorní hudba, jmenován roku 1932 profesorem. V roce 1934 přesídlil do Berlína a poté do Švýcarska. Jeho první operetou byla Der Prinz von Thule (Princ z Thule), roku 1936 úspěšně provedená v Baselu a poté v řadě dalších měst. Po přesídlení do Vídně roku 1939 byl Kattnigg kromě jiného dirigentem

Vídeňské státní opery (Wiener Staatsoper), řídil symfonické koncerty, ale nejvíce proslul svými operetami, jež psal úmyslně ve stylu vídeňské tradice. Z nich připomínáme ještě díla: Kaiserin Catherine (Císařovna Kateřina – 1937)...

(viz *MGG, Oxford Music Online*)

BALKÁNSKÁ LÁSKA

s. 300-301

jihoslovanská jména mají v původní podobě koncovku -ic, nikoliv ič, jak je to v knize

(viz

https://cs.wikipedia.org/wiki/Srb%C5%A1tina#Odli%C5%A1nosti_od_ostatn%C3%ADch_jazyk%C5%AF)

KINCL ANTONÍN

s. 301, ř. 1.- 3.

"...Po studiu na brněnském reálném gymnaziu se stal posluchačem brněnské konzervatoře (profesoři Vilém Petrželka, František Neumann aj.) kterou absolvoval roku 1971..." - **správně:** ...roku 1921...

(viz

https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=745)

KRAMER GORNI

KDYŽ JE V ŘÍMĚ NEDEŽLE

s. 305 (komentář k operetě), ř. 3.- 6. zdola

"...po úspěšné premiéře v Praze-Karlíně 20.11.1958 dílo rozběhlo po dalších scénách: 21.2.1959 Brno, 15.3.1959 Teplice, 21.3.1959 Bratislava, 17.6.1959 Plzeň, 31.3.1963 Olomouc a 10.9.1964 Ostrava..." -

doplnění s opravou u Ostravy:

...Po úspěšné premiéře v Praze-Karlíně 20. 11. 1958 se dílo rozběhlo po dalších scénách, na některých i opakovaně: 21. 2. 1959 Brno , 15. 3. 1959 Teplice, 21. 3. 1959 Bratislava, 17. 6. 1959 Plzeň, 31. 3. 1963 Olomouc, 20. 9. 1964 Ostrava, 14. 2. 1970 Plzeň, 24. 3. 1981 Praha – Karlín, 29. 4. 1984 Olomouc, 1. 6. 1996 Plzeň, 12. 3. 1999 Olomouc...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx a program>)

KREISLER FRITZ

SISSI

s. 307

"...Odehrává se v Possenhofenu a Lázních Ischl..." - **lépe:** ...a ve městě Bad Ischl...

(viz *veškeré informace o uvedené destinaci*)

KŘIČKA JAROSLAV

ZAHOŘANSKÝ HON

s. 311 (úvod), poslední 3 řádky

"... Roku 1988 vydalo nakladatelství SUPRAPHON gramofonovou desku scén z českých operet pod názvem „Hvězdy se líbají“. V provedení Jitky Soběhartové a Vratislava Kadlece existují i dvě ukázky ze Zahořanského honu..." - **doplnění:**

...V provedení Jitky Soběhartové a Vratislava Kadlece si z ní můžeme poslechnout i dvě ukázky ze Zahořanského honu.

ČESKÝ PAGANINI

s. 312, (Obsah) ř. 3.- 4. zdola

"...zpěvačka Jindřiška Sonntágová, která je angažována v Pařížské opeře..." - **upřesnění:**

...je angažována v pařížské Velké opeře...

(viz *seznam osob v knize D. Janoty: Opereta, s. 311*)

s. 312, ř. 2. zdola

"...Nyní přijela hostovat do Vídeňské opery v díle Ifigenie v Tauridě - **doplnění s malou opravou:**
... Nyní přijela hostovat do vídeňské Dvorní opery v Gluckově opeře Ifigenie na Tauridě...
(viz pokračování obsahu v knize D. Janoty: Opereta, na str. 313, odst. 3, ř. 2.,
<https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

KUBÍN RUDOLF TŘI MUŠKETÝŘI

s. 314 (Osoby) a průběžné v následujícím textu o této operetě

"...D'Artagnan..." - **správně** ...d'Artagnan...

(viz <https://www.cesky-jazyk.cz/ctenarsky-denik/alexandre-dumas-st/tri-musketyri.html#axzz7aMTY9cL7>)

KÜNNEKE EDUARD

s. 325

"(*27. 1. 1885 Emmerich /některé prameny uvádějí chybně 17. 11. 1881/..."

záznam o narození 27. 1. 1885 online: https://cs.wikipedia.org/wiki/Eduard_K%C3%BCnneke

s. 325, ř. 5.- 6.

"...Poté působil jako korepetitor, sbormistr i dirigent, nahrával také pro gramofonovou firmu Favorit...." -

doplnění: ...dirigent v Münsteru, Postupimi a později v různých berlínských divadlech...

(viz MGG)

VESNICE BEZ ZVONU

s. 326 (popis operety), ř. 1. - 3.

"Na počátku 1. světové války působil Eduard Künneke jako dirigent u vojenské hudby v Cottbusu, později v Městském divadle Wilhelma Friedricha v Berlíně..." - **správně:**

...později ve Friedrich-Wilhelm-Städtische Theater (přechůdce Deutsches Theater) v berlínské čtvrti Friedrich-Wilhelm-Stadt, pojmenované podle pruského krále Friedricha Wilhelma III.)... (podle MGG,

https://de.wikipedia.org/wiki/Friedrich-Wilhelm-St%C3%A4dtisches_Theater a

<https://de.wikipedia.org/wiki/Friedrich-Wilhelm-Stadt>):

BRATRÁNEK Z BATÁVIE

s. 328 (komentář k operetě), ř. 4.- 6.

"...poprvé inscenován v pražském Neues Deutsches Theater 5. 10. 1921..." -

alternativní datum: ...15. 10. 1921...

(viz T. Vrbka, s. 216, Paclt: *Soupis denního repertoáru...*)

s. 328 (komentář k operetě), ř. 10.-12.

"...14. 5. 1922 ve smíchovské Aréně. Zatím nejnovější inscenace..." - **doplnění:**

...14. 5. 1922 ve smíchovské Aréně. V poválečném období byla na českých profesionálních scénách uvedena patnáctkrát. Zatím nejnovější inscenace...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s.328 (obsah), ř. 2.- 3.

"...Julie není ještě plnoletá a tak je nucena stále poslouchat svého strýce a dělat pouze to, co on jí dovolí..." -

doplnění: ...je nucena stále poslouchat svého strýce, který je jejím poručíkem...

(viz pokračování obsahu v knize D. Janoty: Opereta, s. 328, ř. 2. zdola)

KVASNICA RUDOLF

s. 333

"...Narozen 9. 9. 1895..." - **doplnění:** (nikoliv 9. 11. 1897, jak je uvedeno ve starších publikacích)

reprodukce rodného listu online: https://cs.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Kvasnica

DALŠÍ, PROSÍM !

s. 334 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Následovaly inscenace v Ostravě (2. 5. 1941 a 23. 6. 1944) a v Opavě (9. 11. 1946), která byla zatím poslední. (viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>, <https://www.ndm.cz/cz/archiv/>, <https://www.divadlo-opava.cz/archiv/rejstrik-od-roku-1945/rejstrik-premier-od-roku-1945/>)

LECOCQ CHARLES ALEXANDRE

DCERA PANÍ ANGOT

s. 337 (komentář k operetě), ř. 10.- 11.

"...4. 2. 1875 byla Angot uvedena v Prozatímním divadle, 24. 3. 1895 pak v Národním divadle..." - **doplnění:**

...4. 2. 1875 byla Angot uvedena v Prozatímním divadle, 27. 2. 1888 v Neues deutsches Theater, 24. 3. 1895 pak v Národním divadle...

(viz *T. Vrbka, s. 44*)

GIROFLÉ - GIROFLÁ

s. 339 (komentář k operetě), ř. 6. zdola

"...6. 11. 1883 v Liberci (tehdy Reichenberg). Z poválečných inscenací..." - **doplnění:**

...6. 11. 1883 v Liberci (tehdy Reichenberg) a 4. 4. 1891 v Neues deutsches Theater. Ze sedmi českých profesionálních poválečných inscenací...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1988-2008, s. 58, https://vis.idu.cz/Productions.aspx*)

s. 340 (obsah), poslední řádka 1. odstavce

"...pronásledoval piráty a Girofla co nejdříve přivezl domů..." - **opravička:** ...Giroflá...

MALÝ VÉVODA

s. 342, ř. 2.- 3. zdola

"...za tři týdny 14. 12. byl uveden německy v pražském Stavovském divadle. V Národním divadle byl inscenován 2krát..." - **doplnění:**

...německy byl uveden tři týdny poté - 14. 12 v pražském Stavovském divadle a po půl roce v Neues Deutsches Theater – 16. 6. 1889. V Národním divadle...

(viz: *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 50*)

LEHÁR FRANZ

DRÁTENÍČEK

s. 345 (komentář k operetě), s. 345, ř. 3.- 4. zdola

"...aby se nepletl s Dráteníkem Františka Škroupa. Dnes je tato opereta téměř zapomenutá..." - **doplnění:**

...aby se nepletl s Dráteníkem :Františka Škroupa. V Neues Deutsches Theater byl uveden 25. 12. 1903. Dnes je tato opereta...

(viz: *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 120*)

BOŽSKÝ MANŽEL

s. 347 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Na české půdě byly obě verze uvedeny snad jenom v Neues Deutsches Theater a to Božský manžel 2. 7. 1904 a Ideální manželka 26. 12. 1913

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 120, 174*)

VESELÁ VDOVA

s. 349, ř. 1.-3. zdola - s. 350, ř. 1. - 9.

"... Ze spousty inscenací této operety připomeňme aspoň obsazení hlavních rolí z inscenace v Hudebním divadle v Nuslích, jejíž oficiální premiéra byla sice 6. 5. 1965, ale první představení bylo již 9. 4. 1965 . Režii měl...Dagmar Rosíková. Jednu z posledních inscenací nastudovali studenti pražské konzervatoře 18. 3. 2016 v divadle „Na rejdišti“.Téměř současně se dostala Veselá vdova na prkna pražského Hudebního divadla v Karlíně

(4. 1. 2019)..."

- doplnění s alternativním posledním datem:

... Ze spousty inscenací této operety připomeňme aspoň obsazení hlavních rolí z inscenace v Hudebním divadle v Nuslích, jejíž oficiální premiéra byla sice 6. 5. 1965, ale první představení bylo již 9. 4. 1965. Režii měl...Dagmar Rosíková.

Na prkna pražského Hudebního divadla v Karlíně se Veselá vdova dostala poprvé 3. 12. 1974, její další inscenace byly uvedeny 27. 3. 1987, 3. 2. 1996 a **24. 1. 2019**. Veselá vdova se dočkala od roku 1945 na českých profesionálních scénách 42 inscenací. Objevila ve všech českých divadlech, uvádějících pravidelně operety a také například 18. 3. 2016 v divadle „Na rejdišti“ v nastudování studentů Pražské konzervatoře. Nejnověji byla Veselá vdova uvedena 2. 2. 2019 v Plzni, 22. 2 2019 v Ústí n.L. a 3. 2. 2023 v Brně...

(viz P. Bár: *Hudební divadlo Karlín*, s. 301, 303 a 304, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>, k uvedení v Karlíně r. 2019 též http://hudebnirozhledy.scena.cz/www/index.php?page=clanek&cislo_id=213&id_clanku=4592: Ulrychová, Marta: *Veselá vdova v Plzni*, *Hudební rozhledy*, roč. 72, 2019, č. 4, s. 21: "...Plzeň vstoupila do společného projektu s Hudebním divadlem v Karlíně, kde se pražským divákům představila 24. ledna premiérou Lehárový Veselé vdovy...")

HRABĚ LUXEMBURG

s. 355

"Premiéra 12.11.1909 Vídeň....." - **doplnění:** Premiéra 12. 11. 1909 Vídeň, premiéra 2. znění 4. 3. 1937 Berlin.....

(viz V. Klotz: *Operette*, 2004, s. 496)

s. 356 (komentář k operetě), ř. 10.- 11. zdola

"...V češtině byl Luxemburk proveden poprvé 23. 1. 1910 v brněnském Divadle Na Veverí...." - doplnění: ...V češtině byl Luxemburk proveden poprvé 23. 1. 1910 v brněnském Divadle Na Veverí, německy 18. 9. 1910 v Neues Deutsches Theater. Nebyl zapomenut ani v poválečném období, kdy se na českých profesionálních scénách objevil v deseti inscenacích (1958-96)....

(viz T. Vrbka: *Státní opera Praha 1888-2008*, s. 156, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

CIKÁNSKÁ LÁSKA

s. 359 (komentář k operetě), ř. 9. zdola

"...ale objevila se na našich scénách i po válce..." - **upřesnění:**

...ale objevila se v letech 1957-2001 osmkrát na našich scénách i po válce...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 366, KDE SKŘIVÁNEK ZPÍVÁ

"Premiéra: 1. 2. 1918 Budpešť..." - **alternativní datum:** 27. 3. 1918

(viz Letellier, s. 48, Oxford))

MODRÁ MAZURKA

s. 369 (komentář k operetě), ř. 1.

"...hrálo se však i v Plzni (22. 10. 1922), aj..." - **doplnění:**

...hrálo se však i v Plzni (22. 10. 1922), v Ostravě (29.6.1928), aj...

(viz <https://www.ndm.cz/cz/premiery/1927-1928/>)

FRASQUITA

s. 370 (komentář k operetě), ř. 3.- 4. zdola

"...Připomenu alespoň premiéry dvou plzeňských nastudování: 12. 9. 1926 a 11. 9. 1943, z poválečných uvádím olomouckou inscenaci, uvedenou 22. 4. 1979..." - **upřesnění:**

...Připomenu alespoň premiéry dvou plzeňských nastudování: 12. 9. 1926 a 11. 9. 1943, z poválečného období je známa pouze jedna inscenace, uvedená v Olomouci 22. 4. 1979...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

CLO – CLO

s. 373 (komentář k operetě), ř. 5. zdola

"...Ostrava 3. 8. 1925..." - **alternativní datum:** ...3. 9. 1925...

(viz <https://www.ndm.cz/cz/archiv/>, ale v knize *60 let SD Ostrava* je 3.8.1925)

PAGANINI

s. 375 (komentář k operetě), ř. 9.- 10. zdola

"... polský tenorista světového jména Jan Kiepura se řadí k předním interpretům této role. V češtině byl Paganini proveden až 9. 4. 1927..." - **doplnění:**

"... polský tenorista světového jména Jan Kiepura se řadí k předním interpretům této role. V Neues Deutsches Theater byl uveden 23. 9. 1926. V češtině byl Paganini proveden až 9. 4. 1927..."

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008*, s. 250)

s. 375 (komentář k operetě), ř. 2.- 4. zdola

"...Zdeněk Šmukář (Brno 1992), Zbyněk Brabec (Plzeň 1998) a Peter Svetlík (Ostrava 2005). Československá televize - **doplnění:**

...Peter Svetlík (Ostrava 2005). Celkem se uskutečnilo 15 poválečných nastudování, z nichž nejnovější bylo uvedeno 13. 12. 2013 v Olomouci. Československá televize v roce 1982 natočila vlastní inscenaci, která je dosud užívána..."

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

CAREVIČ

s. 378 (komentář k operetě), ř. 2.- 3.

"...Z českých poválečných inscenací Careviče uvádím premiéry..." - **upřesnění:**

...Zaznamenané tři české profesionální poválečné inscenace Careviče měly premiéry...

(<https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 379 (obsah), ř. 4.- 5.

"...Kníže, uspokojen změnou v carevičově chování..." - **správně:** ...Velkokníže... nebo ...Strýc...

s. 379, ods. 3, ř. 2.-3.

"... Velkokníže tlumočí Alexejovi přání cara, aby ji šel přivítat, carevič však odmítá. Kníže proto sděluje Sonje..." - **správně:**

...Velkokníže tlumočí Alexejovi přání cara, aby ji šel přivítat a když carevič však odmítá, sděluje Sonje..

s. 379, odst. 3., ř. 8

"... Kníže proto sám vyhledá careviče..." - **správně:** ...Velkokníže...

s. 379, odst. 3., , poslední 2 řádky

"...Alexej věří jí, ne knížeti! ..." - **správně:** ...velkoknížeti...

s. 379, odst. 4, ř. 2.

"...Ale i zde je najde strýc-kníže..." - **správně:** ...strýc-velkokníže...

s. 379, odst. 4, ř. 4

"...Sonja se nad knížecími slovy vážně zamýšlí, ale když sdělí obsah rozhovoru s knížetem careviči..." - **správně:**

...Sonja se nad slovy velkoknížete vážně zamýšlí, ale když sdělí obsah rozhovoru s velkoknížetem careviči...

(ve všech posledních šesti případech viz *seznam osob a po něm následující text v knize D.Janoty: Opereta*, s. 377)

s. 380, FRIDERIKA

"Premiéra: 4. 10. 1928 Berlin..." - **alternativní datum:** 10. 10. 1928

(viz *Letellier*, s. 58)

ZEMĚ ÚSMĚVŮ

s. 383 (komentář k operetě), ř. 14.- 15 zdola

"...Su-Čonga zpíval slovenský tenorista Štefan Hoza, jako host se však v této roli objevil i Jára Pospíšil..." -
doplnění:

... jako host se však v této roli objevil i Jára Pospíšil, před jehož odchodem do důchodu karlínské divadlo v roce 1967 uspořádalo sérii 13 zvláštních představení Země úsměvů, v nichž v roli Su Čonga účinkoval Jára Pospíšil. V poválečném období se opereta dočkala 35 profesionálních českých inscenací...
(viz *J. Pospíšil: Hvězdou operety*, s. 60, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

GIUDITTA

s. 389 (komentář k operetě), ř. 18. zdola

"... v češtině 1. 12. 1934 v Plzni...." - **alternativní datum:** ... 2. 12. 1934...

(viz *Sto let českého divadla v Plzni*, s. 235, ale *M. Šulc: Česká operetní kronika* má 1. 12. 1934)

s. 389 (komentář k operetě), ř. 10.- 12. zdola

"...Dvacáté čtvrté představení navštívil sám autor Franz Lehár, který přislíbil dirigovat jednu z dalších repriz, zůstalo však jen u slibu. Zatím poslední české nastudování Giuditty bylo 26. 2. 2016 v Ústí nad Labem..." -

doplnění:

... Z 10 poválečných českých profesionálních nastudování Giuditty bylo zatím poslední 26. 2. 2016 v Ústí nad Labem...

VÁNOČNÍ RŮŽE

s. 392 (Obsah), odst. 1., ř. 4, 8., odst. 2., ř. 1 atd.

"... Losoncz..." - **vysvětlivka:** Losoncz je maďarský název města Lučenec

(viz <https://en.wikipedia.org/wiki/Lu%C4%8Denec>)

LEONCAVALLO RUGGIERO

s. 393

(* 8. 3. 1857 /někdy uváděno 23. 4./ Neapol...

správně:

(*23. 4. 1857, Neapol...

viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Ruggiero_Leoncavallo - matriční záznam o narození online

podle Oxford: (b Naples, 8 March 1857; d Montecatini...

podle MGG:geb. 23. April (oder 8. März) 1857 in Riviera di Chiaia (Neapol) -

podle Riemann 1: geboren 8. 3. 1858

podle Riemann 2: "geboren 23. 4. 1857 [nicht 8. 3. 1858, Korrektur auf Grund mehrmaligen Auskünfte des Standesamtes Neapel]-1919"

podle Gänzl, s. 844: *8. 3. 1858

podle česká, německá, italská, anglická a slovenská wikipedie:

narozen 23. 4. 1857

podle http://imslp.org/wiki/Category:Leoncavallo,_Ruggiero

Ruggiero Leoncavallo (23. 4. 1857 - 9. 8. 1919)

podle Černušák: 1858 - 1919

podle Dryden, Conrad: *Leoncavallo, 2007*, s. 4, odst. 2, ř. 1 - 5, 10 - 15:

" more than a century, Leoncavallo's acknowledged date of birth was 8 March 1858, an error promulgated by the composer, who used 1858 professionally but who sometimes used 1857 privately, for his inscription into the armed forces, or when applying for a pension. Why Leoncavallo went to such pains to conceal the authentic date of his birth remains a mystery.....Leoncavallo's official documents state that "Ruggiero Giacomo Maria Giuseppe Leoncavallo" was born 23 April 1857 at 4 p.m. at the home of his maternal grandfather..."

Český překlad:

"Po více než století bylo uznávaným datem Leoncavallova narození 8. března 1858, uváděným chybně skladatelem, který ho užíval veřejně, ale občas používal vročení 1857 soukromě, pro svůj zápis do vojenské služby, nebo při žádosti o důchod. Proč se Leoncavallo snažil zatajit správné datum svého narození, zůstává

záhadou...Leoncavallovy oficiální dokumenty uvádějí, že „Ruggiero Giacomo Maria Giuseppe Leoncavallo“ se narodil 23. dubna 1857 v 16 hodin v domě jeho dědečka z matčiny strany..."

LINCKE PAUL

s. 395, ř. 1.- 2.

"Od jedenácti let se začal učit na housle, dále i na klavír a fagot. Později se stal divadelním korepitemem a od devatenácti let již dirigoval..." - **doplnění a upřesnění:**

"Od pěti let se začal učit hrát na housle, v letech 1880-84 se pod vedením kapelníka orchestru ve městě Wittenberge naučil hrát na fagot, hoboj, trubku, violu a klavír. Na rozloučenou tam napsal pochod Gruß an Wittenberge. Poté začal působit v různých divadlech jako fagotista, korepitem, od devatenácti let již také jako dirigent a v případě potřeby i skladatel..."

Dodatek k závěru životopisu:

Po krátkém působení v Paříži, kde řídil i vlastní orchestr, ze zdravotních důvodů přesídlil do pohoří Harz v Dolním Sasku, kde zemřel při přípravě na turné, což způsobilo, že údaje o místě a přesné době jeho úmrtí se rozcházejí.

(viz *MGG*)

PANÍ LUNA

s. 397 (komentář k operetě)

"...poslední česká inscenace byla zřejmě 13. 12. 1958 v pražském Divadle na Fidlovačce..." - **upřesnění:**
...jediná poválečná a současně poslední česká inscenace byla zřejmě 13. 12. 1958...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

LOUKOTA JINDŘICH

MÉ ŠTĚSTÍ MÁ ZLATÉ VLASY

s. 402 (komentář k operetě), ř. 1.- 2. zdola

"...Tato opera našla i své uplatnění v ochotnických souborech..." - **stylistická úprava a doplnění:**

.....Tato opera našla své uplatnění i v ochotnických souborech. Profesionální inscenace se v poválečném období uskutečnily v Opavě (1948) a v Brně (1967 a 1984)...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

MACHEK MILOSLAV

s. 406 - **doplňek:** uměleckým jménem MACHEK MILOŠ

s. 406, ř. 1.- 2.

"Základy hudebního vzdělání získal Miloslav (používal i zdrobnělinu jména Miloš) v rodině, soukromě se učil na housle a trubku. Po maturitě na obchodní akademii v roce 1945 následovalo studium na brněnské konzervatoři, které ukončil roku 1950 státní zkouškou ze hry na housle. V letech 1952-63 byl dirigentem operety Státního divadla v Brně..."

- **s doplňky:**

Základy hudebního vzdělání získal od otce, brzo ovládl hru na housle, klavír, křídlovku, pozoun a další nástroje, od deseti let byl vedoucím houslistou v otcově souboru. V letech 1942-44 byl zástupcem koncertního mistra v Městském divadle v Těšíně, pro nějž i komponoval scénickou hudbu. V roce 1945 složil maturitu na obchodní akademii, hrál s mnoha hudebními soubory včetně Orchestru Gustava Broma a od roku 1948 pokračoval ve studiu hry na housle, které uzavřel roku 1950 státní zkouškou. V letech 1952-63 byl dirigentem operety Státního divadla v Brně...

(viz

https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1329)

MASANETZ GUIDO

s. 409, ř. 5.-6.

"...Od roku 1938 působil v Brně jako korepetitor v německém Městském divadle (nyní Mahenovo divadlo), kde měla premiéru jeho první opereta Barbara (1941). Jako klavírista rovněž působil v brněnském rozhlase. Musel však narukovat do německého wehrmachtu, kde působil jako vojenský kapelník. Po 2. světové válce byl v angažmá v německých divadlech v Žitavě a východním Berlíně..." - **přesněji:**

... v německém Městském divadle (nyní Mahenovo divadlo), kde měla premiéru jeho první opereta Barbara (1941). Poté složil dalších 7 operet, 2 muzikály, 2 opery a mnoho další hudby včetně filmové. Od roku 1940 pracoval v Protektorátu Čechy a Morava jako koncertní pianista brněnského studia Sender Brunn a jako cenzor. V roce 1941 byl povolán ke 172. pěšímu pluku Wehrmachtu do Budyšína, kde působil převážně jako vojenský hudebník. Po druhé světové válce a propuštění z válečného zajetí působil v letech 1945-49 jako kapelník Městského divadla v Žitavě a současně vyučoval hudební teorii na Johanneu. Od roku 1951 do roku 1955 byl v Berlíně vrchním hudebním vedoucím Státního souboru lidového umění NDR. V letech 1962-66 byl hudebním dramaturgem nakladatelství Lied der Zeit. V letech 1955-78 napsal dvě opery, dvě operety a dva muzikály. Po tři desetiletí byl dirigentem berlínského divadla Metropol-Theater, kde také uvedl premiéry svých vlastních děl.....

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Guido_Masanetz)

MILLÖCKER CARL

s. 416

"...†31. 12. 1899, Baden)..." - **upřesnění:** ...†31. 12. 1899, Baden u Vídně)...

(viz *MGG, Oxford Music Online* aj.)

KOUZELNÉ ÚDOLÍ

s. 418

Premiéra: 23. 3.1878 Vídeň..."

alternativní správné datum: 30. 3. 1878

(viz *NWT 30. 3. 1878, s. 5, Bauer, s. 105, č. 4492, Oxford, Letellier, s. 14, Gänzl, s. 991, Walcher Marga: Carl Millöcker, 2011, s. 127, odst. 4, ř. 1. -2.*)

s. 418 (komentář k operetě) - **doplňk mezi řádky 1. a 2.:** Stavovské divadlo uvedlo operetu 23. 3.1884.

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s.50*)

s. 418 (komentář k operetě), ř. 3.- 4. zdola

"... v Plzni 8. 2. 1896. Po válce..." - **doplnění:**

... v Plzni 8. 2. 1896. V Neues deutsches Theater se objevily čtyři inscenace: 14.6.1888, 26. 8. 1900, 12. 9. 1915 a 19. 9. 1922. Po 2. světové válce...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s.50, 106, 188, 222*)

VODNÍK APAJUNA

s. 423

"... Friedrich Zell (pseudonym Camila Walzela)..." - poznámka:

Autentická podoba pseudonymu C. Walzela byla F Zell, která je však v textech o C. Walzelovi uváděna jenom zřídka. Většinu je jako jeho pseudonym uváděno jméno Friedrich Zell, ale vyskytuje se i jméno Franz Zell.

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Camillo_Walzel, <https://search.seznam.cz/?q=Camillo+Walzel> aj.)

ŽEBRAVÝ STUDENT

s. 425

"... Libreto Friedrich Zell (pseudonym Camilia Walzela) a Richard Genée..." - **poznámka:**

Autentická podoba pseudonymu C. Walzela byla F Zell, která je však v textech o C. Walzelovi uváděna jenom zřídka. Většinu je jako jeho pseudonym uváděno jméno Friedrich Zell, ale vyskytuje se i jméno Franz Zell.

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Camillo_Walzel, <https://search.seznam.cz/?q=Camillo+Walzel> aj.)

s. 426, popis operety, ř. 20. - 21.

"...V Čechách se Žebřavý student objevil nejdříve německy 17. 2. 1883 v pražském Stavovském divadle, v češtině Plzni 8. 3. 1883..." - **doplnění:**

...v češtině Plzni 8. 3. 1883. V Neues deutsches Theater 26. 1. 1888 (vzápětí po jeho otevření) a pak ještě 1. 8.

1908, 7. 11. 1915, 9.7.1922, 17.9.1935 a 28.11.1942...
(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 44, 145, 188, 216, 312 a 330*)

s. 426, (popis), ř. 2 zdola

"...V Brně byl však i v poválečných inscenacích (1956, 1985 a 1991) vždy použit překlad Emanuela Punčocháře (1902-1976) se studentem Janem Janickim." - **správně a úplně:**

...V Brně byl však i v poválečných inscenacích (1948, 1956) použit překlad Emanuela Punčocháře (1902-1976) se studentem Janem Janickim a v dalších inscenacích (1985, 1991) byly použity jeho překlady textů písní. Celkem bylo českých profesionálních poválečných inscenací 20. Poslední byla 18. 11. 2001 v Opavě.
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

GASPARONE

s. 429

"Premiéra 26. 1. 1884, Vídeň..." - **doplnění:**

Premiéra 26. 1. 1884, Vídeň, revidovaná verze měla premiéru 1931...

(viz *Lexikon zur deutschen Musikkultur: Böhmen, Mähren, Sudetenschlesien, München 2000, díl 1., s. 157*)

"...Friedrich Zell (pseudonym Camilia Walzela)..." - **poznámka:**

Autentická podoba pseudonymu C. Walzela byla F Zell, která je však v textech o C. Walzelovi uváděna jenom zřídkka. Většinu je jako jeho pseudonym uváděno jméno Friedrich Zell, ale vyskytuje se i jméno Franz Zell.
(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Camillo_Walzel, <https://search.seznam.cz/?q=Camillo+Walzel> aj.)

s. 430 (komentář k operetě), ř. 9.- 10.

"...V Čechách se objevilo poprvé v Plzni 4. 12. 1890..." - **doplnění:**

...V Čechách se objevilo poprvé 23. 3. 1884 ve Stavovském divadle, odkud byla jeho inscenace 14. 6. 1888 přenesena do Neues deutsches Theater, kde byl uveden ještě 5. 12. 1897. V českém jazyce bylo uvedeno poprvé v Plzni 4. 12. 1890... .

(viz *J. Ludvová: dosud neuveřejněný soupis repertoáru Stavovského divadla, T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s 44, 92*)

s. 430 (komentář k operetě), ř. 11.-13.

"...První velkou revizi Gasparona provedli v roce 1931 Paul Knepler a Ernst Steffan..." - **doplnění:**

... První velkou revizi Gasparona provedli v roce 1931 Paul Knepler a Ernst Steffan, v témže roce údajně operetu přepracoval Ralph Benatzky...

(viz *Lexikon zur deutschen Musikkultur: Böhmen, Mähren, Sudetenschlesien, München 2000, díl 1., s. 157*, https://cs.wikipedia.org/wiki/Ralph_Benatzky)

s. 430 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Gasparone byl na českých scénách uváděn i po roce 1945: v Plzni (1947 a 1982), v Opavě (1950 a 1997), v Ostravě (1954), v Teplicích (1956 a 1990), v Kladně (1960) a v Brně (1964).
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

VICEADMIRÁL

s. 432

"...(pseudonym Camilia Walzela)..." - **správně: ...Camilla...**

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Camillo_Walzel, <https://search.seznam.cz/?q=Camillo+Walzel> aj.)

UBOHÝ JONATHAN

s. 437 (komentář k operetě), ř. 5.- 6. zdola

"... V češtině zazněl Jonathan poprvé na plzeňském jevišti 10. 11. 1890..." - **doplnění:**

...Na české půdě zazněl Jonathan nejprve v Neues deutsches Theater 13. 9. 1890, v češtině poprvé na plzeňském jevišti 10. 11. 1890...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 58*)

MOOR KAREL

s. 439, poslední 3 řádky životopisu

"...Dr. Sixl uvádí nesprávné datum skladatelova úmrtí 15. 6. 1945. Tímto dnem je zřejmě myšleno uložení urny tohoto nedoceneného a pozapomenutého skladatele na hřbitově v Byšičkách..." - **správně:**

...Dr. Sixl uvádí nesprávné datum skladatelova úmrtí 15. 6. 1945. Podle úmrtního listu zemřel Karel Moor 30. 3. 1945, po obřadu ve vršovickém kostele s. Mikuláše byl pohřben 5. 4. na Vršovickém hřbitově, definitivně byl pohřben 7. 10. 1945 na hřbitově zaniklé obce Byšičky u Lázní Běláhoř...

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Moor - reprodukce úmrtního listu, *Karel Moor zemřel*, in: *Lidové noviny*. 1945, roč. 53, č. 79 (3. 4. 1945, ráno, s. 1.) a zprávy v dalších novinách, *Vinohradské hřbitovy* (zde je správa Vršovického hřbitova) – *návštěva 19. 8. 2019*: v protokolu pohřbů je zapsáno, že K. Moor „...byl uložen do hrobu...“, *rukopisná kronika města Lázně Běláhoř (1)*, Prchal, Zdeněk: *Karel Moor*, in: *Pod Zvičinou*, roč. 21, 2003, č. 5, s. 5, *Karel Moor 1873 - 1945*, in: *Zprávy Klubu přátel Pardubicka 2004*, č. 1-2 - v posledních 3 citovaných zdrojích je uvedeno, že Karel Moor byl pohřben podle svého přání na hřbitově na Byšičkách 7. 10. 1945 poté, co sem byly jeho ostatky převezeny)

PAN PROFESOR V PEKLE

s. 440 (komentář k operetě), ř. 4.- 5.

"...poprvé byla uvedena roku 1908 v Brně..." - **doplnění:**

...poprvé byla uvedena roku 1908 v Brně, kde byla v předválečném období inscenována ještě v letech 1915 a 1935...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 440 (komentář k operetě), ř. 5.- 7.

"...18. 10. 1945 Brno, 24. 10. 1945 České Budějovice, 20. 12. 1945 Praha-Karlín, 1. 6. 1949 Opava, 5. 6. 1949 Ústí nad Labem, 12. 4. 1953 Ostrava..." - **doplnění:**

...18. 10. 1945 Brno, 24. 10. 1945 České Budějovice, 20. 12. 1945 Praha-Karlín, 8. 6. 1946 Olomouc, 1. 6. 1949 Opava, 5. 6. 1949 Ústí nad Labem, 12. 4. 1953 Ostrava...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

NEDBAL OSKAR

s. 444, ř. 2.- 3.

"...V kompozici se stal žákem Antonína Dvořáka, na konzervatoři na sebe upozornil i jako dirigent a korepetitor..."

- **lépe:**

...V kompozici byl žákem Antonína Dvořáka. Nedbalova absolvenská skladba Scherzo caprice (1892) je dosud jednou z nejhranějších českých orchestrálních skladeb. Již na konzervatoři na sebe upozornil i jako dirigent...

s. 444, ř. 15.-20.

"...nenašel vhodné uplatnění, proto se v roce 1923 přestěhoval do Bratislavy, kde se stal ředitelem a šéfem opery Slovenského národního divadla. Jako ředitel si však nevedl dobře, dostal divadlo do velkých dluhů a hrozilo mu, že bude zatčen jako defraudant a vystavem posměchu svých nepřátel a závistivců. Na Vánoce roku 1930 hostoval jako dirigent v Zagrebu. Po představení, když si uvědomil svoji bezvýhodnou situaci údajně dobrovolně vyskočil z okna a spáchal tak sebevraždu..." - **přesněji:**

...nenašel zde vhodné uplatnění, proto na základě nabídky Družstva Slovenského národního divadla se zde ujal nejen funkce šéfa opery, ale i ředitele a jediného koncesionáře celého ústavu. Finanční problémy, se kterými se divadlo od svého založení v roce 1920 potýkalo, se Nedbalovi nepodařilo zvládnout a deficit překročil milionovou částku, kterou se při odchodu z divadla roku 1930 zavázal uhradit z vlastních prostředků. Hrozilo mu soudní stíhání spojené dokonce se zatčením, nemluvě o posměchu jeho nepřátel a závistivců, na jejichž nedostatek si již léta nemohl stěžovat. Na Vánoce roku 1930 hostoval v Záhřebu u tamní filharmonie a v Národním divadle, kde na Štědrý den skončil jeho život pádem z okna ve druhém poschodí budovy. Podle všeobecného mínění šlo o sebevraždu....

(viz <https://cs.wikipedia.org/wiki/Korepetitor>, https://cs.wikipedia.org/wiki/Oskar_Nedbal aj.)

POLSKÁ KREV

s. 446 (komentář k operetě), poslední řádka

"...a vyhrála Plzeň..." - **doplnění:** ...a vyhrála Plzeň, kde zazněla Polská krev již 26. 12. 1913.....

(viz *Šulc: Česká operetní kronika s. 419, Sto let českého divadla v Plzni, s.223*)

s. 447 (komentář k operetě), ř. 11. - 12.

"...divadla. Nelze vyjmenovat všechny četné inscenace Polské krve na českých a moravských scénách, ani významné představitele hlavních rolí. Zajímavou však byla inscenace v pražském Vinohradském divadle..." -

doplnění:

...divadla. Nelze vyjmenovat všechny četné inscenace Polské krve na českých a moravských scénách, ani významné představitele hlavních rolí. Kupříkladu ve Vinohradském divadle byla Polská krev hrána poprvé již 25. 1. 1914, v Novém německém divadle 8. 3. 1914. Zajímavou byla inscenace v pražském Vinohradském divadle....

(viz: *Tauš: Letopisy české a slovenské zpěvohry, s. 299, T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 174*)

s. 447 (komentář k operetě) - **dodatek:**

V poválečném období bylo uvedeno 71 českých profesionálních inscenací počínaje Plzní 1945 a konče Českými Budějvicemi a Opavou 2022.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

VINOBRANÍ

s. 450 (komentář k operetě) - **dodatek:**

V poválečném období bylo uvedeno 29 českých profesionálních inscenací počínaje počínaje libereckou roku 1946 a konče inscenací Pražské konzervatoře roku 2018

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

KRÁSNÁ SASKIA

s. 453 (komentář k operetě), ř. 7.- 8. zdola:

"...Po druhé světové válce byla uvedena několikrát..." - **upřesnění:** ...byla uvedena čtyřikrát...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 456, MAMSELL´ NAPOLEON

"Premiéra: 31. 1. 1919 Vídeň..." - **alternativní nesprávné datum:** 21. 1. 1919

(viz *Oxford, Letellier, s. 49, ale NWT 30.1.1919, s. 9 a MGG uvádějí 31. 1. 1919, A. Buchner: Oskar Nedbal, 1986, s. 246, odst. 2, ř. 1.- 2.: "O premiéře, jež se konala 31. ledna 1919, napsal list Neues Wiener Tagblatt..." - únor 1919 v online verzi NWT chybí, Bauer tento titul neuvádí)*

s. 456, ř. 5.- 7.

"...vídeňské obecnost natolik okouzila, že již 29. 4. téhož roku oslavila tato jednoaktovka stovku představení. Do Čech ovšem neprošla. V době první republiky měla premiéru 7. 5. 1927 v přepracovaném znění v Bratislavě, 17. 5. 1928 ji uvedlo Neues Deutsches Theater v Praze..." - **úprava stylizace:**

...vídeňské obecnost natolik okouzila, že již 29. dubna v roce své premiéry oslavila tato jednoaktovka stovku představení. V tehdejší Československu měla premiéru 7. 5. 1927 v přepracovaném znění v Bratislavě, 17. 5. 1928 ji uvedlo Neues Deutsches Theater v Praze...

NOSSBERGER QUIDO

s. 459

("(*12. 9. 1892 Mělník – †15. 8. 1967 Rumburk)")

reprodukce matričního záznamu o narození a úmrtního listu online:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Quido_Nossberger

úmrtní list online též: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nossberger-%C3%BAmrt.list.jpg>

PRVNÍ LÁSKY KRÁSNÝ SEN

s. 460 (komentář k operetě), ř. 3. zdola

"...Premiéru operety nastudoval soubor Josefa Kubíka 31. 8. 1932 v Jiříkově divadle..." - **stylisticky správně:**
...Operetu nastudoval soubor Josefa Kubík a 31. 8. 1932 uvedl její premiéru v Jiříkově divadle...

OFFENBACH JACQUES

s. 462

("* 20. 6. 1819 Kolín nad Rýnem..." - **alternativní chybný údaj o místu narození:** Offenbach-am-Main
(viz *Letellier*; s. 84)

s. 462, ř. 7.- 10.

"...Roku 1833 poslal svého syna Jacoba studovat na konzervatoř do Paříže. Tam si Jacob pofrancouzštil jméno na Jacques a začal i komponovat. Roku 1844 odstoupil od židovské víry a nechává se pokřtít. V roce 1855 během Světové výstavy v Paříži..." - **úplněji:**

...Roku 1833 poslal svého syna Jacoba, již tehdy zdatného violoncellistu, studovat hru na tento nástroj na konzervatoř do Paříže, kterou Jacques po roce opustil, ale přesto si svou virtuozitou vysloužil přezdívku „Liszt violoncella“. Začal brát soukromé hodiny kompozice u Jacquese Fromental Halévyho a zanedlouho na svých vystoupeních hrál často i vlastní skladby. Byl i vynikajícím violoncellovým pedagogem. Tehdy kromě početných violoncellových skladeb napsal i mnoho písňových, sborových a tanečních skladeb i několik skladeb orchestrálních a jiné. Zprvu s nevelkými úspěchy se pokoušel i o scénickou tvorbu. Roku 1844 se nechal pokřtít a oženil se. V roce 1855 během Světové výstavy v Paříži...

s. 462, ř. 7.-10. zdola

"...Celkově napsal přes stovku jevištních děl (i balety), písně s doprovodem klavíru, ale i skladby pro violoncello (např. Fantasii na témata Meyerbeerovy opery Robert ďábel z r.1850 pro 7 violoncell.)..." **úplněji a přesněji:**

...Celkově napsal přes stovku jevištních děl včetně čtyř baletů z let 1855-60, písňové a sborové skladby a mnoho violoncellových skladeb sólových, s klavírem, s jinými nástroji, s orchestrem nebo pro soubor violoncell (Fantasie na témata Meyerbeerovy opery Robert ďábel z r.1850 pro 7 violoncell)...
(viz *Oxford Music Online*, <https://zivotopis.osobnosti.cz/jacques-offenbach-i.php> aj.)

PEPITO

s. 463 (komentář k operetě), ř. 1.- 2.

"...Tato jednoaktovka neměla premiéru v Offenbachově Théâtre des Bouffes-Parisiens, neboť toto dílo vzniklo o dva roky poté..." - **stylisticky správně:**

...Tato jednoaktovka ještě neměla premiéru v Offenbachově Théâtre des Bouffes-Parisiens, neboť toto divadlo vzniklo o dva roky později...

s. 463 (komentář k operetě), ř. 13.- 14. zdola

"... V češtině byla jednoaktovka uvedena až 30. 8. 1962 v Opavě..." - **doplnění:**

... V češtině byla jednoaktovka uvedena s názvem Děvče z Elisonda až 30. 8. 1962 v Opavě a 30. 1. 1965 v Liberci...

(viz <https://www.divadlo-opava.cz/archiv/rejstrik-y-od-roku-1945/rejstrik-premier-od-roku-1945/>,
<https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

LOS číslo 66

s. 466 (komentář k operetě), ř. 7.- 8. zdola

"...v této úpravě se jednoaktovka dostala i do Prahy, kde zazněla poprvé 20. 6. 1862 ve Stavovském divadle..." - **variabilní datum a název:** ...26. 6. 1862 s názvem Die Savoyarden...

(viz *J. Ludvová: dosud neuveřejněný soupis repertoáru Stavovského divadla*)

ZASNOUBENÍ PŘI LUCERNÁCH

s. 467 (komentář k operetě), poslední řádka - s. 468 , ř. 1.-8

"...Zasnoubení při lucernách. Česky v překladu Jindřicha Böhma operetku uvedlo Prozatímní divadlo v Praze

v květnu 1865. Překladatel jména všech postav počestil, např. Guillot se jmenoval Petřík (jeho představitelem byl Josef Kysela, první Smetanův Vašek z Prodané nevěsty). V roce 1936..." - **doplnění:**

...Zasnoubení při lucernách. Poprvé se v Čechách hrálo ve 8. 1. 1859 ve Stavovském divadle německy. Česky v překladu Jindřicha Böhma operetku uvedlo Prozatímní divadlo v Praze na Žofině 20. 5. 1865 s názvem Svatba při lucernách. Překladatel jména všech postav počestil, např. Guillot se jmenoval Petřík (jeho představitelem byl Josef Kysela, první Smetanův Vašek z Prodané nevěsty). 1. 12. 1888 uvedlo Zasnoubení Nové německé divadlo. V roce 1936...

(viz *M. Šulc: Papá Offenbach, s. 220, Štěpán - Trávníčková: Prozatímní divadlo I, s. 86, T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 50*)

poznámka M.S.: přesný překlad francouzského názvu je "Svatba při lucernách", ale podle děje operety, zejména podle jeho závěru, šlo o zasnoubení, předem nepřipravené a neočekávané - byl to začátek milostného vztahu dvou mladých lidí, kteří se sice denně stýkali, ale jen pracovně. V novodobém pojmosloví by se opereta mohla nejnvýstižněji nazvat "Seznámení při lucernách"

KOČKA PROMĚNĚNÁ V ŽENU

s. 470 (komentář k operetě), ř. 3.- 4. zdola

"...hned další, tentokrát už celovečerní opereta Orfeus v podsvětí se setkala přímo s bouřlivým úspěchem..."

- **přesněji:**

...opereta Orfeus v podsvětí se setkala, i když ne hned při premiéře, přímo s bouřlivým úspěchem...

(viz *D. Janota: Česká a světová opereta - následující pojednání o Orfeovi v podsvětí*)

ORFEUS V PODSVĚTÍ

s. 471

"Premiéra 21. 10.(někdy uvedeno 28. 10.) 1858 Paříž..." - dodatek: ...premiéra 2. znění 4. 2. 1874 Paříž...

(viz *V. Klotz: Operette, 2004, s.578*)

s. 471, ř. 3.- 4. zdola

"...V Čechách zazněl Orfeus prvně 13. 12. 1863 v Prozatímním divadle v Praze, prvním Orfeem byl Josef Kysela..." - **doplnění:**

...V Čechách zazněl Orfeus prvně 13.12. 1863 v Prozatímním divadle v Praze, prvním Orfeem byl Josef Kysela. Poté byl Orfeus v Prozatímním divadle uveden ještě 30. 12. 1870 a v jeho nastudování také v Novoměstském divadle 6. 8. 1864, v Aréně na hradbách 11.7. 1873 a v Novém českém divadle 6. 8. 1876. Nové německé divadlo uvedlo Orfeua 29. 6. 1890...

(viz *Štěpán - Trávníčková: Prozatímní divadlo I, s. 79, 108, 118, 126, T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 54*)

s. 471, poslední řádka a s. 472, ř. 1.- 4.

"...6. 7. 2017. Tato zatím poslední inscenace byla však uvedena na scéně Hudebního divadla v Karlíně (Orfeus - Josef Moravec / Richard Samek)..." - **s doplňky:**

...6. 7. 2017. Tato inscenace byla z technických důvodů uvedena na scéně Hudebního divadla v Karlíně (Orfeus - Josef Moravec / Richard Samek). Řada 39 českých poválečných profesionálních inscenací začíná 21. 11. 1945 premiérou nastudování v Karlíně a končí premiérou nastudování v Olomouci 22. 2. 2019. Navíc adaptaci díla od Jana Schmida uvedlo 27. 3. 2001 Studio Ypsilon Praha a loutkové divadlo DRAK v Hradci Králové provedlo 25. 6. 1994 adaptaci se scénářem Josefa Krofity a Petra Matáska s Offenbachovou hudbu v úpravě Jiřího Vyšohlída.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

MANŽEL PŘEDE DVEŘMI

s. 474 (komentář k operetě). ř. 5.- 6.

"...V Praze bylo toto dílko uvedeno nejdříve německy ve Stavovském divadle 15. 10. 1861, podle M. Šulce dokonce již 11.4.1860..." - **doplnění:**

...V Praze bylo toto dílko uvedeno nejdříve německy ve Stavovském divadle 15.10.1861, podle M.Šulce (*Papá Offenbach, s. 220*) dokonce již 11. 4. 1860, v Novém německém divadle 12. 5. 1889...

(provedení v v Novém německém divadle viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 50*)

s. 474 (komentář k operetě), ř. 4.-6. zdola

"...Oblibu získala tato jednoaktovka v Brně, tamější operetní soubor ji po válce uvedlo uvedl ve dvou inscenacích – 15. 9. 1965 a 19. 4. 1988...." - **doplnění:**

...Oblibu získala tato jednoaktovka v Brně, tamější operetní soubor ji po válce uvedlo uvedl ve dvou inscenacích – 15. 9. 1965 ve večeru "Kouzla pana Offenbacha" s názvem "Manžel za dveřmi" a 19. 4. 1988 s tímž názvem...

FORTUNIOVA PÍSEŇ

s. 477 (komentář k operetě), ř. 9.- 11.

"...V Praze byla česká premiéra 6. 10. 1865 v Prozatímním divadle. Fortunia hrál František Kolár, který měl i režii. Dvakrát byla opereta nastudována i v Národním divadle..." - **doplnění:**

...6. 10. 1865 v Prozatímním divadle. Fortunia hrál František Kolár, který měl i režii. Německy byla uedena ve Stavovském divadle 7. 1. 1884 a v Novém německém divadle 1. 4. 1888. Dvakrát byla opereta nastudována i v Národním divadle...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s.44*)

s. 477 (komentář k operetě), ř. 4.-7. zdola

"...Po válce se Fortuniova píseň hrála např. v Brně (15. 9. 1965, Fortunio – Rudolf Lampa), Operní studio AMU ji uvedlo ve školním divadle DISK 19. 4. 1973 (Fortunio – Ivan Kusnjer), v Plzni 13. 10. 1984..." - **doplnění:**

...Po válce se Fortuniova píseň hrála např. v Brně (15. 9. 1965, ve večeru "Kouzla pana Offenbacha" s názvem "Píseň Fortuniova", Fortunio – Rudolf Lampa), Operní studio AMU ji uvedlo ve školním divadle DISK 19. 4. 1973 (Fortunio – Ivan Kusnjer), v Plzni byla uvedena ve večeru "Lásky u papá Offenbacha" 13. 10. 1984...

(viz <http://ndbrno-onlinearchiv.cz/modules/theaterarchive/?h=inscenation&a=detail&id=5161>,
<https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

MOST VZDECHŮ

s. 478

"Premiéra:...definitivní verze 8. 5. 1868..." - **alternativní datum:** 7. 5. 1868

(viz: *Faris, s. 266-3*)

"Premiéra:...definitivní verze 8. 5. 1868..." - **jiné alternativní datum:** 9. 5. 1868

(viz *Oxford*)

s. 480, odst. 1, poslední řádka

"...na Velkém kanále pod Mostem vzdechů..." - **poznámka:**

Most vzdechů, spojující Dóžecí palác s vězením, 11 metrů dlouhý, vede přes úzký kanál Rio del Palazzo, Velký kanál "...je hlavní dopravní tepna Benátek...Vedou přes něj pouze čtyři mosty (nejstarší a nejznámější je Ponte di Rialto, dále Ponte dell'Accademia, Ponte degli Scalzi a nejnovější Ponte della Costituzione)...."

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Most_vzdech%C5%AF,

[https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C3%B3%C5%BEec%C3%AD_pal%C3%A1c_\(Ben%C3%A1tky\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C3%B3%C5%BEec%C3%AD_pal%C3%A1c_(Ben%C3%A1tky)),

https://cs.wikipedia.org/wiki/Canal_Grande)

SALON PITZELBERGER

s. 480

"Premiéra: 14. 9. 1861 Paříž..." **alternativní datum:** 31. 5. 1861

(viz *Schmierer, s. 298, Letellier, s.6*)

úplná informace podle *Oxford* a *Janota: Opereta, s. 480, poslední řádka - s.481, ř.1-9:*

První - neveřejně - představení této jednoaktovky s původním názvem "Monsieur Choufleri restera chez lui le..." se konalo 31. 5. 1861 v paláci autora libreta, jímž byl nevlastní bratr císaře, veřejná premiéra se konala podle údajů v záhlaví v Bouffes-Parisiens.

s. 481 (komentář k operetě), ř. 7. zdola

"... V Praze bylo dílko uvedeno poprvé německy 20. 8. 1872..." - **doplnění:**

... V Praze bylo dílko uvedeno poprvé německy 20. 8. 1872 v nastudování Stavovského divadla v Novoměstském divadle, poté 3. 8. 1891 v Novém německém divadle s názvem Monsieur Pitzelberger...
(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 64*)

PÁN A PANÍ DENISOVI

s. 482 (komentář k operetě), ř. 6.- 8.

"...V Čechách byli Pán a paní Denisovi uvedeni nejprve ve Stavovském divadle v Praze 29. 11. 1862 v němčině, česky prvně v Prozatímním divadle 15.1.1868..." - **doplnění:**

...V Čechách byli Pán a paní Denisovi uvedeni nejprve v němčině ve Stavovském divadle v Praze 29. 11. 1862, v Novém německém divadle 17. 3. 1888, česky prvně v Prozatímním divadle 15. 1. 1868...
(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 44*)

s. 482 (komentář k operetě), ř. 8.- 9. zdola

"...Poslední česká inscenace byla uvedena pravděpodobně v Plzni 13.10.1984..." - **upřesnění:**

...Pravděpodobně jediná poválečná česká inscenace byla uvedena v Plzni 13.10.1984 ve večeru "Lásky u papá Offenbacha"...

ŽVANILOVÉ

s. 483

"(Les Bavards)" - **alternativní název:** Bavard et Bavarde

(viz *MGG*)

"Premiéra: 12. 6. 1862 Bad Ems..." **alternativní datum:** 11. 6. 1862

(viz *MGG, Oxford, Faris, s. 262-3, Schmierer, s.299, Letellier, s. 7*)

s. 483 (komentář k operetě), ř. 5.- 6 zdola

"...Česky se opereta hrála pravděpodobně až 30. 5. 1870 pod názvem Štěbetálkové v Aréně ve Pštrosce, pod názvem Tlachalové ji v r.1922 uvedli v Brně..." - **doplnění:**

...30. 5. 1870 pod názvem Štěbetálkové v Aréně ve Pštrosce, ve Stavovském divadle se objevila 5. 3. 1873, v Novém německém divadle 26. 4. 1896, pod názvem Tlachalka ze Saragosity ji v 31. 10. 1922 uvedli v Brně...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 84,*

<http://stary.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=inscenation&a=detail&id=7927>)

KRÁSNÉ GRUZÍNKY

s. 486 (komentář k operetě), ř. 7.- 9. zdola

"... při svém prvním pražském provedení 29. 6. 1865 v němčině ve Stavovském divadle. Česky uvedlo operetu prvně Prozatímní divadlo 4. 2. 1866..." - **doplnění:**

... při svém prvním pražském provedení 29. 6. 1865 v němčině ve Stavovském divadle. Nové německé divadlo uvedlo Krásné Gruzínky 18. 12. 1904. Česky uvedlo operetu prvně Prozatímní divadlo 4. 2. 1866...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 124*)

JANA PLÁČE, JANEK SE SMĚJE

s. 487 (komentář k operetě), ř. 3. zdola

"...V Praze se objevila nejdříve německy roku 1870..." - **upřesnění:**

...V Praze se objevila nejdříve německy ve Stavovském divadle 29. 4. 1870...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 50*)

s. 487 (komentář k operetě) - **dodatek:**

V Novém německém divadle byla uvedena 7. 4. 1889.

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 50*)

s. 487 (Obsah), ř. 1.- 2.

"...Zemřel starý mlynář, který ve své závěti ustanovil, že se po jeho smrti stane novým majitelem mlýna pouze ten, kdo si ho koupí, a přitom se ožení s jeho dcerou Janou..." - **stylisticky lépe:**

...Zemřel starý mlynář, který ve své závěti ustanovil, že se po jeho smrti smí být mlýn prodán pouze tomu, kdo se ožení s jeho dcerou Janou...

KRÁSNÁ HELENA

s. 488 (Osoby)

"...Agamemnon, král králů..." - **poznámka:** Agamemnon byl mykénský král a vrchní velitel vojska, obléhajícího Tróju
(viz *Homér: Ilias*)

s. 488, ř. 5. - 6. zdola:

"...V Praze byla opereta provedena nejdříve německy 17. 6. 1865 ve Stavovském divadle. Česky se hrála..."

- **doplnění:**

...V Praze byla opereta provedena nejdříve německy 17. 6. 1865 ve Stavovském divadle, v Novém německém divadle byla uvedena 8. 3. 1890 a pak ještě čtyřikrát. Česky se hrála...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 54, 136, 210, 256, 272*)

s. 488, poslední řádka - s. 489, ř. 1.

"...pravidelně ji inscenují operetní i operní soubory. Slavná byla první pražská poválečná inscenace 7. 2. 1947 v Karlíně..." - **doplnění:**

...pravidelně ji inscenují operetní i operní soubory. V poválečném období byla Krásná Helena inscenována devětadvacetkrát, nejdříve v Plzni roku 1946 a nejnověji v Ústí n. L. roku 2015. Slavná byla první pražská poválečná inscenace 7. 2. 1947 v Karlíně...

s. 491, COSCOLETTO

"Premiéra: 24. 7. 1865 Bad Ems..." - **alternativní datum:** 18. 7. 1865

(viz *Letellier, s. 8*)

jiné alternativní datum: 11. 7. 1865

(viz *MGG, Oxford*)

MODROVOUS

s. 493, poslední řádka - s. 494, ř. 1.

"...v češtině byl proveden nejprve ve smíchovské aréně „U Eggenbergu“ 18.7.1873..."

- **alternativní datum:** ...19. 7. 1873...

(viz *M. Šulc: Česká operetní kronika, s. 405*)

s. 494 (komentář k operetě), ř. 1.- 2.

"...za rok a den v aréně „Na hradbách“ (19. 7. 1874, Modrovous – Adolf Krössing). V Aréně na Smíchově byl nově nastudován..." - **doplněk:**

za rok a den v aréně „Na hradbách“ (19. 7. 1874, Modrovous – Adolf Krössing). Nové německé divadlo uvedlo Modrovouse 24. 5. 1890, v Aréně na Smíchově byl nově nastudován...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 54*)

s. 494 (komentář k operetě), ř. 4.- 5.

"...V poválečné době pak následovalo 9. 4. 1949 Brno..." - **doplnění:**

...V poválečné době pak následovalo 13 inscenací, z nichž vybírám 9. 4. 1949 Brno...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

PAŘÍŽSKÝ ŽIVOT

s. 496

"Premiéra 31.10.1866 Paříž..." - **dodatek:**

...premiéra 2. znění 30. 1. 1867 Brusel, 3. znění 31. 1. 1867 (!) Vídeň, 4. znění 25. 9. 1873 Paříž...
(viz *V. Klotz: Operette, 2004, s. 600*)

s. 498 (komentář k operetě), ř. 1.

"...ve Stavovském divadle 16.11.1867, česky pak 7. 8. 1875 ve Švandově smíchovské aréně..."

- **dodatek:**

...ve Stavovském divadle 16.11.1867, poté v Novém německém divadle 30. 4. 1898, česky 7.8.1875...
(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 92*)

s. 498 (komentář k operetě), ř. 4.-5.

"...Z poválečných inscenací operety..." - **doplnění:** ...Z devíti poválečných inscenací operety...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

VELKOVÉVODKYNĚ Z GEROLSTEINU

s. 500

"Premiéra 12. 4. 1867 Paříž ..." - **doplnění:** Premiéra 12. 4. 1867 Paříž, premiéra 2. znění 13. 5. 1867 Vídeň...
(viz *V. Klotz: Operette, 2004, s. 597*)

s. 501 (komentář k operetě), ř. 1.- 2.

"...V Čechách uvedlo operetu pod názvem Paní vévoda poprvé 30. 5. 1875 Prozatímní divadlo v Praze..." -

doplnění:

...poprvé 30.5.1875 Prozatímní divadlo v Aréně na hradbách, poté ještě 30. 5. 1875 s názvem Paní Vévoda aneb Spiknutí v Montefiascone v Novoměstském divadle...

(viz *Štěpán - Trávníčková: Prozatímní divadlo I, s. 118, 123*)

s. 501 (komentář k operetě), ř. 9.- 11 zdola:

"...patří i v Česku k často uváděným a oblíbeným Offenbachiadám. Důkazem toho byla kromě jiného inscenace v Hudebním divadle v Praze – Karlíně v r. 1986..." - **doplnění:**

...patří i v Česku k často uváděným a oblíbeným Offenbachiadám. Ze starších inscenací uveďme ještě tu v Neues deutsches Theater 26. 12. 1892. Poslední ze čtyř inscenací po 2. světové válce měla premiéru v Hudebním divadle v Praze – Karlíně 11. 9. 1986, přičemž první představení bylo již 7. 6. 1986...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

OSTROV TULIPATAN

s. 506 (komentář k operetě), ř. 7.- 8.

"...V Čechách se tato opereta hrála prvně v Aréně v Eggenbergu na pražském Smíchově 6. 8. 1871 s pozměněným názvem Sukně a kalhoty ..." - **alternativní datum:** ...6. 9. 1871...

(viz *M. Šulc: Česká operetní kronika, s. 404*)

s. 506 (komentář k operetě), ř. 4.- 5. zdola

"...Premiéra v němčině byla rovněž v Praze 29. 9. 1932 na malé scéně Neues Deutsches Theater..." - s

doplňkem:

...Premiéra v němčině byla rovněž v Praze 29. 9. 1932 na malé scéně Neues Deutsches Theater, odkud byla 20. 11. 1932 přenesena na velkou scénu...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 288*)

s. 506 (komentář k operetě), poslední 2 řádky

"...Z inscenací Ostrova Tulipana na českých scénách v poslední době připomeňme inscenace v Opavě (1984) a Liberci (1995)..." - **upřesnění:**

...Z inscenací Ostrova Tulipana na českých profesionálních scénách připomeňme jediné dvě poválečné inscenace - v Opavě (1984) a Liberci (1995)...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

PERICOLA

s. 508

"Premiéra 6. 10. 1868 Paříž..." - doplněk: ...premiéra 2. znění 1870, 3. znění 25. 4. 1874 Paříž...
(viz *V. Klotz, Operette, 2004, s. 601*)

s. 508 (komentář k operetě), ř. 9.-10. zdola

"...Česká premiéra Pericolu byla 7.12.1877 ve smíchovské aréně „U Eggenberků“..."

- **alternativní datum:** 7. 7.1877

(viz *M. Šulc: Česká operetní kronika, s. 406*)

s. 508 (komentář k operetě), ř. 4.- 6. zdola:

"...Lze jen litovat, že Pericola si nenašla důstojné místo mezi Offenbachovými díly, uváděnými na českém a moravském území. Poslední inscenace byla v Brně 6. 1. 2012, ovšem ve značně pozměněné podobě..." -

doplnění:

... na českém a moravském území. Od roku 1945 byla uvedena jenom v Olomouci 27. 9. 1959 a v Brně 6. 1. 2012, v obou případech s názvem Perikola...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

VERT-VERT

s. 510 (komentář k operetě), ř. 10.- 11. zdola

"...(německy ve Stavovském divadle)..." - **doplnění:**

...(německy ve Stavovském divadle 18. 6. 1870)...

(viz *J. Ludvová: dosud neuveřejněný soupis repertoáru Stavovského divadla*)

TREBIZONDSKÁ PRINCEZNA

s. 512, poslední řádka - s. 513, první řádka

"...po dobytí Cařihradu křižáky jedním ze tří nástupnických států východořímské (byzantské) říše..." -

upřesnění:

...po dobytí Konstantinopole (Cařihradu) křižáky jedním ze tří nástupnických států Východořímské (Byzantské) říše...

(viz *pravidla českého pravopisu*)

s. 513 (komentář k operetě), ř. 8.- 9. zdola

"...(v té době bylo běžné, že mužské milovnické role byly pojímány jako kalhotkové a obsazovány ženami). Ke konci 19. stol. se dílo hrálo například v Plzni..." - **doplnění:**

...V té době bylo běžné, že mužské milovnické role byly pojímány jako kalhotkové a obsazovány ženami.

Stavovské divadlo uvedlo Trebizondskou princeznu 26. 10. 1880, Nové německé divadlo 16. 3. 1895. Ke konci 19. stol. se dílo hrálo například v Plzni...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 78*)

BANDITÉ

s. 515 (komentář k operetě), ř. 7.- 10. zdola

"...měli Bandité premiéru v Prozatímním divadle v Praze – 30. 7. 1870..." - **upřesnění:**

... - 30. 7. 1870 - měli Bandité premiéru v Aréně na hradbách v nastudování Prozatímního divadla...

(viz *Štěpán - Trávníčková: Prozatímní divadlo I, s. 108*)

s. 515 (komentář k operetě), ř. 3.- 4. zdola

"... Opereta se stala velmi oblíbenou a její obliba pokračovala i ve 20. století..." - **doplnění:**

... Opereta se stala velmi vyhledávanou. V Národním divadle byla uvedena 25. 5. 1898. Její obliba pokračovala i ve 20. století....

(viz <http://archiv.narodni-divadlo.cz/inscenace/2711>)

s. 516 (komentář k operetě) - **dodatek:**

V Novém německém divadle byli Bandité uvedeni 7. 9. 1938, poválečných českých profesionálních inscenací bylo 13 počínaje i konče Ostravou (1949 a 1999).

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008*, s. 322, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

FANTASIO

s. 520, ř. 8.- 9.

"...V této úpravě byl Fantasio uveden i v Praze 27.10.1872 v Německém zemském divadle..." - **alternativní datum a upřesnění názvu divadla:**

...22. 8. 1872 v Královském zemském německém divadle (nynější Stavovské divadlo)..."

(viz *Ludvová: dosud nezveřejněný soupis repertoáru Stavov. divadla*,

<http://www.unium.cz/materialy/0/0/divadlo-19-stoleti-m20339-p1.html> - jedná se o divadlo původně Nosticovo, poté Stavovské, od roku 1862 Královské zemské německé divadlo)

FLEURETTA

s. 521

"Libreto: Julius Hop a Friedrich Zell (pseudonym Camilla Walzela)..." - **poznámka:**

Autentická podoba pseudonymu C. Walzela byla F Zell, která je však v textech o C. Walzelovi uváděna jenom zřídka. Většinu je jako jeho pseudonym uváděno jméno Friedrich Zell, ale vyskytuje se i jméno Franz Zell.

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Camillo_Walzel, <https://search.seznam.cz/?q=Camillo+Walzel> aj.)

PYTLÁCI

s. 523 (komentář k operetě), ř. 5.

"...V Praze měla opereta premiéru již v příštím roce po pařížské premiéře 29. 6. 1874..."

- **alternativní datum:** ...28. 6. 1874...

(viz *Štěpán - Trávníčková: Prozatímní divadlo I*, s. 121)

PANÍ ARCIVÉVODKYNĚ

s. 525

"Premiéra:31.10.1873 Paříž..." **alternativní rok premiéry:** 1874

(viz *MGG, Oxford, Faris*, s. 270, *Schmierer*, s. 300, *Letellier*, s. 12)

CESTA NA MĚSÍC

s. 528

"Premiéra: 26. 11. 1875 Paříž..." **alternativní datum:** 26. 10. 1875

(viz *MGG, Oxford, Faris*, s. 270-71, *Schmierer*, s. 300, *Letellier*, s. 13)

s. 529 (komentář k operetě), ř. 8.- 9. zdola

"...Na českém území byla tato opereta uvedena pravděpodobně jen jednou a to německy v Praze 8. 11. 1876..."

alternativní datum: ...6. 7. 1876 v Novoměstském divadle...

DOKTOR OX

s. 531

"Premiéra: 26. 1. 1877 Paříž..."

alternativní datum: 27. 1. 1877

(*Letellier*, s. 14, ale *MGG, Oxford* uvádějí 26. 1.)

MADAME FAVART

s. 534 (komentář k operetě), ř. 3 zdola

"... originální název díla Madame Favart. Na CD je k dispozici..." - **doplňk:**

... originální název díla Madame Favart. Po 2. světové válce bylo uvedeno v Ostravě (1945, 1961, 1985 a

1997), v Českých Budějovicích (1957), v Praze (1958), v Plzni (1958 a 1994) a v Brně (1964). Na CD je k dispozici...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

PEČKE KAREL

s. 543, ř. 1.- 8. - **alternativní část životopisu:**

...Studoval na Pražské konzervatoři hru na housle u Jana Mařáka, kompozici u Jaroslava Křičky a Otakara Šína. V letech 1909-17 byl houslistou České filharmonie, pak se věnoval dirigování, zprvu v plzeňské operetě v letech 1917-20, později v Aréně na Smíchově, v pražském Varietě i pražské Velké operetě, v brněnském Českém lidovém divadle, po válce v pražské Uranii, nakonec (1947-50) řídil lázeňský orchestr v Poděbradech. Kromě toho pracoval jako hudební redaktor v agentuře DILIA. Od r. 1930 nahrával na gramofonové desky. Z jeho skladatelské tvorby byly v oblibě šlágry „Vlčí máky“, „Pejsku můj“ a zejména čardáš „Pusta“, který se stal oblíbeným koncertním číslem sopránistek. Komponoval též pro kabaretní sdružení Červená sedma...

(viz *Československý hudební slovník M-Ž*, 1965, Č. Gardavský: *Skladatelé dneška*, 1961,

<http://encyklopedie.idu.cz/index.php?search=Pe%C4%8Dke&title=Speci%C3%A1ln%C3%AD%3AHled%C3%A1n%C3%AD&go=J%C3%ADt+na>)

PETR ZDENĚK

STO DUKÁTŮ ZA JUANA

s. 545

"Rozhlasová premiéra 10. 5. 1952..." - **správně:** "...1953..."

s. 545, ř. 7.-8. zdola

"...Premiéra se uskutečnila v pražském rozhlase 10.5.1952..." - **správně:** ...1953...

(viz *Náš rozhlas 1953*, č. 19, s. 15)

s. 547, odst. 2., ř. 10

"...Dostane pak jistě odměnu 100 dukátů, která byla vypsána na Juanovo dopadení..."

- **správně podle libreta:**

... Dostane za Juana 100 dukátů, tedy polovinu z vypsané odměny 200 dukátů, jejíž druhou polovinu musí přenechat Roldanovi...

(viz *libreto v Divadelním ústavu*, s. 61-62)

s. 547, ř. 2.-3. zdola

"...Starosta se rozhodne je pronásledovat, vždyť za dopadení Juana obdrží 100 dukátů!..."

- **správně podle libreta:**

...za dopadení Juana získá 100 dukátů!...

(viz *libreto*, s. 61-62)

PISKÁČEK RUDOLF

s. 547

("*15. 3. 1884 Praha – †24. 10. /někdy nesprávně uváděno 24. 12./ 1940 Praha)"

reprodukce matričního záznamu o narození a úmrtního listu online:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Pisk%C3%A1%C4%8Dek

s. 547, ř. 3.- 7.

"...pokračoval ve studiu hry na tomto nástroji i na pražské konzervatoři, ale zároveň studoval u Antonína Dvořáka kompozici. Také začal komponovat (konzervatoř absolvoval roku 1906 symfonickou básní „Sardanapal“), ale kompozičně ho zajímá i lehká Múza..." - **úplněji:**

...na Pražské konzervatoři, při jejímž studiu byl synagogálním a chrámovým varhaníkem. Současně studoval kompozici u Antonína Dvořáka, v níž absolvoval roku 1906 symfonickou básní „Sardanapal" a Houslovou sonátou, poctěnou Cenou České akademie věd a umění. Od gymnaziálních let se kompozičně věnoval také lehké Múze....

(viz

https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=7199)

s. 548, PISKÁČEK RUDOLF: OSUDNÝ MANÉVR

"Premiéra 30. 12. 1912 Praha..." - **alternativní datum:** ... 30. 11. 1912...

(viz *M. Šulc: Česká operetní kronika, s. 419*)

SLOVÁCKÁ PRINCEZKA

s. 551, poslední řádka - s. 552, první řádka

"...V textové knize Princezky, kterou oficiálně vydala agentura DILIA v roce 1977..." - **správně:** ...1957...

(viz *zmíněná publikace* - název podle ní je "Slovácká princezna")

s. 552 (komentář k operetě) - **dodatek:**

V databázi Divadelního ústavu je zaznamenáno 17 poválečných inscenací (nejstarší v Českých Budějovicích 1945, nejnovější v Plzni 1995), z toho 6 s názvem "Slovácká princezna", ostatní s názvem "Slovácká princezna".

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

TULÁK

s. 558 (popis operety) - **dodatek:**

V databázi Divadelního ústavu je zaznamenáno 15 poválečných inscenací (nejstarší Olomouc 30. 6. 1945 - první poválečná premiéra v Olomouci, nejnovější Opava 11. 12. 2005) a navíc úprava s názvem Tulák John s libretem Nadi Jedličkové, uvedená v Hudebním divadle v Karlíně 12. 4. 1973.

(viz *Janota: Opereta, s. 834, odst. 2, ř. 3.-4., https://vis.idu.cz/Productions.aspx*)

PERLY PANNY SERAFINKY

s. 560 - poznámka k názvu: všude kromě knihy D. Janoty je uváděno jméno titulní postavy jako "Serafinka"

s. 561 (komentář k operetě) - **dodatek:**

V databázi Divadelního ústavu je zaznamenáno 33 poválečných inscenací (nejstarší v Ústí n.L. 1947, nejnovější v Olomouci 2016).

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

PLANQUETTE ROBERT

s. 568 - podle *Oxford Music Online* PLANQUETTE (JEAN) ROBERT

CORNEVILLSKÉ ZVONKY

s. 569 (komentář k operetě), ř. 4.- 5. zdola

"...V Čechách byla opereta poprvé provedena 8. 5. 1879 v Prozatímním divadle v Praze..." - **doplnění:**

...V Čechách byla opereta poprvé provedena souborem Prozatímního divadla 2. 5. 1879 v Novém českém divadle a 8. 5. 1879 v budově Prozatímního divadla v Praze...

(viz *Štěpán-Trávníčková: Prozatímní divadlo I, s. 137*)

s. 569 (komentář k operetě), **doplněk mezi ř. 2.- 3. zdola:**

V německém znění byly Cornevillské zvonky uvedeny 13. 1. 1880 ve Stavovském divadle a 8. 4. 1888 v Novém německém divadle.

(viz (viz *J. Ludvová: dosud neuveřejněný soupis repertoáru Stavovského divadla, T. Vrbka: Státní opera 1888-2008, s. 44*)

s. 569 (komentář k operetě), ř. 2. zdola

"...Z poválečných inscenací lze připomenout tu alespoň tu 15. 6. 1954 v Kladně..."

doplnění s alternativním datem:

...Ze čtyř poválečných inscenací lze připomenout tu alespoň tu 7. 9. 1954 v Kladně...
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 569 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Až po vytištění Janotovy "Opery" měla 21. 2. 2020 premiéru inscenace "Cornevillských zvonků" v Olomouci

PLANQUETTE ROBERT
MAMZELLE QUAT'SOUS

s. 571

"Premiéra 15. 11. 1897 Paříž..."

alternativní datum: 5. 11. 1897

(viz *Oxford, Letellier, s. 27*)

s. 572, odst. 1., ř. 1.- 4. zdola

"...Potěší svého kamaráda sdělením, že právě dnes má schůzku se dvěma ženami a neví, na kterou má jít. Jednu z nich, která mu napsala svou adresu s podpisem Therasetta, však vůbec nezná. Proto pošle Michela na schůzku s ní..." - **stylisticky lépe:**

...Potěší svého kamaráda sdělením, že právě dnes má schůzky se dvěma ženami a neví, na kterou má jít. Jednu z nich, která mu napsala svou adresu s podpisem Therasetta, však vůbec nezná. Proto pošle na schůzku s ní Michela...

(varianta: ... dnes má schůzku se dvěma ženami a neví, na kterou má jít...)

PROVAZNÍK, ANATOL

s. 578

"(*10. 3. 1887 Rychnov nad Kněžnou – †24. 9. /někdy nesprávně uváděno 24. 11./ 1950 Praha)"

reprodukce matričního záznamu o narození a úmrtního listu online:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Anatol_Provazn%C3%ADk

SMATEK MILOŠ

s. 596

(*2. 8. 1895 /někdy bývá nesprávně uváděno 12. 8. 1895/ Rovná u Strakonice – †2. 9. /někdy uvedeno 3. 9./ 1974 Praha)

reprodukce výpisu z matriky narození a úmrtního listu (zde je uvedeno chybně jako místo narození Řepice Strakonice) online: https://cs.wikipedia.org/wiki/Milo%C5%A1_Smatek

STARÝ EMILIÁN

s. 599 - **doplňk:** užíval pseudonym Emile Vieux

(viz <https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/>)

STELIBSKÝ JOSEF

PODEJ ŠTĚSTÍ RUKU

s. 606 (komentář k operetě), ř. 4.- 5. zdola

"... Podle této operety vznikl v témže roce také film režiséra Vladimíra Slavínského Rozkošný příběh...." -

upřesnění: ...

Podle této operety vznikl již v roce 1936 také film...

(viz <https://www.csfd.cz/film/8515-rozkosny-pribeh/prehled/>)

s. 606 (komentář k operetě), poslední 2 řádky:

"...Z poválečných inscenací připomínám provedení v Českém Těšíně (7. 3. 1971), nebo dvě uvedení v Teplicích (12.10.1974 a 15. 6. 1991)..." - **upřesnění:**

...Podle databáze Divadelního ústavu byla v poválečném období opereta uvedena...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 609, ř. 3.- 4.

"...znovuzkříšení klaunské dvojice Voskovce a Wericha..." - **správněji:**

...napodobení klaunské dvojice Laurella a Hardyho či Voskovce a Wericha...

(viz *libreto*, s. 10, *Výstup 3 - úvodní text* a

<https://www.google.com/search?q=Laurel+a+Hardy+charakteristika&oq=Laurel+a+Hardy+charakteristika&aqs=chrome..69i57j33i10i160l3.15877j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8>)

PETŘÍČEK A PAVLÍČEK

s. 608 (popis místa děje)

"...Odehrává se v nejménovaném jihoamerickém státě..." - **upřesnění:**

...Odehrává se ve fiktivním jihoamerickém státě San Ariano...

(viz *libreto*, I. obraz a *poslední věta obsahu operety* v knize *D. Janoty: Opereta*, s. 610)

OSTROV MILOVÁNÍ

s. 611 (komentář k operetě), ř. 8.- 11.

"...na konci 1. jednání loď ztroskotá, potápí se a pomocí malinkého Hansenova letadla, které v pravý čas náhodou přistává vedle, se celá posádka a cestující z luxusní lodi dostanou na blízký ostrov..." - **podle**

následujícího obsahu operety to bylo takto:

"...jachta narazí na skalisko právě ve chvíli, kdy v její blízkosti nouzově přistává letadlo s pilotem Svenem Hansenem, do kterého se na první pohled zamiluje Elisa Goldenová. S Hansenovou pomocí se osazenstvo jachty dostává na ostrov...Hansen se chystá odletět, neboť byl pověřen jistým úkolem, který mu překazilo nouzové přistání..."

(viz *D. Janota: Opereta*, s. 612, odst. 1., ř. 3.-4. zdola a odst. 2., ř. 5.-7. zdola)

s. 611 (komentář k operetě), ř. 6.- 7. zdola

"...opereta se hrála také po válce prakticky až do dnešních dnů, například 17. 1. 1947 ji uvedla Opava..." -

doplnění:

... opereta se hrála také po válce prakticky až do dnešních dnů, ze 6 nastudování to byla první 17. 1. 1947 v Opavě, a zatím poslední 22. 9. 2007 v Ostravě...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 612, (obsah operety) odst. 3, ř. 1.- 2. zdola

"...Van Trok mu nabídne, že zazpívá do rádia písničku o bramborové placce se škvarky..." - **správně s**

hovorovým tvarem slova "škvarek": ...o bramborové placce se škvarkama...

(viz http://nc-zpevník.wz.cz/548_bramborovy.html)

DĚTI MANÉŽE

s. 613 (komentář k operetě), ř. 6.- 7. zdola

"...Z poválečných provedení operety připomínám..." - **doplnění:**

...Ze dvou poválečných provedení operety připomínám...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

STOLZ ROBERT

s. 619 - **dodatek životopisu:**

Stolzovo jméno nesou četné ulice a náměstí, např. Robert-Stolz-Platz ve vídeňském Vnitřním městě od roku 1978. V Rakousku existuje společnost Robert Stolz-Gesellschaft a stolzovská sdružení byla založena i ve Velké Británii, Francii, Belgii, Austrálii, Japonsku, Uruguayi a Jižní Africe.

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Robert_Stolz)

FAVORIT

s.620

"Premiéra 7. 10. 1916 Berlín..."

- **alternativní datum:** 6. 4. 1916

(viz *Letellier*, s. 46, *Oxford*)

PEPINA

s. 622 (komentář k operetě)

- **dodatek:**

Původní verzi operety uvedla v Česku také brněnská opera (30. 8. 1931), poté Nové německé divadlo v Praze (18. 2. 1934). V poválečném období byla podle databáze Divadelního ústavu Pepina (bez úpravy E. Neckářové) uvedena roku 1946 a 1968 opět v Brně, roku 1947 v Plzni, v Opavě, v Českém Těšíně a v Českých Budějovicích, roku 1948 v Kladně, Ústí n.L. a Olomouci, roku 1972 a 1985 v Hudebním divadle v Karlíně.

(viz <http://stary.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/>, *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008*, s. 296)
<https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

DVĚ SRDCE V ¾ TAKTU

s. 626 (komentář k operetě), ř. 5 zdola

"...Z poválečných uvedení vzpomeňme inscenace: 27. 11. 1971 Plzeň, 26. 10. 1974 Brno..." - **správně a úplně:**
...Pět poválečných inscenací mělo premiéry 27. 11. 1971 v Plzni, 26. 10. 1984 Brně (s názvem "Ztracený valčík"), 11. 10. 1985 v Teplicích, 3. 11. 1985 v Olomouci a 20. 5. 1995 v Ostravě.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

STRAUS OSCAR

s. 628

"... † 11.1.1954 Lázně Ischl..." - **lépe:** ... † 11.1.1954 Bad Ischl...

KRÁLOVNA

s. 631 (komentář k operetě), ř. 4.- 5. zdola

"...V Čechách ji prvně uvedla 20. 8. 1928 pražská Vinohradská zpěvohra..." - **alternativní údaj:**
...V Čechách ji prvně uvedla 25. 9. 1927 Olomouc ...

(viz *M. Šulc: Česká operetní kronika*, s.434)

s. 631 (komentář k operetě), ř. 2. zdola

"...v Ostravě 3. 4. 1930..." - **alternativní datum:** ...2. 5. 1930...

(viz <https://www.ndm.cz/cz/archiv/>, ale ve *40 let Ostravského divadla, 1959*, s. 56 je datum 3. 4. 1930)

STRAUSS JOHANN

INDIGO A ČTYŘICET LOUPEŽNÍKŮ

s. 633 - viz TISÍC A JEDNA NOC, s. 659

KARNEVAL V ŘÍMĚ

s. 634 (komentář k operetě), ř. 3. zdola

"...česky Prozatímní divadlo 22. 7. 1882..." - **doplnění:**

.....česky Prozatímní divadlo 22. 7. 1882, Neues deutsches Theater 7. 6. 1890...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008*, s. 54)

NETOPÝR

s. 636 (komentář k operetě), ř. 15.- 16.

"...uvedla jej v němčině společnost J. G. Musik 11. 4. 1875 v Karlových Varech..." - **doplňk:**

...11. 4. 1875 v Karlových Varech, poté zazněl ve Stavovském divadle 21. 11. 1875...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008*, s. 50)

s. 636 (komentář k operetě), ř. 8.- 9. zdola

"...z Blinda Slepejš a z Frosche Půlka. Netopýr byl uveden i souborem opery Národního divadla, a to poprvé 20. 11. 1888..." - **s doplňky:**

...z Blinda Slepejš a z Frosche Půlka. Své druhé nastudování Netopýra uvedlo Prozatímní divadlo v Novém českém divadle 29. 6. 1883, poté byl Netopýr uveden v Novém německém divadle 15. 8. 1888 a také souborem opery Národního divadla, poprvé 20. 11. 1888...

(viz *Štěpán-Trávníčková: Prozatímní divadlo I, s. 150, T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s.50, J. Ludvová: dosud nezveřejněný soupis repertoáru Stavovského divadla, <http://archiv.narodni-divadlo.cz/tituly/abecedne>)*

s. 637 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Počet českých nastudování Netopýra je nesmírný. Zmíněné pražské Národní divadlo uvedlo dosud 10 nastudování, brněnské dokonce 18. Poválečných inscenací ve všech českých profesionálních divadlech bylo zaznamenáno 72. Nejnovější byla uvedena v Plzni 8. 9. 2021, tedy již po vydání Janotovy "Operety".

(viz <http://archiv.narodni-divadlo.cz/inscenace/>, <http://stary.ndbrno.cz/o-divadle/online-archiv>, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

PRINC METUSALEM

s. 640 (komentář k operetě), ř. 6.-7.

"...V Praze se Princ Metusalem hrál česky poprvé v Prozatímním divadle Praze 24. 2. 1878..."

- **s doplňky:**

...V Praze se Princ Metusalem hrál německy ve Stavovském divadle 16. 2. 1878, česky poprvé v Prozatímním divadle Praze 24. 2. 1878, v Novém německém divadle byl uveden 25. 9. 1892.

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 70*)

s. 640 (Obsah), odst. 3, ř. 1.- 2.

"...Hudební skladatel Trombocius je velmi nešťasten, že nedošlo ke svatbě a on kvůli tomu přišel o veškerou slávu své skladatelské činnosti..." - **výstižněji:**

...kvůli tomu přišel o veškerou slávu za hudbu, kterou k ní připravoval...

KRÁLOVNIN KRAJKOVÝ ŠÁTEK

s. 641

"Premiéra: 1.10.1880 Vídeň..." - **alternativní nesprávné datum:** 18. 12. 1878

(viz *Mailer, s. 306*, podle *Letelliera, s. 15* i *NWT 19.12. 1878, s. 5* byla 18. 12. premiéra Strauss: Blindekuh, datum premiéry Královnina krajkového šátku 1. 10.1880 uvádějí *Oxford* i *Letellier, s. 16, NWT, ročník 1880* není online k dispozici)

s. 641 (popis operety), ř. 9.-10

"...První uvedení u nás bylo česky v Brně 25. 1. 1885 pod názvem Královnin kapesníček..." - **doplnění:**

...První uvedení u nás bylo ve Stavovském divadle 6. 1. 1883, česky zazněla tato opereta poprvé v Brně 25. 1. 1885

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 70*)

s. 641 (popis operety), **doplňek** mezi řádky 7. a 8. zdola:

Nové německé divadlo uvedlo operetu 18. 6. 1893.

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 64*)

s. 641 (komentář k operetě), ř. 5.- 7. zdola - **doplnění:**

"...V poválečném období se uskutečnilo 6 inscenací, všechny s Neffovou úpravou: v Kladně (19. 6. 1960), v Teplicích (23. 2. 1963), v Opavě (14. 1. 1968), v Brně (7. 4. 1971), v Olomouci (26. 9. 1986) a v Ostravě (15. 10. 1994)..."

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 644, ř. 5.- 7.

"...že královna věnovala tento šátek ne Menozasovi jako vyznání lásky, ale jemu, a že Menozas jej měl svou knihou jen doručit králi..." **jasněji:**

...že šátek s milostným vyznáním, který byl nalezen v Menozasově knize, měl Menozas ve své knize, aniž by o tom věděl, jenom doručit králi...

VESELÁ VÁLKA

s. 645

"...Libreto Richard Genée a F. Zell (pseudonym Camillo Walzel)..." - **poznámka:**

Autentická podoba pseudonymu C. Walzela byla F Zell, která je však v textech o C. Walzelovi uváděna jenom zřídka. Většinu je jako jeho pseudonym uváděno jméno Friedrich Zell, ale vyskytuje se i jméno Franz Zell. (viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Camillo_Walzel, <https://search.seznam.cz/?q=Camillo+Walzel> aj.)

s. 645 (komentář k operetě) - dodatek:

Nové německé divadlo uvedlo Veselou válku 9. 8. 1888.

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 50*)

s. 645 (obsah), ř. 4.- 6.

"...přesně v poledne vystřelí vždy Janovští z kanonu jednu ránu, jako pozdrav. Výstřel však nenadělá žádnou škodu, vždyť sama příčina války je malicherná..." - **výstižněji:**

... Výstřel však záměrně nenadělá žádnou škodu...

NOC V BENÁTKÁCH

s. 647

"Opereta o 3 jednáních. Libreto Friedrich Zell (pseudonym Camillo Walzel) a Richard Genée. Premiéra 3. 10. 1883 Berlín..." - **doplnění:**

Opereta o 3 jednáních. Libreto Friedrich Zell (pseudonym Camilla Walzela) a Richard Genée. Premiéra 3. 10. 1883 Berlín, premiéra 2. verze 9. 10. 1883 Vídeň... -

zdroj doplňku: *V. Klotz: Operette, 2004, s. 691*

poznámka: Autentická podoba pseudonymu C. Walzela byla F Zell, která je však v textech o C. Walzelovi uváděna jenom zřídka. Většinu je jako jeho pseudonym uváděno jméno Friedrich Zell, ale vyskytuje se i jméno Franz Zell.

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Camillo_Walzel, <https://search.seznam.cz/?q=Camillo+Walzel> aj.),

s. 647 (komentář k operetě), ř. 2.-3 zdola

"...ve Stavovském divadle v Praze (19.12.1883) a v Liberci (22. 4. 1884), česky pak až za 11 let 12. 5. 1895..."

- **s doplňkem:**

.....ve Stavovském divadle v Praze (19. 12. 1883), v Liberci (22. 4. 1884) a v Novém německém divadle (30. 6. 1893), česky až 12. 5. 1895...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 70*)

s. 647 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Opereta byla uváděna v řadě dalších nastudování, po 2. světové válce jich bylo v Česku 26 (nejdříve Plzeň 17. 3. 1954, nejnověji Liberec 18. 5. 2018)

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

CIKÁNSKÝ BARON

s. 651 (komentář k operetě), ř. 6.- 8.

"... Na našem území se Cikánský baron objevil nejdříve německy v Liberci (7. 3. 1886), v květnu 1886 v rámci hostování divadla „An der Wien“ v tehdejší karlínském Varieté a v pražském Stavovském divadle (10. 7. 1886) V češtině..." - **doplnění:**

...Na našem území se Cikánský baron objevil nejdříve německy v Liberci (7. 3. 1886). Pražskou premiéru měl 2. 5. 1886 v budově nynějšího Hudebního divadla v Karlíně (v té době Königliches deutsches Landestheater in Prag), které bylo tehdy pronajato pražskému Stavovskému divadlu (tehdy Königliches deutsches Landestheater in Prag) jako jeho prozatímní scéna s názvem Deutsches Intemis-Theater. Sedm sólistů a

kapelník Julius Stern z Divadla na Vídeňce byli 2. 5. 1886 hlavními účinkujícími a s jejich účastí byl v karlínském divadle do 31. 5. 1886 (toho dne bylo "Abschiedes Vorstellung") proveden Straussův Cikánský baron devatenáctkrát a jeho Netopýr třikrát. K dalšímu provedení Cikánského barona, došlo již v "Deutsches kgl. Landestheater", až 10. 7. 1886. Následovaly další reprízy a uvedení několika dalších operet. V češtině... (viz viz *Bár*, s. 19, ř. 3.-5., *Beilage zum "Prager Tagblatt" Nr. 119, 30. April 1886, s. 6*, online <https://anno.onb.ac.at/cgi-content/anno?aid=ptb&datum=18860430&seite=6&zoom=33> - přesné správné datum pražské premiéry Cikánského barona, *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 44* - počátek historie budovy divadla)

s. 651 (komentář k operetě), ř. 2. zdola - **dodatek:**

Janota v kapitole o operetě v Olomouci uvádí datum premiéry 29. 4. 1939 v hlavní roli s Beno Blachutem, jemuž dělaly partnerky Anna Richterová (Žofka), Štefa Petrová (Arsena) a Božena Stoeurová (Čipra). V poválečném období se Cikánský baron dočkal 35 českých profesionálních inscenací - od osravske 11. 2. 1950 po opavskou 25. 6. 2017.

(viz *D. Janota: Opereta, s. 834, odst. 1., ř. 6.-7. zdola, https://vis.idu.cz/Productions.aspx*)

MAŘINKA VONNÁ

s. 653 (komentář k operetě), ř. 7.- 8. zdola

"...Opereta se hrála na střídačku s méně známou operetou F. Suppého Rebel. První provedení v češtině lze dnes těžko prokázat..." - **doplnění:**

...Opereta se hrála na střídačku s méně známou operetou F. Suppého Rebel. Nové německé divadlo ji uedlo 13. 6. 1897. První provedení v češtině lze dnes těžko prokázat...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 88*)

s. 653 (komentář k operetě), ř. 3.-4 zdola

"...Jisté je uvedení 2. 10. 1898 v Brně v divadle „Na Veveří“..." - **doplnění:**

...Jisté je uvedení 2. 10. 1898 a 26. 10. 1899 v Brně v divadle „Na Veveří“...

(viz <http://stary.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=inscenation&a=detail&id=9718>)

BOHYNĚ ROZUMU

s. 655 (Obsah), ř. 1.- 2.

"...ve městě Chalons se nachází tábor francouzských důstojníků..." - **realisticky:**

...tábor francouzského vojska...

VÍDEŇSKÁ KREV

s. 656

"Premiéra: 25. 11. 1899 Vídeň..." - **alternativní správné datum:** 26. 10. 1899

(viz *NWT 25. 10., s. 8, Oxford, Letellier, s. 29, Klotz, s. 699, Bauer, s. 109, č. 4649, Mailer, 171, odst. 3, ř. 1*)

s. 657 (komentář k operetě), ř. 13.- 14. zdola

"... česky 25. 12. 1926 v Lidovém divadle Uranie..." - **s alternativním datem a doplňkem:**

...česky 25. 12. 1925 v Lidovém divadle Uranie s názvem Pražská krev...

(viz *M. Šulc: Česká operetní kronika, s. 431*)

s. 658 (obsah operety), ř. 3.

"...tanečnice Cagliari..." - **jasněji:** ...tanečnice Cagliari, občanským jménem Franzi Kaglerová...

s. 658 - **dodatek:**

Od roku 1945 došlo na českých profesionálních scénách k 15 inscenacím, z nichž nejnovější měla premiéru 26. 2. 2010 v Olomouci.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

TISÍC A JEDNA NOC

s. 659

"Premiéra: 15. 6. 1906 Vídeň..." - **alternativní nesprávné datum:** 27. 10. 1907
(viz *Bauer*, s. 97, č. 4159 a *Mailer*, s. 120, správné datum uvádí *NWT* 15. 6. 1906, s. 7 a *Šulc*, s. 420, ř. 3-4 zdola, *Oxford* uvádí jenom rok 1906, *Letellier* - rok 1906 není online k dispozici)

s. 660 (komentář k operetě), ř. 13.- 15.

"...Na české scéně vzpomenu premiéru (operety Indigo a čtyřicet loupežníků) 14. 2. 1894 v Plzni a pokus o vzkříšení Indiga v Brně 18. 2. 1977 pod názvem Královna Indigo aneb jedna noc za tisíc ..." - **s doplňkem:**
...Na české scéně vzpomeňme uvedení (operety Indigo a čtyřicet loupežníků) ve Stavovském divadle 13. 10. 1878 a v Novém německém divadle 11. 6. 1893, premiéry 14. 2. 1894 v Plzni, ve Vinohradském divadle 31. 3. 1915 pod názvem Tisíc a jedna noc či pokus o vzkříšení Indiga v Brně 18. 2. 1977 pod názvem Královna Indigo aneb jedna noc za tisíc.
(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008*, s. 50, *M. Šulc: Česká operetní kronika*, s. 420)

s. 661 (komentář k operetě), ř. 3. zdola

"...Z nastudování po 2. světové válce připomínám plzeňské..." - **s doplňkem:**
...Z 18 nastudování po 2. světové válce...
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

CASANOVA

s. 663

"1. 9.1928 Berlín..." **alternativní datum:** 3. 9. 1928
(viz *Letellier*, s. 58)

TANEČNICE FANNY ELSSLER

s. 667, odst. 1., ř. 5.- 6. zdola

"...že prosadí, aby Fanny byla jmenována primabalerinou vídeňského divadla..."
- **vylepšení smyšlenky:** ...že prosadí, aby Fanny byla jmenována primabalerinou vídeňského Dvorního divadla. Životopisy této skutečné umělkyně neuvádějí její angažmá v žádném vídeňském divadle, ale tomu, že by šlo o Dvorní divadlo, nasvědčuje úmysl skutečného dvorního rady Göntze a slavnost na počest Fanny v císařském zámku Schönbrunn podle ř. 1. ve 2. odstavci.

VÍDEŇŠTÍ STUDENTI

s. 668 (komentář k operetě), ř. 1.- 2.

"...Původní skladby J. Strausse sloužily i za základ nových operet, z nichž nejznámější je *Vídeňská krev* (1899)..." - **doplnění** podle původního rukopisu knihy D. Janoty:
...Původní skladby J. Strausse sloužily i za základ operet, jejichž hudbu z nich upravili jiní hudebníci.. Z nich nejznámější je *Vídeňská krev* (1899)...

s. 668 (komentář k operetě), ř. 5. zdola:

"...V Opavě ztvárnili tyto role Irena Drtinová a Milan Karpíšek..." - **doplnění data:**
...V Opavě (premiéra 21. 10. 1950) ztvárnili tyto role Irena Drtinová a Milan Karpíšek...
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

SULLIVAN ARTHUR SEYMOUR

podle *Oxford Music Online*, *MGG aj.*: Sullivan, Sir Arthur (Seymour)

s. 671

dodatek: Kromě dvou baletů bývá ostatních Sullivanových 23 hudebně dramatických skladeb souhrnně označováno za opery. V databázi českých profesionálních inscenací od roku 1945 v Divadelním ústavu je ze Sullivanova díla uvedeno 6 prací, všechny s Gilbertovým libretem. Čtyři z nich jsou zařazeny do žánru operety, ale "Gondoiéri" nesou označení "opera" a "Věž towerský" označení "komická opera"

(viz MGG, https://cs.wikipedia.org/wiki/Arthur_Sullivan#Balet, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

PIRÁTI Z PENZANCE

s. 671

"Premiéra 31.12.1879 New York..." - **doplňk:** ...premiéra 2. znění 3. 4. 1880 Londýn...

(viz M. Bártová: *Fenomén Gilbert & Sullivan*, s.77)

s. 671 (komentář k operetě), ř. 2.

"...předpremiéra proběhla o den dříve v Devonu..." - **upřesnění:** ...v Paigntonu v hrabství Devon v Anglii...

(viz M. Bártová: *Fenomén Gilbert & Sullivan*, s.77, MGG)

GONDOLIÉŘI (*The Gondoliers*)

s. 677 - **úplný název:**

GONDOLIÉŘI ANEB KRÁL BARATARIE (*The Gondoliers or the King of Barataria*)

(viz M. Bártová: *Fenomén Gilbert & Sullivan*, s.122, MGG, *Oxford Music Online* aj.)

MIKADO

s. 673 (komentář k operetě), ř. 11.- 12.

"...150 společností včetně piráckých..." - **oprava překlepu:** ...pirátských...

s. 673 (komentář k operetě), ř. 5.- 6. zdola

"... v Praze se objevila česky 6. 7. 1890 ve smíchovském divadle „U Libuše“..." - **doplnění:**

... v Praze se objevila nejprve německy 10. 3. 1889 v Novém německém divadle, česky 6. 7. 1890 ve smíchovském divadle „U Libuše“...

(viz T. Vrbka: *Státní opera Praha 1888-2008*, s. 50)

s. 673 (komentář k operetě), poslední řádka - s. 674, první řádka

"...Zatím posledního nastudování v Čechách se Mikádo dočkal 4. 5. 2017 v Českých Budějovicích..." -
doplnění:

...Premiéra nejnovějšího ze čtyř poválečných profesionálních nastudování Mikáda v Čechách se uskutečnilo 4. 5. 2017 v Českých Budějovicích...

SUPPÉ FRANZ

s. 679, ř. 3.-20.

"...Hudební talent se u něj projevoval již v dětství. Vypráví se, že již jako desetiletý napsal bez jakýchkoli znalostí hudebních zákonů serenádu k otcovým narozeninám. Přesto na otcovo přání studoval nejdříve práva a když se po otcově smrti přestěhoval s matkou do její rodné Vídně musel tam studovat polytechniku a medicínu. Ještě před odchodem do Vídně složil Mši F-dur, kterou ve zralém věku přepracoval a nazval *Missa Dalmatica*. Ve Vídni se dostal konečně ke studiu hudby, jedním z jeho učitelů je Ignaz Ritter von Seyfried. Své hudební znalosti konzultoval s Gaetanem Donizettim (údajně zpíval i v jeho operě *Nápoj lásky*). Působil pak i jako dirigent v Badenu, Bratislavě, Šoproni, od r.1840 ve Vídni v Josefském divadle. To už si povšiml jeho talentu slavný vídeňský spisovatel Johann Nepomuk Nestroy, do jehož her pak skládal Suppé hudební vložky. Roku 1858 navštívil Vídeň se svým divadlem J. Offenbach a uvedl zde několik vlastních jednoaktovek. Suppé byl jeho operetkami okouzlen a v tomto okouzlení složil v roce 1860 úspěšnou jednoaktovou operetu *Das Pensionat* (*Penzionát*), která je v dějinách hudby pokládána za první vídeňskou operetu. Suppé napsal asi 29 operet, vpravdě světového úspěchu se však dočkaly pouze dvě: jednoaktovka *Die schöne Galathée* (*Krásná Galathea*, (1865) a *Boccacio* (1879)..."

- **upřesnění a doplnění:**

...Hudební talent se u něj projevoval již v dětství. Od svých osmi let zpíval ve sboru katedrály v Zadaru, kde také získal základ hudebního vzdělání. Vypráví se, že již jako desetiletý napsal serenádu k otcovým narozeninám. Přesto na jeho přání studoval nejdříve práva a když se po otcově smrti roku 1835 přestěhoval s matkou do Vídně, kde se narodila, začal studovat polytechniku a údajně i medicínu. V letech 1836-40 byl soukromým žákem Ignaze von Seyfrieda, u něhož složil mj. dvě mše a pokusil se psát operu *Virginia*. Na

Seyfriedovo doporučení byl roku 1840 angažován Franzem Pokorným do jeho divadla ve vídeňském Josefstadtu, kde tehdy působili Leopold Friedrich Witt, Karl Binder a Antonín Emil Títl jako dirigenti, a skladatelé scénické hudby, v čemž byl nejplodnější K. Binder (v letech 1840-51 k 53 hrám. Suppé zde též dirigoval i komponoval - do roku 1845 napsal hudbu k více než dvaceti fraškám, vaudevillům a jiným scénickým útvarům. Působil také v Badenu u Vídně, v Bratislavě a Šoproni, kde Pokorný rovněž řídil divadla. *Letellier* začíná svou chronologii operet premiérou frašky "Der Wiener Schusterbub" s hudbou K. Bindera v Josefstadtské divadle 3. 10. 1840. Po premiéře další frašky s Binderovou hudbou je jako třetí operetní dílo uvedena fraška "Jung lustig, im Alter traurig" se Suppého hudbou 5. 3. 1841 rovněž v Josefstadtu. Poté, co v roce 1845 Pokorný koupil Divadlo na Vídeňce, působil tam Suppé jako dirigent a skladatel scénické hudby až do roku 1862, po smrti F. Pokorného roku 1850 za šefování jeho syna. V letech 1865 - 82 byl Suppé dirigentem v Karltheater. V roce 1841 se seznámil s Donizettim, který byl krátce jeho učitelem. 2. 5. 1842 Suppé spoluúčinkoval v duetu z Donizettiho opery "Nápoj lásky" v přestávce mezi dvěma krátkými hrami (údaj, že účinkoval v provedení této opery, je mylný). Mezi operami, které Suppé dirigoval, byla i Donizettiho Marie, aneb Dcera regimentu (13. 6. 1844). V Divadle na Vídeňce byla 7. 8. 1847 uvedena "Das Mädchen vom Lande" jako první ze Suppého oper, po níž následovalo provedení opery "Paragraf 3" v Hofoper (patně Karltheater 8. 1. 1858).

Při hostování francouzské dvojice Levassor a Madame Teisseire ve vídeňském Karlově divadle byla 19. 4. 1856, tedy necelý rok po pařížské premiéře, provedena Offenbachova buffoniáda "Dva slepci". Její triumfální úspěch inspiroval nájemce divadla, jímž byl tehdy Johann Nepomuk Nestroy, k uvedení dalších offenbachiad. Jelikož Offenbach nabízel jenom finančně náročné provedení vlastním souborem, byly bez autorova souhlasu texty s úpravami přeloženy do němčiny a hudbu podle klavírních výtahů instrumentoval Karl Binder. V této podobě bylo neoprávněně, ale s rostoucím úspěchem provedeno od října 1858 do března 1860 osm Offenbachových scénických děl počínaje "Zásnubami při lucernách" a konče "Orfeem v podsvětí". Suppé byl těmito díly okouzlen a v tomto okouzlení složil v roce 1860 úspěšnou jednoaktovou operetu "Das Pensionat" (Penzionát), která je v dějinách hudby pokládána za první vídeňskou operetu. Suppé napsal asi 29 operet, vpravdě světového úspěchu se však dočkaly pouze dvě: jednoaktovka Die schöne Galathée (Krásná Galathea, (1865) a Boccaccio (1879). Tyto dvě operety a také Fatinica a Donna Juanita bývají označovány za opery a některé veselá scénická díla s hudbou Suppého bývají označována za operety. Kupříkladu *Robert Ignatius Letellier* v knize "*Operetta*" uvádí jako operety 22 scénických děl se Suppého hudbou, uvedených jenom do roku 1860 (!), ale také obě jeho výše zmíněné opery.

Suppé psal až do roku 1887 hudbu ke scénickým produkcím, jejichž počet se blíží dvěma stům. Mezi jejich autory byli Karl Elmar, Franz Xaver Told, Anton Klesheim, Friedrich Kaiser, Josef Kupelwieser, Leopold Feldman a mnoho dalších, dnes zapomenutých autorů, ale také William Shakespeare (Sen noci svatojanské), Friedrich Schiller (Valdštejn) a Johann Nepomuk Nestroy (Lumpacivagabundus a Nagerl und Handschuh). Hudbu k Nestroyovým fraškám v letech 1832-46 komponoval především Adolf Müller sen. V nevelkém počtu Suppého nescénických skladeb dominuje duchovní hudba včetně Rekviem za F. Pokorného, písňové a oddechové skladby.

(viz https://de.wikipedia.org/wiki/Franz_von_Supp%C3%A8, Otto Keller: *Franz von Suppé, zejména s. 23-59*, Schmierer s. 79-83, MGG, *Letellier*, s. 1, M. Šulc: *Papá Offenbach*, s. 109, poslední odstavec - s. 110, první 2 odstavce)

DESESET DĚVČAT A ŽÁDNÝ MUŽ

s. 682 (komentář k operetě) - **dodatek**

Známa jsou ještě pražská uvedení operety v nastudování Prozatímního divadla s názvem "Žádný muž a tolik děvčat" v Aréně na Hradbách 27. 8. 1872 a 10. 8. 1875, v Novém českém divadle 3. 9. 1876 a 9. 6. 1880 a také v Novém německém divadle 26. 3. 1892. V Brně ji uvedla hostující společnost Elišky Zöllnerové 20. 10. 1874 jako první operetu, hranou v češtině.

(viz Štěpán - Trávníčková: *Prozatímní divadlo I*, s. 95, 115, 124, 126, 141, T. Vrbka: *Státní opera Praha 1888-2008*, s. 64)

PENZIONÁT

s. 680 (komentář k operetě), ř. 3. zdola

"...národní, čistě českou operetu. Z CD si můžeme poslechnout..." - **doplňk:**
...národní, čistě českou operetu. Prozatímní divadlo uvedlo Penzionát (stejně jako v předchozím nastudování s názvem Dívčí ústav) ještě 11. 2.1871, Stavovské divadlo 14. 2. 1872 a Nové německé divadlo 10. 2. 1889. Z CD si můžeme poslechnout....
(viz Štěpán - Trávníčková: *Prozatímní divadlo I, s. 111, T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 50*)

OSTŘÍ HOŠI

s. 683 (komentář k operetě), ř. 5.- 7.

"... V Čechách byla opereta prvně provedena v Prozatímním divadle v Praze 13. 4. 1872..." - **doplnění:**
...V Čechách byla opereta prvně provedena v Novoměstském divadle 18. 7. 1863. V Prozatímním divadle poprvé zazněla 13.4.1872. Premiéra v Novém německém divadle byla 3. 2. 1889...
(viz T. Vrbka: *Státní opera Praha 1888-2008, s. 50*)

s. 683 (komentář k operetě) - **dodatek**

Další známá incenace se objevila 10. 1. 1878 opět v Prozatímním divadle. 20. a 26. 12. 1910 hrál "Ostré hochy" Wiener Kinder-Operetten Ensemble ve Stavovském divadle.

(viz Štěpán-Trávníčková: *Prozatímní divadlo I, s. 133, J. Ludvová: dosud neuveřejněný soupis repertoáru Stavovského divadla*)

KRÁSNÁ GALATHEA

s. 686

"Premiéra: 9. 9. 1865 Vídeň..." - **alternativní datum a místo:**

30. 6. 1865 Meysels-Theater Berlin

(viz MGG, *Oxford, Letellier, s. 9, ale Klotz a Otto Keller: Franz von Suppé, s. 81, odst. 3, ř. 4. - 5. uvádějí 9. 9. 1865 Vídeň*)

s. 686 (komentář k operetě), ř. 11.- 12. zdola

"...hrála se v Prozatímním divadle (10. 10. 1878), dokonce i v pražském Národním divadle..." - **upřesnění a doplnění:**

"...byla uvedena v nastudování Prozatímního divadla v Novém českém divadle (10. 10. 1878, podruhé 4. 10. 1882), dále ve Stavovském divadle 3. 5. 1886, v Novém německém divadle (1. 4. 1888) a dokonce v pražském Národním divadle...

(viz Štěpán-Trávníčková: *Prozatímní divadlo I, s. 133-4, 147, T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 44*)

s. 686 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Po 2. světové válce byla v Česku iscenována pětkrát: v Brně v nastudování JAMU v letech 1970 a 1994, v Opavě roku 1984, v Hudebním divadle v Karlíně roku 1989 a v Liberci roku 1995.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

LEHKÁ KAVALERIE

s. 688 (komentář k operetě), ř. 8.- 9. zdola

"... pro inscenaci v Opavě 13. 6. 1953. Zatím poslední uvedení díla bylo v Ostravě 19.2.2005..." - **doplnění:**

... pro inscenaci v Opavě 13. 6. 1953. Další ze dvou poválečných uvedení díla bylo v Ostravě 19. 2. 2005...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

BOCCACCIO

s. 694

"Libreto F. Zell (pseudonym Camillo Walzel)..." - **úprava tvaru jména:** ...Camilla Walzela...

(viz poznámku ke str. 691 k operetě Fatinica a jinde)

s. 695 (komentář k operetě), ř. 7. zdola

"...byl úspěšně prováděn i v jiných zemích..." - **doplňk:**

...byl úspěšně prováděn i v jiných zemích. V Prozatímním divadle zazněl poprvé 12. 3. 1879, ve Stavovském

divadle 23. 3. 1879 a v Novém německém divadle 1. 8. 1888...

(viz *Štěpán-Trávníčková: Prozatímní divadlo I, s. 137, T. Vrbka: Státní opera 1888-2008, s. 50*)

s. 695 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Po 2. světové válce se Boccacio na českých profesionálních scénách dočkal 17 nastudování počínaje Opavou (1951) a konče Olomoucí (2009).

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

FATINICA

s. 691

"Libreto: Friedrich Zell (pseudonym Camillo Walzel) a Richard Genée..." - bez překlepu:

...(pseudonym Camilla Walzela)... - poznámka:

Autentická podoba pseudonymu C. Walzela byla F Zell, která je však v textech o C. Walzelovi uváděna jenom zřídka. Většinu je jako jeho pseudonym uváděno jméno Friedrich Zell, ale vyskytuje se i jméno Franz Zell.

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Camillo_Walzel, <https://search.seznam.cz/?q=Camillo+Walzel> aj.)

s. 692 (komentář k operetě), ř. 8.- 9. zdola

"... V Praze bylo dílo uvedeno již za půl roku po vídeňské premiéře 12. 8. 1876 v Novoměstském divadle..."

- **doplnění s alternativním datem:**

...V Praze bylo dílo uvedeno již za čtyři a půl měsíce po vídeňské premiéře s názvem "Fatinica aneb Rusové v harému" souborem Prozatímního divadla 14. 5. 1876 v Novoměstském divadle. Ve Stavovském divadle byla Fatinica uvedena 20.11.1887 a v Novém německém divadle 7. 8. 1888...

(viz *Štěpán-Trávníčková: Prozatímní divadlo I, s. 126, Paclt s. 109, T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s.50*)

DONNA JUANITA

s. 697

"Libreto: Richard Genée a Friedrich Zell (pseudonym Camillo Walzel)..." - **poznámka:**

Autentická podoba pseudonymu C. Walzela byla F Zell, která je však v textech o C. Walzelovi uváděna jenom zřídka. Většinu je jako jeho pseudonym uváděno jméno Friedrich Zell, ale vyskytuje se i jméno Franz Zell.

(viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Camillo_Walzel, <https://search.seznam.cz/?q=Camillo+Walzel> aj.)

s. 698 (komentář k operetě), ř. 4.-6. zdola

"...3. 9. 1884 nastudovalo i pražské Národní divadlo (René – Eliška Hešová). V Brně uvedli operetu 2krát, 19.

1. 1922 (René – Věra Skalská) a 31. 5. 1958 (René - Alena Bílková)..." - **doplnění a oprava:**

...3. 9. 1884 uvedlo i pražské Národní divadlo (René – Eliška Hešová). Ve Stavovském divadle byla Donna Juanita uvedena 17. 10. 1880, v Novém německém divadle 12. 6. 1889. V Brně uvedli operetu osmkrát - 1884, 1885, 1890, 1894, 1897, 1904, 1922 a (zatím naposledy) 31. 8. 1958 ...

(viz <http://stary.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/>, *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 50*)

<https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 698 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Premiéra zatím posledního českého profesionálního nastudování byla 4. 10. 1958 v Teplicích.

SZIRMAI ALBERT

ŠLECHTIC MIŠKA

s. 703

"Premiéra: 12. 2. 1916 Budapešť..."

alternativní datum: 2. 2.1916

(viz *Letellier, s. 46*, ale *MGG* i *Oxford* uvádějí 12. 2. 1916)

s. 703 (komentář k operetě), ř. 5.

"...v Maďarsku přímo evergreeny. Na českých jevištích si, bohužel, dílo nenalezlo své místo..." - **doplnění:**

...v Maďarsku přímo evergreeny. Nové německé divadlo uvedlo Šlechťice Mišku 25. 12. 1917. Na českých jevištích...

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 194*)

ŠČERBAČEV VLADIMIR VLADIMIROVIČ

s. 705

"* 12. 1. /někdy bývá uváděno 24. 1./ 1889 Varšava...." **jasněji:**

* 12. 1. (podle kalendáře platného v době narození skladatele) / 24. 1. (podle současného kalendáře) 1889 Varšava....

TABÁKOVÝ KAPITÁN

s. 706 (komentář k operetě), ř. 2.-3. zdola

"...plzeňská inscenace 18. 12. 1986 byla již v pořadí desátým uvedením Tabákového kapitána v českých divadlech..." - **upřesnění:**

...plzeňská inscenace 18. 12. 1986 byla již desátým a zatím posledním uvedením Tabákového kapitána v českých divadlech...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

TAUBER RICHARD

s. 711, ř. 1.-4.

"...Richard Tauber se narodil jako nemanželský syn, jeho matka byla operetní subreta, otec činoherec, jímž se Richard narodil jako nemanželské dítě. Jelikož byl Richardův otec v době synova narození angažován v německy hrajícím divadle v New Yorku, byl chlapec v matrice zapsán pod matčíným jménem Denemy..." - **jasněji a úplněji:**

... Richard Tauber byl nemanželský syn herce Richarda Antona Taubera a subrety Elisabeth Denemy, s jejímž příjmením byl zapsán do matriky, jelikož Richardův otec v době synova narození byl angažován v německy hrajícím divadle v New Yorku...

(viz *MGG*)

s. 711, ř. 8.- 9.

"...Otec jej proto přihlásil na konzervatoř ve Frankfurtu nad Mohanem ke studiu hry a klavír, kompozice a dirigování..." - **upřesnění:**

...na konzervatoř ve Frankfurtu nad Mohanem ke kompozice a dirigování. Ve hře na klavír se zdokonaloval ve Wiesbadenu u A. Rothera...

(viz *MGG*)

s. 711 - **dodatek k životopisu:**

Poté co byl Tauber v roce 1933 pro svůj židovský původ přepaden antisemitskou bojůvkou, přesídlil do Rakouska, ale po jeho připojení k Německu roku 1938 byl nucen uprchnout i odtud a konec svého života strávil ve Velké Británii, jejímž občanem se stal roku 1940.

(viz *MGG*, https://en.wikipedia.org/wiki/Richard_Tauber)

ZPÍVAJÍCÍ SEN

s. 712 (komentář k operetě) - **dodatek:**

V Česku byl "Zpívající sen" uveden snad jenom v Novém německém divadle 25. 12. 1934.

(viz *T. Vrbka: Státní opera Praha 1888-2008, s. 304*)

OLD CHELSEA

s. 713 (komentář k operetě), ř. 2.-3.

"... usadil se v Londýně. Tam měla premiéru i jeho druhá opereta Old Chelsea..."

- **s doplňkem a alternativním místem premiéry:**

... usadil se v Londýně, kde působil jako pěvec a dirigent a též komponoval. Jeho druhá opereta Old Chelsea, která měla premiéru v Birminghamu, se udržela na repertoáru téměř dva roky...

(viz *O. Schneidereit: Richard Tauber, s. 146*)

TICHÝ FRANTIŠEK ALOIS

s.714

"...† 10. 3. 1971..." (viz *Hudební rozhledy* 1971, č. 5, s. 207)

alternativní nesprávné datum: 1. 1. 1971 uvádí

<https://www.knihovna-cr.cz/osobnosti-chrudimska/tichy-frantisek-alois>

TRINNER RUDOLF

PIRÁTSKÁ NEVĚSTA

s. 721

"Premiéra 8. 3. 1958 Brno..." - **alternativní, nepochybně nesprávné datum:** ...19. 3. 1959...

(viz *Tauš: Letopisy české a slovenské zpěvohry II.*, s.289, ale <http://stary.ndbrno.cz/o-divadle/online-archiv> a také <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> - zde je i program - uvádějí 8. 3. 1958)

ZVONY ZE SAN DIEGA

s. 719

"Premiéra 12.2.1955 Teplice..." - **alternativní datum:** ...6. 2. 1955...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>, v programu, uloženém v Divadelním ústavu, je rukou připsáno "prem. 6. 2. 1955")

s. 719 (komentář k operetě), ř. 2.- 4. zdola

"... Po teplické premiéře se dílo úspěšně uvádělo i v jiných československých divadlech (např. Kladno, Bratislava, Prešov aj.)..." **úprava podle databáze Divadelního ústavu:**

... Po teplické premiéře se dílo úspěšně uvádělo i v jiných československých divadlech (Ostrava 1956, Opava 1962, Bratislava, Prešov aj.)...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> - zde není provedení v Kladně zaznamenáno)

TROJAN VÁCLAV

s. 724, poslední 3 řádky

"...Jako spoluautor se s Jiřím Trnkou podílel na loutkových a kreslených filmech (Císařův slavík, Čertův mlýn, Vodník ve mlýně, Bajaja, Špalíček)..." - **lépe:**

...Z filmů, k nimž psal hudbu, vynikly nejvíce animované filmy, vzniklé ve spolupráci s Jiřím Trnkou (Zasadil dědek řepu, Čertův mlýn, Špalíček, Císařův slavík, Bajaja, Staré pověsti české, Osudy dobrého vojáka Švejka, Sen noci svatojánské, Ruka aj.). ..

(viz <https://www.csfd.cz/tvurce/64114-vaclav-trojan/> a <https://www.csfd.cz/tvurce/3555-jiri-trnka/prehled/>)

PANÍ MARJÁNKA, MATKA PLUKU

s. 725 (komentář k operetě), ř. 4.-5. zdola

"...Roku 1951 byla v Karlíně premiéra tohoto zpracování Tylovy hry, které se od té doby hraje v českých divadlech nejčastěji, ať již operetními či činoherními soubory..." - **doplnění:**

...ať již operetními či činoherními soubory. Podle databáze Divadelního ústavu byla Paní Marjánka s Trojanovou hudbou v Česku inscenována do února 2023 již 24krát (nejnověji v Ostravě 12. 5. 2007), zatímco s hudbou jiných (celkem devíti) autorů 19krát...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

VACEK KAREL

s. 728, ř. 1.- 4.

"...Vyrůstal v amatérské hudební rodině v tehdy převážně německém Liberci. (Jeho dětský kamarád byl pozdější "král komiků" Vlasta Burian). Od svých osmi let bydlel s rodiči v Praze, učil se hrát na housle a u klarinetisty orchestru Národního diadla Josefa Košíka i hře na tento nástroj..." - **upřesnění:**

...Vyrůstal v amatérské hudební rodině v tehdy převážně německém Liberci. Brzo po jeho narození se Vackovi přestěhovali do bytu, který se uvolnil při odchodu krejčího Buriana, otce pozdějšího "krále komiků" Vlasty Buriana do Prahy. Od svých osmi let bydlel Karel Vacek s rodiči v Praze. Učil se hrát na housle u místního

kapelníka Hofmana a zanedlouho též na klarinet u Josefa Košíka z orchestru Národního divadla...
(viz *L. Dorůžka: Karel Vacek, s. 10, odst. 3., ř. 3.-6., s. 25, odst. 2., ř. 2.-5.*)

s. 728, ř. 5.- 11.

"...Brzy za otcovy podpory ovládl i hru na trubku, hornu, pozoun a jiné nástroje. Během vojenské služby v letech 1919-1924 působil u vojenských hudeb v Praze-Vršovicích, Terezíně i na Podkarpatské Rusi. Další Vackovo působení je velmi různorodé: hrál s cirkusovou kapelou ve Francii, působil u Melody-Boys a orchestru R. A. Dvorského..." - **přesněji a úplněji:**

...Brzo za otcovy podpory ovládl i hru na trubku, lesní roh, pozoun a jiné nástroje, takže si mohl již jako dvanáctiletý příležitostně zahrát nejprve v jeho kapele a později i jinde. Za pobytu ve Vysokém Veselí, kde žil s rodiči v letech 1917-19, byl již vyhledávaným multiinstrumentalistou. V roce 1919 složil úspěšně přijímací zkoušku na Pražskou konzervatoř, ale pro chybějící hmotné zabezpečení místo studia nastoupil k vojenské hudbě v Praze - Vršovicích, která byla brzo převelena do Podkarpatské Rusi (od roku 1945 součást Ukrajiny). V letech 1922-24 působil v vojenské hudbě v Terezíně. Další Vackovo působení bylo velmi různorodé: hrál s cirkusovou kapelou ve Francii, působil v kvintetu Melody-Boys R. A. Dvorského...

(viz *L. Dorůžka: Karel Vacek, s. 27.-110., Encyklopedie jazzu a moder. pop.hudby, s. 415, sloupec 2., ř. 9.-12., J. Havlík: Český muzikant, in: Zasloužilý umělec Karel Vacek, Liberec 1977, s. 10*)

s. 728 - **dodatek k životopisu:**

O jakémoliv kamarádství či vůbec stycích K. Vacka s Vlastou Burianem není v Dorůžkové monografii žádná zmínka. "Píseň o Lory" je uvedena jako rukopisná v seznamu skladeb pouze s vročením 1942.

Za druhé světové války (1941-45) vedl K. Vacek vlastní orchestr, hrající populární skladby různých žánrů, se kterým objížděl česká města. Po válce hrál v různých podnikcích a postupně se začal věnovat až do konce života jen skládání a občasnému dirigování. Roku 1981 mu byl udělen titul národní umělec.

(viz *L. Dorůžka: Karel Vacek, s. 145-171. aj.*)

VALDAUF KAREL

s. 730 (životopis) - **dodatek:**

Kromě dvou dále uvedených složil ještě třetí, "Zpívá celá vesnice", opět na libreto Bohuslava Nádvorníka, která byla uvedena pouze v Teplicích roku 1980.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

NEJLÍP JE U NÁS

s. 731 (komentář k operetě) - **dodatek:**

Opereta byla uvedena ještě 16. 3. 1972 v Brně a 8. 4. 1972 v Teplicích.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

VIPLER VLASTISLAV ANTONÍN

s. 738

("*12. 6. /někdy chybně uváděno 2. 6./ 1903 Bílá Třemešná – †4. 6. 1971 Praha)"

reprodukce matričního záznamu o narození online:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Vlastislav_Anton%C3%ADn_Vipler

s. 738, ř. 9 - **doplňek:**

V letech 1945 - 47 byl uměleckým ředitelem Tylova divadla v Nuslích, pozdějšího Divadla na Fidlovačce. (viz *Šulc, s 386-8, AHMP, číslo 00399 - dopis V. A. Viplera Národní bezpečnosti ze 3. 9. 1945, kde se tituluje "umělecký ředitel"(2), AHMP, číslo 00410 - výnos Zemského národního výboru v Praze z 5. 5. 1947, schvalující V. A. Viplera ve funkci ředitele divadla (3), AHMP, číslo 00428 - ustanovení Zemského národního výboru v Praze z 23. 10. 1947 schvalující odchod V. A. Viplera z funkce uměleckého ředitele Tylova divadla 31. 7. 1947 a nástup Jaroslava Kohouta do této funkce 1. 8. 1947 (4)*)

VOMÁČKA JAROMÍR

s. 745

"Narozen 23. 3. 1923 Dašice ..." - **doplňk:** ... nesprávně 23. 9. nebo 23. 10. 1923...

(správný údaj - 23. 3. 1923 Dašice - viz *matriční zápis o narození ve Státním oblastním archivu v Zámrsku, Sbíрка matrik Východočeského kraje, okresní úřad Pardubice, sign. 7824, matrika narozených 1921-1925, fol. 66*)

VELBLOUD UCHEM JEHLY

s. 745

"Premiéra 16.4.1967 Olomouc..." - **alternativní údaj:** Premiéra Praha 12. 2. 1967....

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> - je tam program i výstřižky)

s. 745 (komentář k operetě), ř. 5.- 6.

"... Hudební úprava této hry uvedená poprvé v Olomouci rozhodně nechtěla naznačit..." - **alternativní údaj:**

... Hudební úprava této hry uvedená poprvé v pražském divadle ABC rozhodně nechtěla naznačit...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> - je tam program i výstřižky)

s. 745, poslední řádka - s. 746, ř. 1.-2.

"...Po olomoucké premiéře uvedl tuto úpravu Velblouda uchem jehly hned v témže roce, 23. 9. ještě ostravský operetní soubor." - **doplnění:**

...Po pražské premiéře tato úprava "Velblouda uchem jehly" byla ještě v témže roce uvedena v Olomouci 16. 4. 1967, v tehdejší Gottwaldově (nyní Zlín) 13. 5. a v Ostravě 23. 9.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> - je tam program i výstřižky)

s. 746 - **dodatek ke komentáři:**

V databázi Divadelního ústavu je u pražské a olomoucké inscenace uveden jako spoluautor hudby Josef Pech (viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

WEINBERGER JAROMÍR

s. 750, ř. 1.- 4.

Jako pětileté dítě začal hrát na klavír, od třinácti let již studoval na pražské konzervatoři. Byl žákem Jaroslava Kříčky, Karla Hoffmeistera a Rudolfa Karla, mistrovský kompoziční kurz absolvoval r. 1913 u Vítězslava Nováka. V r. 1916 studoval rovněž v Německu u Maxe Regera..." - **přesněji:**

Jako pětiletý začal hrát na klavír, od deseti let již i veřejně, o rok později začal s komponováním, v němž se soukromě zdokonaloval u Jaroslava Kříčky a Rudolfa Karla, poté nastoupil do mistrovské školy Pražské konzervatoře, kde absolvoval v oboru skladby roku 1913 u Vítězslava Nováka. Konzervatorní studium hry na klavír ukončil roku 1915 u Karla Hoffmeistera. V roce 1916 studoval kompozici ještě na konzervatoři v Lipsku u Maxe Regera...

(viz http://encyklopedie.idu.cz/index.php/Weinberger,_Jarom%C3%ADr; MGG, Oxford Music Online)

NA RŮŽÍCH USTLÁNO

s. 753, ř. 3.- 6.

"...Garden je momentálně nezaměstnaný a tento svůj kaskadérský výkon, kdy riskuje život, provozuje především proto, aby majitelé oněch vozů zaplatili příspěvek na nezaměstnané, ke kterému by se jinak nepřinutili..." - **stylisticky lépe:**

...Garden je totiž nezaměstnaný a tyto svoje kaskadérské výkony dělá proto, aby získal finanční prostředky, kterých má nedostatek...

WEIS KAREL

SULTÁNOVA NEVĚSTA

s. 754, ř. 5. - 6.

"Odehrává se koncem roku 1865 v malém městě na slovensko-maďarském pomezí."

alternativní údaj v *rukopisném libretu*: "...v Kečkemetu. Doba 1865."

s. 755 (komentář k operetě), ř. 5.

"...v prosinci 1910 operetu uvedlo Divadlo na Vinohradech..." - **upřesnění:**

...17. prosince 1910 operetu uvedlo Divadlo na Vinohradech...

(viz *M. Šulc: Česká operní kronika, s. 417*)

BIG BEN

s. 757 - dodatek k popisu operety:

Podle informace *Karla Tauše v jeho strojopisných Letopisech české a slovenské zpěvohry* se premiéra operety Big Ben uskutečnila roku 1912 v berlínském divadle Theater des Westens.

s. 757 (Obsah), ř. 1.- 4.

"V přijímacím salonu domu Claytonových rozmlouvá služebnictvo o bouřlivých událostech, jejichž ohlas doléhá arkýřovým oknem až dovnitř bytu. Je to odezva hlučného zápasu anglických žen za rovnoprávnost a volební právo..." - **stylisticky lépe:**

...rozmlouvá služebnictvo o bouřlivých událostech. Hluk, který je provází, doléhá arkýřovým oknem až dovnitř bytu. Právě probíhá demonstrace anglických žen za rovnoprávnost a volební právo...

ZELLER CARL

s. 762, ř. 1.- 2.

"Rod Zellerů pochází z Jižní Moravy a jeho příslušníci údajně náleželi téměř po tři generace ke stavu učitelů a regenschoristů..." - **správně:**

Otec Carla Zellera byl lékařem, ale tři generace jeho předků, kteří sídlili od roku 1734 v Dobré Vodě u Horní Stropnice (tehdy Brünnl, okres Kaplice) byli učители a řediteli kůru tamního v té době významného poutního kostela...

(viz *Carl Wolfgang Zeller: Mein Vater Carl Zeller, 1942, s. 3.- 4.*)

s. 762, (životopis), ř. 1.- 3. zdola

"...Společně s Richardem Heubergerem a Carl Maria Ziehrerem de facto ono nejslavnější období vídeňské operety uzavírá." - **správně:** ... Carl Michael Ziehrerem...

(viz *D. Janota: Opereta, s. 768*)

PTÁČNÍK

s. 763 komentář k operetě), ř. 14. zdola

"...Z poválečných inscenací..." - **doplnění:** ... Z 22 poválečných inscenací (nejnovější byla 22. 12. 2017 v Ústí n. L.)...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

ZIEHRER CARL MICHAEL

TULÁCI

s. 769

"Premiéra 26. 7. 1899 Vídeň..." - **alternativní správné datum:**...29. 7. 1899...

(viz *NWT 23. 7. 1899, s. 6: "...in Vorbereitung..."*, *NWT 26. 7. 1899, s. 6: oznámení o premiéře 29. 7. 1899*, *NWT 30. 7. 1899, s. 8: recenze, shodně Bauer, s. 58, č. 2505, Gänzl, s. 1600 i M. Šulc: Česká operní kronika, s. 412, ale Letellier, s. 29 uvádí 26. 7., Oxford uvádí 29. 6.*)

BERNSTEIN, LEONARD: WEST SIDE STORY

s. 773 (komentář k muzikálu) - **dodatek:**

Dosud bylo zaznamenáno 10 českých profesionálních inscenací tohoto muzikálu, nejnovější z nich 6. 2. 2020 v Ostravě.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

LANE, BURTON: DIVOTVORNÝ HRNEC

s. 775

"Premiéra: 10. 1. 1947 New York **alternativní datum:** 11. 1. 1947

(viz *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby. [Díl] I, A-K, s. 20. - 21.,* ale *Letellier* uvádí 10.1.1947)

s. 776 (komentář k muzikálu), ř. 13. zdola

"...Dne 22. 6. 1949 uvedli muzikál v Ostravě..." - alternativní datum: ...23. 6. 1949...

(viz <https://www.ndm.cz/cz/archiv/>, <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 776 (popis muzikálu) - **dodatek:**

Celkem bylo dosud zaznamenáno 42 českých profesionálních inscenací Burronova "Divotvorného hrnce", nejnovější v nastudování českobudějovické opery.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

KERN, JEROME: LOŤ KOMEDIANTŮ

s. 782, odst. 2., ř. 1. a 5.

"...Nachteze..." - **oprava překlepu:** ...Natchezu...

(viz https://en.wikipedia.org/wiki/Natchez,_Mississippi i předchozí text)

s. 780 (popis muzikálu) - **dodatek:**

Dosud byla uvedena česká profesionální nastudování roku 1972 v Teplicích, Pardubicích, v Praze-Karlíně, Brně a Plzni, roku 1873 v Olomouci, roku 1995 v Ostravě a 27. 2. 1998 znovu v Brně.

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

LOEWE, FREDERICK: MÁ DOKONALÁ DÁMA

s. 783 (Osoby), poslední řádka

"...hosté na askotu a plese aj..." - **upřesnění:** ...návštěvníci dostihů v Ascotu, hosté na plese aj...

(viz *D. Janota: Opereta, s. 785, odst. 3., ř. 2.,*

https://cs.wikipedia.org/wiki/Ascotsk%C3%A9_z%C3%A1vod%C5%A1t%C4%B,

https://www.google.com/search?sxsrf=ALiCzsYyeCWHI5e1_dVPOAISQrMLsgrUmA:1661584226499&q=Askot&sa=X&ved=2ahUKEwiHxNbMu-

[b5AhWPu6QKHVYYCd8QIQJ6BAGREAE&biw=789&bih=585&dpr=1.1](https://www.google.com/search?sxsrf=ALiCzsYyeCWHI5e1_dVPOAISQrMLsgrUmA:1661584226499&q=Askot&sa=X&ved=2ahUKEwiHxNbMu-b5AhWPu6QKHVYYCd8QIQJ6BAGREAE&biw=789&bih=585&dpr=1.1))

poznámka: v žádném z libret k inscenacím v Karlíně 1963, 1984 a 1995 se nevyskytuje slovo "askot", na konci seznamu osob jsou uvedeni "Lidé na trhu a na předměstí, prodavači, služebnictvo, dámy a pánové ze společnosti" a v úvodu k 7. obrazu je uvedeno: "V klubové stanové lóži v Ascotu...Na scéně je plno pánů a dam z Ascotu...", v libretu k inscenaci z roku 2000 není seznam osob, 5. obraz začíná sborem se slovy: "Kdo dnes něco znamená je tu, plno hrbat a baronetů, je tu nová dráha dostihová, v Ascotu sezóna začíná..." a v 7. obraze pronáší Pickering: "....Já vás už od těch dostihů v Ascotu nepřestávám prosit..."

V Městském divadle v Brně (1999) byla uvedena úprava Stanislava Moši s názvem "My Fair Lady (ze Zelňáku)", v níž je děj přenesen do Brna, obsahem 7. obrazu je "módní přehlídka s přenosem dostihových závodů" a slova Ascot ani askot se zde nevyskytují.

s. 784 (komentář k muzikálu) - **dodatek**

V databázi Divadelního ústavu je zaznamenáno 36 českých profesionálních nastudování, z nichž nejnovější mělo premiéru (až po vydání Janotovy "Opery") 14. 10. 2022 v Ústí n. L.

s. 785, ř. 2.-3 zdola

"...pro Higginse nic neznmená..." - **oprava překlepu:** ...neznmená...

PORTER, COLE: LÍBEJ MNE, KATEŘINO!

s. 787

"Premiéra: 30. 12. 1948 New York..." **alternativní, zřejmě nesprávné datum:** 30. 12. 1947

(viz *Letellier, s. 68,* ale *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby. [Díl] II, L-Ž, s. 215* a *Oxford* uvádějí 30. 12. 1948)

s. 787, ř. 11. zdola

"...Potterovým velkým triumfem..." - **oprava překlepu:** ...Porterovým...

s. 788 (komentář k muzikálu) - **doplňk:**

Dosud byla uvedena česká profesionální nastudování v Plzni (1963 a 1999), v Teplicích (1971), v Ostravě (1974, 1994 a 2017), v Brně (1986), v Olomouci (2000), v Mostu (2012) a v Pardubicích (2017)
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

OPERETA V PRAZE OD JEJÍCH POČÁTKŮ DO KONCE 2. SVĚTOVÉ VÁLKY

s. 790, ř. 1.-2.

"V Praze se poprvé opereta hrála ve Stavovském divadle, kdy byla v němčině uvedena jednoaktovka Jacques Offenbacha Zasnoubení při lucernách..." - **doplnění a upřesnění:**

V Praze se poprvé opereta hrála 8. 1. 1859 ve Stavovském divadle, kdy byla v němčině uvedena jednoaktovka Jacques Offenbacha "Zasnoubení při lucernách".

(viz M. Šulc: *Papá Offenbach*, s. 220)

s. 790, ř. 5.- 7.

"...Na své letní scéně, již byla Aréna Na hradbách, uvedl soubor Prozatímního divadla v češtině poprvé 7. 9.

1875 i Netopýra Johanna Strausse..." - **doplnění:**

...Na své letní scéně, již byla Aréna Na hradbách, uvedl soubor Prozatímního divadla v češtině poprvé 7. 9. 1875 i "Netopýra" Johanna Strausse. Kromě zmíněné scény byly operety v nastudování souboru Prozatímního divadla (Královské zemské české prozatímní divadlo v Praze) uváděny v Novoměstském divadle, v Novém českém divadle a v Divadle na Žofině.

(viz http://encyklopedie.idu.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=3116:kralovske-zemske-ceske-prozatimni-divadlo-v-praze-heslo&catid=82&lang=cs&Itemid=108)

s.790, **dodatek mezi 2. a 3. odstavec:**

Když bylo Stavovské divadlo, až do roku 1920 německé, zabráno českými divadelníky a připojeno k Národnímu divadlu, náhradou za něj byla zřízena Malá scéna (Kleine Bühne) NDT na Senovážném náměstí, v níž se vedle činohry a baletů hrály též operety.

(viz *Vrbka*, s. 1, odst. 2, poslední 4 řádky)

V letech 1880-81 byla během devíti měsíců postavena budova dnešního Hudebního divadla v Karlíně, která se až do roku 1939 nazývala Théâtre Variété, jak hlásal nápis na štítu budovy, která bývala nazývána i divadlo Variété, od roku 1918 již jenom takto. Pojala až 2000 diváků. Provoz v ní byl zahájen 27. 8.1881 představením belgického královského cirkusu a představení různých cirkusových souborů byla hlavní náplní programu i v dalších letech. Po dílčích úpravách provedných roku 1885 byla budova pronajímána mj. i Stavovskému divadlu (tehdy Königliches deutsches Landestheater in Prag) jako jeho prozatímní scéna s názvem Deutsches Interims-Theater (Německé prozatímní divadlo), kde sedm sólistů a kapelník Julius Stern z Divadla na Vídeňce byli 2. 5. 1886 hlavními účinkujícími v pražské premiéře Straussova Cikánského barona. S jejich účastí byl v karlínském divadle do 31. 5.1886 (toho dne bylo "Abschiedes Vorstellung") proveden Straussův Cikánský baron devatenáctkrát a jeho Netopýr třikrát. Podle dobových informací v tisku k dalšímu, dvacátému provedení Cikánského barona, již v "Deutsches kgl. Landestheater", došlo 10. 7. 1886. Dominovaly však zábavné programy nejrůznějšího druhu. V průběhu 20. a 30. let 20. století se zde nepravidelně střídaly varietní programy a pohostinská představení domácích i zahraničních divadelních souborů. Zazněl zde Piskáčkův Osudný manévr či Polská krev Oskara Nedbala, který tu v roce 1925 uváděl populární operní repertoár se Slovenským národním divadlem, jehož byl tehdy ředitelem. Později převažovaly revuální programy, které zde zavedl Karel Hašler. Od října 1932 do února 1934 zde sídlilo slovensko-české divadlo Moderní opereta. V roce 1936 v budově sídlila několik týdnů Velká opereta, poté opět převažovaly varietní programy a od září 1939 byla budova pronajata Národnímu divadlu náhradou za Stavovské divadlo, které bylo zabráno pro potřeby Nového německého divadla.

(viz *Bár*, s. 14-37, *Beilage zum "Prager Tagblatt" Nr. 119, 30. April 1886, s. 6*, online

<https://anno.onb.ac.at/cgi-content/anno?aid=ptb&datum=18860430&seite=6&zoom=33>- správné datum pražské premiéry Cikánského barona, *Prager Tagblatt Nr. 189, 10. Juli 1886, s. 12*)

s. 792, odst. 3., ř. 1.- 2.

"Od roku 1923 se opereta hrála rovněž v Tylově divadle v Nuslích, známým též jako Divadlo na Fidlovačce..."

- **upřesnění bez gramatické chyby:**

... v Tylově divadle v Nuslích, známém dnes jako Divadlo na Fidlovačce...

(viz http://encyklopedie.idu.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=1383:divadlo-na-fidlovačce&catid=82&lang=cs&Itemid=108)

s. 793, ř. 1.- 3.

"...V neposlední řadě nelze v pražském operetním životě opomenout činnost Nového německého divadla (Neues Deutsches Theater), otevřeného 5. 1. 1888, které hojně navštěvovali i čeští milovníci lehkého žánru..."

- **s doplňkem:**

...V neposlední řadě nelze v pražském operetním životě opomenout činnost Nového německého divadla (Neues Deutsches Theater - na místě někdejšího Novoměstského divadla), které bylo otevřeno 5. 1. 1888 a tvořilo se Stavovským divadlem (tehdy Königlich deutsches Landestheater) jeden správní celek s jedním ředitelem, jímž byl nejprve Angelo Neumann (od roku 1885 ředitel Stavovského divadla). Již 15. 1. 1888 zde zazněla jedna z dlouhé řady operet - Straussův Cikánský baron. Nové divadlo hojně navštěvovali i čeští milovníci lehkého žánru...

(viz *Vrbka*, s. 15, odst. 2, ř. 11-15, s. 24, ř. 1-4 a s. 44, ř. 1.-4., *Paclt*, s. 119)

s. 801

"Z inscenací z předválečné operetní Prahy:" - **úprava nadpisu** podle obsahu, který má charakterizovat:
Z pražských operetních inscenací v letech 1880 - 1941

OPERETA V PRAZE PO ROCE 1945

s. 803, **doplňk:**

První poválečné operetní představení - obnovená inscenace Piskáčkovy Slovácké princezky - se uskutečnilo v nuselském Tylově divadle 12. 5. 1945. (viz *AHMP*, číslo 00393 - oznámení Tylova divadla z 11. 5. 1945 o zahájení provozu (6)). V té době bylo obnovené Československo již na začátku cesty ke komunistickému režimu, jemuž bylo cizí jakékoliv soukromé podnikání i v oblasti umění včetně divadla. Kupříkladu *Večerní Svobodné slovo* z 24. 5. 1945, s. 2 v článku "Příprava divadelního zákona" uvedlo, že smyslem zmíněného zákona bude "odstranění dosavadního obchodního zaměření divadelního podnikání" a přípravou zákona že se zabývá divadelní sekce při Zemském národním výboru pro zemi českou. Seznam členů tohoto orgánu začíná jmény E. F. Burian, Eduard Haken a Jindřich Honzl. *Šulc*, s. 385, ř. 5. *zdola* - s. 386, ř. 7 uvádí: "...Kulturní komise Ústřední rady odborů, Svaz československého herectva, jehož čelné funkce zaujímal (!) operní autority jako Antonín Holzinger, František Hurych, Jiří Balda, svolaly na konec července ideovou konferenci...E. F. Burian, Jaroslav Průcha, Jindřich Honzl a další...požadovali zrušení soukromokapitalistického systému...proklamované požadavky záhy legalizoval ministr školství a osvěty Zdeněk Nejedlý příslušným výnosem..." Jeho obsah zveřejnila *Lidová demokracie*, 31, 7. 1945, s. 3. Podle něj se od 1. srpna 1945 se staly "...provozovateli v divadelnictví... do vydání divadelního zákona...právnícké osoby..." Budovu Velké operety, kde se od 5. 6. hrálo Nedbalovo "Vinobraní", získalo Národní divadlo pro své činoherní a operní studio. Ústřední radě odborů připadlo Tylovo divadlo (zde nazvané "Lidová opereta pod Vyšehradem" a Unitarie, změněné na divadlo DISK. Svazu české mládeže připadlo Moderní divadlo (v paláci Akropolis), které bylo záhy zrušeno. Družstvu Divadlo práce připadlo karlínské divadlo, kde byl zachován operetní provoz. Družstva divadelníků a návštěvníků se stala provozovateli Švandova divadla (změněno na Realistické) a U Nováků, kde byl repertoár omezen na činoherní.

Výnosem Ministerstva školství a osvěty z 28. 6. 1946 se od 1. srpna 1946 provozovatelem karlínského divadla (tehdy s názvem Komická zpěvohra v Praze X.) stalo družstvo zaměstnanců, "...Divadla U Nováků se ujme Družstvo divadla V+W, které se stane provozovatelem této scény...provozovatelem Lidové zpěvohry v Tylově divadle v Nuslích bude Ústředí divadel Lidového divadla..." (viz *AHMP*, číslo 00401 (5)).

s. 803, URANIE - **doplňk:**

Poválečný provoz byl zahájen 17. 7. 1945 operetou *Polská krev* O. Nedbala. Recenze v *Rudém právu* z 20. 7. 1945, s. 3 uvádí "V úterý zahájil v holešovické Uranii činnost nový operetní soubor pod uměleckým vedením J. Líbala..." *Šulc*, s. 385, odst. 2, ř. 3.-4. zdola uvádí: "...Polskou krev. S touto nesmrtelnou stálíci se do holešovické Uranie nastěhoval Jaroslav Líbal s pohotově sestaveným souborem..."

s. 803 - **doplňk:**

ŠVANDOVO DIVADLO

Po osvobození roku 1945 divadlo uvádělo operetu Josefa Stelibského "Děti manéže". V důsledku zrušení soukromých divadelních koncesí v létě 1945 zaniklo. Od sezóny 1945/46 se jeho budova stala sídlem Realistického divadla.

(viz http://encyklopedie.idu.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=3930:svandovo-divadlo-2&catid=82&lang=cs&Itemid=108)

DIVADLO NA FIDLOVAČCE

s. 804, ř. 2.- 6.

"...Během německého protektorátu bylo od roku 1944 přejmenováno na Divadlo pod Vyšehradem, ale již první poválečná sezóna byla zahájena opět v Tylově divadle dne 8. 12. 1945 premiérou operety *Dcera paní Angot* (pod změněným názvem *Dítě tržnice*) od Charlese Lecocque. Ředitelem se stal herec Míla Vojta, šéfem operety dirigent Vlastislav Antonín Vipler. Později řediteloval i komik Jára Kohout, ale ten po únoru 1948 byl z vedení divadla odstraněn a emigroval. Ředitelkou se stala subreta Lída Jírů a název divadla byl změněn na Divadlo Na Fidlovačce. ..."

- **podle níže uvedených zdrojů:**

...V době německého protektorátu, kdy jeho majitelem i uměleckým šéfem byl Jiří Sedláček, bylo počátkem roku 1944 přejmenováno na Divadlo pod Vyšehradem (název Tylovo divadlo dostalo někdejší Varieté v Karlíně - viz *Bár*, s. 37-8) a od září toho roku do skončení války bylo uzavřeno. Ale již 12. 5. 1945 opět s názvem Tylovo divadlo zahájilo pravidelná představení obnovenou inscenací *Piskáčkovy Slovácké princezky* (podle *Janota*, s. 552, ř. 6.-7. premiéra této inscenace s názvem *Selská princezka* byla 29. 5. 1944), která zde byla jako jediná inscenace uváděna nepřetržitě do 31. 7. 1945. V knize *Obrozené divadlo*, s. 27, *poslední odstavec* je uvedeno: "...V červenci 1945 Tylovo divadlo ještě naposledy uvedlo Slováckou princezku, avšak velká éra Jiřího Sedláčka tím definitivně skončila..." *Pasáž Tyla střídá Fidlovačka na stránce 35* začíná líčením: "Ale to již v divadle chyběl Jiří Sedláček, po němž se zde během krátké doby vystřídal hned několik ředitelů. Nejprve to byl herec Míla Vojta...Poté jsou v programech a na plakátech sezon 1946/48 uváděni dokonce ředitelé dva. Coby Vojtův nástupce tu figuruje nejprve...Vlastislav Antonín Vipler (někdy bývá zmiňován jako ředitel umělecký)...který se výrazně podílel na rozkvětu nuselské scény právě za Sedláčka..." *Slovník*, s. 1252 o Viplerově působení v tomto divadle (se dvěma chybnými letopočty) uvádí pouze: "1945 - 1948 Tylovo div. v Nuslích (od 1947 ř.)" O tom, zda v polovině roku byl ještě majitelem divadla Jiří Sedláček nebo ho nějakým způsobem vedl nejsou známy žádné doklady. *Slovník*, s. 989 uvádí u jeho jména "...1933 - 1944 Tylovo div. v Nuslích /ř/, 1945 -1947 ODSČ Náchod..." Stejně tak o tom, zda Miloslav (Miroslav je patrně nesprávné) Vojtěchovský - Míla Vojta byl v té době ředitelem. *Šulc* jeho jméno v celé své knize vůbec nezmiňuje. *Slovník*, s. 1267 sice uvádí u jeho jména "...1945 - 1946 Tylovo div. v Nuslích /ř/...", ale ve zprávě pro Ředitelství národní bezpečnosti v Praze je uvedeno, že ke dni 1. 8. 1946 je tajemníkem divadla. Podle níže uvedených dokladů byly od 1. srpna 1945 prázdniny a nová sezóna, jejíž začátek uvedením *Slovácké princezky* 7. září 1945 ohlásil Policejnímu ředitelství "V. A. Vipler, umělecký ředitel". Provozovatelem divadla se stala Ústřední rada odborů. Ve zmíněné zprávě o zahájení nové sezóny je dále uvedeno "...Slovácká princezka...bude na repertoaru denně do nové premiéry, která se již studuje...". Byla to premiéra operety *Dítě tržnice* (*Dcera paní Angot* se změněným názvem) od Charlese Lecocqua, která zde měla premiéru 8. nebo snad 9. 11. 1945. Od 1. 8. 1946 se stalo provozovatelem Tylova divadla Ústředí divadel Lidového divadla.

V záhlaví dvou programů z premiér v Tylově divadle ve zmiňované době (další jsou nezvěstné) je v obou případech uvedeno "Umělecký ředitel: V. A. Vipler". Kdo dirigoval desítky provedení "Slovácké princezky" od 12. května do 7. či 8. listopadu 1945 není známo. V dalším období (do konce působení V. A. Viplera v Tylově divadle 31. 7. 1947) se podle *40 let, nepaginovaný soupis repertoáru* střídali Jaroslav Jankovec a Rudolf Šulák. V. A. Vipler se zde vyskytuje jenom jako autor operety "Na Svatém kopečku", jejíž inscenace měla premiéru 30.

1. 1947.

(viz AHMP, číslo 00393 - oznámení Tylova divadla z 11. 5. 1945 o zahájení provozu (6), Svobodné slovo, 3. 6. 1945, s. 2 - první poválečná novinová zpráva o programu Tylova divadla, uvedena je Slovácká princezka, Z. A. Tichý, H. Šimáčková, B. Hlaváček: Obrozené divadlo, s. 35, Lidová demokracie, 22. 6. 1945, s. 4: "Tylovo v Nuslích. Denně v 19. 30 hod. Slovácká princezka", Lidová demokracie, 31. 7. 1945, s. 4 - oznámení o divadelních prázdninách, AHMP, číslo 00399 - dopis V. A. Viplera Národní bezpečnosti ze 3. 9. 1945, kde se tituluje "umělecký ředitel" (2), Lidová demokracie 7. 9. 1945, s. 4 - v programu Tylova divadla je Slovácká princezka, Mladá fronta 8.11. 1945, s. 3 - v programu Tylova divadle je Slovácká princezka, Lidová demokracie 8. 11. 1945, s. 4 - v programu Tylova divadle je Dítě tržnice, Mladá fronta 9.11. 1945, s. 3 - v programu Tylova divadle je "premiéra Dítě tržnice", v nedatovaných programech z premiér operet "Dítě tržnice" 8. 11. 1945 a "Svatba v Malinovce 12. 4. 1946 je uvedeno v záhlaví "Umělecký ředitel: V. A. Vipler".

s. 804, ř. 7.-9.:

"...Později řediteloval i komik Jára Kohout, ale ten po únoru 1948 byl z vedení divadla odstraněn a emigroval. Ředitelkou se stala subreta Lída Jírů a název divadla byl změněn na Divadlo Na Fidlovačce..."

s doplněnými údaji:

...Slovník, s. 1252 uvádí u jména V. A. Viplera "...1945 - 1848 Tylovo div. v Nuslích /ř/...", ale podle níže uvedeného dokumentu ho ve funkci uměleckého ředitele již 1. 8. 1947 vystřídal Jára (Jaroslav) Kohout, který byl 27. 2. 1948 této funkce zbaven rozhodnutím "Akčního výboru v Tylově divadle v Nuslích", kterému předsedala Lída Jírů. Národním správcem divadla byl ustanoven Oskar Krejčí. Od počátku sezóny 1948-49, v důsledku toho, že Stavovské divadlo jako scéna Národního divadla bylo přejmenováno na Tylovo divadlo, neslo nuselské divadlo název Divadlo na Fidlovačce. Jeho uměleckou ředitelkou byla jmenována Lída Jírů. Nový název divadla a jméno Míly Jírů jako umělecké ředitelky divadla jsou uvedeny již v programu premiéry Šamberkova a Hašlerova "Podskaláka" ze 6. 8. 1948. Od roku 1950 do 1.10.1957 byl uměleckým ředitelem Karel Konstantin, od června 1958 Miroslav Kratochvíl...

(viz Šulc, s. 386-8, AHMP, číslo 00428 - ustanovení Zemského národního výboru v Praze z 23. 10. 1947 o odchodu V. A. Viplera z funkce uměleckého ředitele Tylova divadla 31. 7. 1947 a nástupu Jaroslava Kohouta do této funkce 1. 8. 1947 (4), AHMP, číslo 00434 - informace o zbavení Jaroslava Kohouta funkce ředitele Tylova divadla (7), AHMP, číslo 00435 - národní správou Tylova divadla pověřen Oskar Krejčí (8) , <http://encyklopedie.idu.cz/index.php?lang=cs>, Archiv hl. města Prahy, fond Obdoru kultury, spis Tylova divadla v Nuslích 5/2 - dokumenty z 30.9.1957: Zproštění Karla Konstantina z funkce ředitele divadla a z 10.6.1958: Návrh na jmenování Miroslava Kratochvíla ředitelem Divadla na Fidlovačce (9)).

s. 804, ř. 3.- 4. zdola

"...bylo sloučeno s Hudebním divadlem v Karlíně. V roce 1995 založili herci Divadla na Vinohradech..." -

nutné doplnění:

"...bylo sloučeno s Hudebním divadlem v Karlíně. Roku 1978 bylo vzhledem k havarijnímu stavu uzavřeno. V 80. letech se připravovaný projekt rekonstrukce neuskutečnil a budova dále chátrala. V roce 1995 založili herci Divadla na Vinohradech..."

viz http://encyklopedie.idu.cz/index.php/Divadlo_na_Fidlova%C4%8Dce)

HUDEBNÍ DIVADLO KARLÍN

s. 806, ř. 1.-2.

"Budova dnešního Karlínského divadla byla postavena v roce 1881 a původně sloužila pro cirkusová, později varietní představení. Roku 1897 byla přizpůsobena divadelnímu provozu..."

- **přesněji:**

Budova dnešního Karlínského divadla byla postavena za 9 měsíců v letech 1880-81 a původně sloužila pro cirkusová, později varietní představení. Roku 1895 byla přizpůsobena i divadelnímu provozu...

(viz Bár, s. 14.-19.)

s. 806, ř. 5.-6.:

"...Po skončení 2. světové války zde byl zahájen opět operetní provoz, a to premiérou Frimlova Krále tuláků 3. 10. 1945..." - **doplňující údaje:**
podle *Bár*; s. 50, ř. 1.-2: "...Provoz Divadla v Karlíně zahájil Burian oficiálně 23. srpna 1945 první zkouškou operety Král tuláků..."
viz *Lidová demokracie*, 28. 8. 1945, s. 4, rubrika "Divadlo": "...Opereta v Karlíně uvede jako první premiéru Frimlovu operetu "Král tuláků"..."

doplněk:

VELKÁ OPERETA, MODERNÍ DIVADLO viz doplněk ke str. 803, kapitola OPERETA V PRAZE PO ROCE 1945

STÁTNÍ OPERA PRAHA

s. 812, ř. 1.

"Její budova, otevřená 5. 1. 1988..." - **oprava překlepu:**

Její budova, otevřená 5. 1. 1888...

s. 812, ř. 2.- 3.

"... O provozu této někdejší pražské německé operní a operetní scény je podrobněji psáno ve stati s názvem Předválečná opereta v Praze..." - **podle skutečnosti:**

... O provozu této někdejší pražské německé operní a operetní scény je podrobněji psáno v kapitole Opereta v Praze od jejích počátků do konce 2. světové války...

(viz *D. Janota: Opereta*, s. 790 a 793)

OPERETA V DALŠÍCH ČESKÝCH MĚSTECH

s. 814 - **doplněk:**

Podle ustanovení Ministerstva školství a osvěty se od 1. září 1945 se provozovateli mimopražských divadel stala ponejvíce místní družstva. Viz též doplněk ke kapitole OPERETA V PRAZE PO ROCE 1945 (s. 803)

OPERETA V PLZNI

s. 814, odst. 2.

"...Plzeňské Malé divadlo (bývalé Německé divadlo) bylo otevřeno roku 1869 a zbouráno v roce 1977. Od roku 1945 se stalo druhou scénou pro stálé české divadlo..." - **upřesnění:**

...Plzeňské Malé divadlo, jehož budova byla otevřena roku 1869 jako Německé divadlo, v letech 1945-1966 sloužilo jako druhá scéna Divadla J. K. Tyla a v roce 1977 bylo zbouráno....

(viz http://encyklopedie.idu.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=1378:divadlo-j-k-tyla-plzen&catid=82&lang=cs&Itemid=108)

s. 814, odst. 3., ř. 4.-5.

"...První představení se zde hrálo 4. 12. 1965, uzavřeno bylo 31. 5. 2014..." - **doplnění:**

...uzavřeno bylo 31. 5. 2014. Náhradou za něj je Nové divadlo, otevřené 2. 9. 2014...

(viz *D. Janota: Opereta*, s. 815, ř. 7.- 9. zdola,

https://cs.wikipedia.org/wiki/Divadlo_Josefa_Kajeta%20na_Tyla)

s. 815 - 849 - **poznámka:**

Oproti abecední části jsou zde zmíněny 4 operety, o nichž tam není žádná informace:

Plzeň (s. 815, ř. 9.-11.):

"...Marie Lucie (1927) Josefa Horáka nebo Žena diplomat (1932) Oldřicha Blechy..."

Brno (s. 828, ř. 7.-8. zdola):

"...zábavná a napínavá detektivní opereta Františka Lukase Modré miliony s řadou nových jazzových skladeb (jak zněl celý název díla) 25. 10. 1933..."

Opava (s. 849, ř. 14.-16. zdola):

"...Don Quijote se vrací (31. 1. 1951) (<http://vis.idu.cz/Productions.aspx> souhlas) na libreto herce Otakara Vážanského s hudbou režiséra Mirko Čecha..."

(s. 849, poslední řádka):

"...F.Grotheho Hospoda ve Spessartu (1979)..."

OPERETA V BRNĚ

s. 829, odst. 2., ř. 1.- 3. zdola

"Dne 8. 1. 2014 zahájilo premiérou operety Járy Beneše Na tý louce zelený v divadle Reduta činnost Nové operetní studio..." - **oprava data:** ...Dne 8. 1. 2015...

(viz *D. Janota: Opereta, s. 66 (popis operety Na tý louce zelený, poslední 3 řádky,* <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>, https://brnensky.denik.cz/kultura_region/mladi-nadsenci-krisi-operetni-zanr-v-brnenske-redute-20150108.html)

OPERETA V TEPLICÍCH

s. 839 - jelikož na str. 854 je zařazen oddíl DIVADLA NA SEVERU ČECH, měla by do něj být zařazena i kapitola OPERETA V TEPLICÍCH, neboť Teplice jsou severočeské město.

OPERETA V KLADNĚ

s. 845, ř. 1.- 2.

"...Dne 12. 9. 1915, ještě za doby Rakousko-Uherska, bylo v Kladně otevřeno profesionální české divadlo..." - **alternativní datum:** ... Dne 11. 5. 1915...

(viz <https://www.divadlokladno.cz/cz/o-divadle/historie/>)

OPERETA V OPAVĚ

s. 849, ř. 18. zdola

„...Okouzlující slečnu Ralpa Benatzkeho (18. 10. 1947)..." - **alternativní datum:** ... 18. 9. 1947...
(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)

s. 853, ř. 5. zdola

"...Arizona Lady (7. 12. 2017)..." - **oprava data:** ... 7. 12. 2017...

(viz <https://vis.idu.cz/Productions.aspx> a program představení v archivu Divadelního ústavu)

DIVADLA NA SEVERU ČECH

s. 854, ř. 1.-3.

"V severočeských městech Liberci, Jablonci nad Nisou, Ústí nad Labem nebo Mostě se opereta hrávala podobně jako v jiných velkých městech již v 19.století. Všechna tato města však byla osídlena především Němci..." - **doplňk:**

...V severočeských městech Liberci, Jablonci nad Nisou, Ústí nad Labem, Teplicích nebo Mostě...

MOST

s. 857, ř. 4.

„Divadlo bylo otevřeno 30. 11. 1911..." - **alternativní datum:** ...30. 9. 1911...

(viz <http://www.divadlo-most.cz/cz/historie-divadla/>, *Libich, Miloš: Mostecké divadelní století. Městské divadlo v Mostě 1911-2011, s. 127*)

s. 857, ř. 1.-3. zdola

"...Po jednámdesáti letech provozu byl tento krásný divadelní stánek 22. 10. 1982 zbourán odstřelem..." - **upřesnění:**

...Hrálo se v něm 68 let - do konce roku 1979. V rámci demolice starého Mostu při rozšiřování těžby uhlí byl 22. 10. 1982 tento krásný divadelní stánek zbourán...

(viz *Libich, Miloš: Mostecké divadelní století. Městské divadlo v Mostě 1911-2011, s. 127,*

http://encyklopedie.idu.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=3822:mestske-divadlo-most-2&catid=82&lang=cs&Itemid=108)

ÚSTÍ NAD LABEM

s. 859, ř. 2.- 3.

"...Když byl 1. 8. 1949 v blízkých Teplicích definitivně ustanoven operetní soubor, v Ústí se již hrály jen opery..." - **upřesnění:**

... Když byl 1. 8. 1949 operetní soubor definitivně přemístěn do blízkých Teplic, v Ústí se nadále hrály již jen opery...

(viz *100 let ústeckého divadla 1909-2009*, s. 42-43,

http://encyklopedie.idu.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=3823:mestske-divadlo-usti-nad-labem-2&catid=82&lang=cs&Itemid=108)

REJSTRÍK

s. 867

"Mam'zelle Quat'sous (Planquett) 571, 568" - **správně:** ... Planquette...

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY(s. 869 - 871)

Šiml, Bohumil: Král a jeho valčík, 1999

doporučuji doplnit podnázev:

"Král a jeho valčík : Johann Strauss a jeho doba"

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

doplňky:

Český hudební slovník osob a institucí:

<https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/>

Die Musik in Geschichte und Gegenwart, 1994 - c2008, elektronická verze je volně přístupná registrovaným čtenářům Národní knihovny a Městské knihovny v Praze a na <https://www.mgg-online.com/>

The new Grove dictionary of music and musicians, c2001, elektronická verze je obsažena v databázi Oxford Music Online, která je volně přístupná registrovaným čtenářům Národní knihovny a Městské knihovny v Praze a Moravské zemské knihovny

změna:

Národní divadlo Brno - archiv:

<http://www.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=inscenation> - tento symbol byl nahrazen následujícím:

platí: <http://stary.ndbrno.cz/o-divadle/online-archiv>

DOPLNĚK

Obsah

Úvod.....7

Abraham Paul13

Albini Felix.....20

Alexandrov Boris Alexandrovič..26

Ascher Leo.....30

Audran Edmond.....33

Barbu Filaret.....39

Beer Josef.....41

Benatzky Ralph.....44

Bendl Karel.....55

Beneš Jára.....58

Berté Heinrich.....79

Blahník Roman.....82

Brázda Vladimír.....87

Burkhard Paul.....97

Czibulka Alfons.....	101
Dellinger Rudolf.....	103
Dendrino Gherase.....	105
Diviš Břetislav.....	108
Dostal Nico.....	114
Dunajevskij Isaak Osipovič.....	123
Dusík Gejza.....	127
Eysler Edund.....	132
Fall Leo.....	138
Fiala Eman.....	154
Fiala Jiří Julius.....	156
Friml Rudolf.....	165
Gilbert Jean.....	184
Gollwell John.....	187
Granichstaedten Bruno.....	189
Grün Bernhard.....	192
Hahn Reynaldo.....	200
Hanák Mirko.....	202
Hašler Karel.....	205
Herbert Victor.....	211
Hervé Florimond.....	213
Heuberger Richard.....	217
Hirsch Hugo.....	221
Honegger Arthur.....	224
Ingriš Eduard.....	227
Jankovec Jaroslav.....	232
Jarno Georg.....	240
Jessel Léon.....	243
Ježek Jaroslav.....	245
Jones Sidney James.....	248
Pongrác Kacsóh.....	253
Kalaš Julius.....	255
Kálmán Emmerich.....	257
Karel Jaromír Otto.....	292
Kattnigg Rudolf.....	299
Kincl Antonín.....	301
Kramer Gorni.....	304
Kreisler Fritz.....	306
Křička Jaroslav.....	309
Kubín Rudolf.....	313
Kumok Josef.....	321
Künneke Eduard.....	325
Kvasnica Rudolf.....	333
Lecocq Charles Alexandre.....	336
Lehár Franz.....	344
Leoncavallo Ruggiero.....	393
Lincke Paul.....	395
Loukota Jindřich.....	401
Machek Miloslav.....	406
Masanetz Guido.....	409
Mascagni Pietro.....	411
Merta Zdenek.....	413

Millöcker Carl.....	416
Moor Karel.....	439
Nedbal Oskar.....	444
Nossberger Quido.....	459
Offenbach Jacques.....	462
Pacák Luděk.....	541
Pečke Karel.....	543
Petr Zdeněk.....	544
Piskáček Rudolf.....	547
Planquette Robert.....	568
Poděšť Ludvík.....	573
Preisler František.....	575
Provazník Anatol.....	578
Raymond Fred.....	581
Romberg Sigmund.....	588
Rychlík Jan.....	591
Sedláček Bohumil.....	594
Smatek Miloš.....	596
Starý Emilián.....	599
Stelibský Josef.....	605
Stolz Robert.....	619
Straus Oscar.....	628
Strauss Johann.....	632
Sullivan Arthur Seymour...	670
Suppé Franz von.....	679
Świetochowski Lawina Jerzy...	699
Szirmai Albert.....	702
Ščerbačev Vladimír Vladimirovič...	705
Šostakovič Dmitrij Dmitrijevič.....	709
Tauber Richard.....	711
Tichý František Alois.....	714
Tijardović Ivo.....	716
Trinner Rudolf.....	718
Trojan Václav.....	724
Vacek Karel.....	729
Valdauf Karel.....	730
Vašata Josef.....	734
Vipler Vlastislav Antonín...	738
Vives Amadeo.....	742
Vomáčka Jaromír.....	745
Vozka Adolf.....	747
Weinberger Jaromír.....	750
Weis Karel.....	754
Winkler Gerhard.....	759
Zeller Carl.....	762
Ziehrer Carl Michael.....	768
Bonus 1.....	(770)
Bernstein Leonard.....	772
Kern Jerome.....	778
Lane Burton.....	775
Loewe Frederick.....	782

Porter Cole.....786

Bonus 2

Operetní divadelní scéna

Opereta v Praze od jejích počátků do konce 2. světové války.....	790
Opereta v Praze od roku 1945.....	803
Uranie.....	803
Divadlo Na Fidlovačce.....	804
Hudební divadlo Karlín.....	806
Státní opera Praha.....	812
Opereta v dalších českých městech.....	814
Opereta v Plzni.....	814
Opereta v Ostravě.....	820
opereta v Brně.....	828
opereta v Olomouci.....	833
opereta v Teplicích.....	839
opereta v Kladně.....	845
opereta v Opavě.....	849
Divadla na severu Čech.....	854
Liberec.....	854
Jablonec nad Nisou.....	856
Most.....	857
Ústí nad Labem.....	858
Divadlo Sdružení východčeských měst.....	860
Divadlo v Hradci Králové.....	860
opereta v Českých Budějovicích.....	861
Jihočeské divadlo České Budějovice.....	861
Divadlo Karlovy Vary.....	864
Restřík (popisovaných děl).....	866
Seznam použité literatury.....	869
Poděkování.....	871
Zdroje obrazového materiálu.....	871